کتابشناسی

کاظمین علیهما السلام

فهرستواره آثار منتشر شده درباره

امام کاظم و امام جواد علیهما السلام

اباذر نصراصفهانی

صفحه‌آرایی/ مجری: نجف‌زاده/ شاخه ۹۳۰۵۹/ تاریخ ۱-۹-۹۳

صفحه‌آرایی/ مجری: نجف‌زاده/ شاخه ۹۳۰۵۹/ تاریخ ۱-۹-۹۳

بسم الله الرحمن الرحیم

صفحه‌آرایی/ مجری: نجف‌زاده/ شاخه ۹۳۰۵۹/ تاریخ ۱-۹-۹۳

فهرست

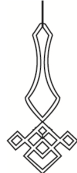
صفحه‌آرایی/ مجری: نجف‌زاده/ شاخه ۹۳۰۵۹/ تاریخ ۱-۹-۹۳

کتابشناسی امام جواد علیه السلام

صفحه‌آرایی/ مجری: نجف‌زاده/ شاخه ۹۳۰۵۹/ تاریخ ۱-۹-۹۳

کتابشناسی شهر کاظمین

دیباچه

بررسی ابعاد سیره و زندگی ائمه معصوم‌علیهم‌السلام از دیرباز تاکنون مورد تحقیق و پژوهش اندیشمندان بوده است. پژوهشگرانی که در این حوزه قلم زده‌اند، کوشیده‌اند با شناساندن و ترویج سبک زندگی اهل بیت‌علیهم‌السلام به جامعه، ناهنجاری‌های اجتماعی و فرهنگی را از ساحت حیات بشری بزدایند. برخی نیز با بررسی و شناخت ادوار زندگانی امامان معصوم‌علیهم‌السلام و شرایط حاکم بر آن، به دنبال درک رفتار آن بزرگواران با حاکمیت و شرایط عصرشان بوده‌اند. امام موسی کاظم و امام محمدتقی‌علیهما‌السلام، که به کاظمین یا جوادین مشهورند، از جمله امامانی‌اند که کتاب‌ها، مقالات و پایان‌نامه‌هایی درباره ابعاد زندگانی و نیز اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی عصر ایشان نوشته شده است. با این‌حال، باز می‌توان گفت که زندگی این دو امام معصوم، دارای نکاتی است که کمتر کسی از آن اطلاع دارد؛ به گونه‌ای که کارهای انجام شده پاسخگوی نیاز

علمی جامعه امروز نیست و باید بیشتر درباره ابعاد زندگی ایشان کار شود.

از آنجا که آشنایی با پیشینه تحقیقات، در هر حوزه بایسته و ضروری است، تهیه کتابشناسی امام کاظم و امام جوادعليهما‌السلام می‌تواند کمک مناسبی برای علاقمندان به این حوزه پژوهش باشد. رجوع به این کتابشناسی، مشخص می‌کند که تحقیقات در چه زمینه‌هایی صورت گرفته و در چه موضوعاتی پژوهش نشده است به این ترتیب مسیر تحقیقات را معین و از هدر رفتن وقت پژوهشگران در جست‌وجو و شناسایی منابع، جلوگیری می‌کند. همچنین می‌توان در این کتابشناسی با نام نویسندگانی که برای شناساندن ابعاد زندگانی امام کاظم و جوادعليهما‌السلام کوشش کرده‌اند، آشنا شد.

گفتنی است از آنجا که پژوهش در خصوص عتبات در حوزه فعالیت پژوهشکده حج و زیارت است، لذا برآن شدیم اثری مرجع برای محققانِ علاقه‌مند در این حوزه فراهم نماییم. در پایان از پژوهشگر ارجمند، آقای اباذر نصراصفهانی که به انجام این مهم همت گماشته‌اند، تقدیر و تشکر می‌نماییم.

انه ولی التوفیق

پژوهشکده حج و زیارت

صفحه‌آرایی/ مجری: نجف‌زاده/ شاخه ۹۳۰۵۹/ تاریخ ۱-۹-۹۳

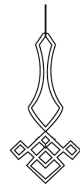
مقدمه

طی سالیان اخیر اهتمام ویژه‌ای در تهیه فهرست و کتابشناسی در حوزه‌های مختلف علوم اسلامی شده است. ضرورت تهیه این نوع منابع مرجع که با عناوین کتابشناسی، مقاله شناسی، نمایه آثار و... منتشر می‌شوند، در این است که بدون وجود این نوع آثار، تحقیقات به صورت صحیح و مطلوب انجام نمی‌شود؛ چرا که با رجوع به کتابشناسی مشخص می‌شود که در چه زمینه‌هایی تحقیقات صورت گرفته و در چه زمینه‌هایی دچار کمبود پژوهش هستیم و مسیر تحقیقات را معین می‌کند. وجود کتابشناسی نمایی از وضعیت علمی در آن حوزه را مشخص می‌کند. همچنین مجموعه‌ای است که پژوهشگران و خادمان فرهنگی هر رشته را معرفی می‌کند. این امور برای نهادهایی که در برگزاری سمینار و همایش اهتمام دارند ضروری به نظر می‌رسد. از این رو امروزه کتابشناسی و مأخذشناسی، به عنوان یک ضرورت مطرح شده و حتی به صورت رشته آموزشی و تخصصی درآمده است.

فعالیت پژوهشی و فرهنگی در قلمرو زندگی معصومین علیهم السلام یکی از افتخارات نویسندگان و محققان امت اسلامی بوده است. اگرچه ابعاد و اعماق زندگی رهبران الهی گسترده‌تر و عمیق‌تر از آن است که بتوان به تمام آن راه یافت. گستردگی و انبوهی کتاب‌ها و مقاله‌های منتشر شده درباره ائمه علیهم السلام، بر محققان پوشیده نیست؛ تا جایی که کتابشناسی و حتی کتابشناسیِ کتابشناسی‌های بعضی از آنان نیز فراهم آمده است. بی‌گمان اوضاع سیاسی ـ اجتماعی و ضرورت‌های زمان و مکان، تاریخ زندگی بعضی از امامان شیعه را برجستگی خاصی بخشیده و موضع‌گیری‌های آنان در برابر رویدادها، بیشتر مد نظر صاحبان اندیشه و تاریخ‌نگاران بوده است. از این‌رو طبیعی است تعداد و حجم آثار نگارش‌یافته درباره آنان یکسان نباشد.

تاکنون درباره برخی ائمه مثل امام علی، امام حسین و امام رضا علیهم السلام کتابشناسی‌های نسبتاً جامعی تهیه و در دسترس پژوهشگران قرار گرفته است. با بررسی‌هایی که اینجانب انجام دادم، درباره امام کاظم و امام جواد علیهما السلام کتابشناسی که تمام مدارک و منابع و بانک‌های اطلاعاتی را در نظر بگیرد، تهیه نشده است. البته در برخی نشریات و یا سایت‌های اینترنتی، فهرستی از برخی آثار منتشر شده درباره ایشان، معرفی شده است. از این رو تهیه کتابشناسیِ این دو امام معصوم فراهم شد.

این کتابشناسی، گزارشی از آثار و منابع منتشره، اعم از کتاب‌ها، مقاله‌ها و پایان‌نامه‌های حوزوی ـ دانشگاهی درباره امام

کاظم و امام جوادعلیهما‌السلام اسـت. همچنـین بـه جهـت اهمیـت شـهر «کاظمین»، که حرم این دو امـام معصـوم در آن واقـع اسـت و از همین رو به این نام مشهور شده است، نوشته‌هایی که درباره ایـن شهر در حوزه‌های تاریخی، جغرافیـایی، معمـاری، مـردم‌شناسـی، فرهنگی و... منتشر شده نیز معرفی می‌شود.

اطلاعات گردآوری شده توسط محقـق، در سـه فصـل تنظـیم شـده اسـت؛ در فصـل نخسـت، آثـاری کـه دربـاره امـام موسـی کاظمعلیه‌السلام نوشته شده، معرفی شده است. فصل دوم، به معرفی آثار نوشته شده درباره امام جوادعلیه‌السلام اختصاص دارد و در فصـل سـوم اطلاعات آثاری که درباره شهر «کاظمین» منتشر شده، آمده اسـت. همچنین در هر فصـل، اطلاعـات آثـار در سـه بخـشِ کتـاب‌هـا، پایان‌نامه‌ها و مقالات تفکیک شده‌اند و نیز در هـر قسـمت، منـابع بر اساس زبان متن تفکیک شده‌اند.

تلاش محقق بر این بوده که با بهره‌گیری از روشهای متعـدد و استفاده از روشهای جسـت‌وجـوی پیشـرفته، تمـامی منـابعی کـه درباره موضوعات فـوق بـه زبـان‌هـای مختلـف و در کشـورهای مختلف، منتشر شده شناسایی و معرفی کند. با توجه به اینکه ایـن پروژه در مهرماه ۱۳۹۳/ ذیحجه۱۴۳۵ق. به اتمام رسیده، باید زمان انتشـار آثـار معرفـی شـده در ایـن کتابشناسـی را تـا ایـن زمـان در نظر گرفت.

در حین انجام این کتابشناسی، در نظر داشتیم برای هر کتـاب، توصیفی کوتاه بیاوریم. ولی از آنجا که غالب آثار، سـاختار نسـبتاً

یکسانی داشتند لذا توصیف‌ها که اکثراً شبیه هم بودند، از متن حذف شد.

گزارش آماری: در این کتابشناسی ۱۳۵۱ اثر معرفی شده است. ۷۷۳ مورد از این آثار درباره حضرت امام موسی کاظم علیه‌السلام، ۵۳۵ مورد درباره امام جواد علیه‌السلام و ۴۳ مورد درباره شهر کاظمین است.

آثاری که درباره امام کاظم علیه‌السلام است، شامل ۳۹۹ عنوان کتاب (از این تعداد ۶۱ عنوان ویژه گروه سنی کودکان و نوجوانان است)، ۴۷ عنوان پایان‌نامه و ۳۲۷ عنوان مقاله است. از نظر زبانی، ۴۶۶ اثر به زبان فارسی، ۲۷۷ اثر به زبان عربی و ۳۳ عنوان به زبان‌های دیگر است.

همچنین آثاری که درباره امام جواد علیه‌السلام شناسایی شده، شامل ۳۲۲ کتاب (از این تعداد ۵۳ عنوان ویژه گروه سنی کودک و نوجوان است)، ۱۸۳ مقاله و ۳۰ پایان‌نامه است. بررسی زبانی ۵۳۵ اثر، بیانگر این است که ۴۰۰ مورد به فارسی، ۱۲۲ مورد به زبان عربی و ۱۳ اثر به زبان‌های دیگر است.

در پایان به این نکته اشاره می‌کنم که بنده تلاش داشته‌ام کتابشناسی جامعی برای این دو امام عزیز عرضه کنم و از همین رو کوشیدم هر آنچه درباره این دو گوهر و محل دفن آنها، در ایران و دیگر کشورها، در قالب کتاب، مقاله و پایان‌نامه نوشته شده را شناسایی و معرفی کنم. اما در تحقیقاتِ منبع‌شناسی و کتابشناسی به جهت پراکندگی در تحقیقات، معمولاً درصد ناچیزی از پژوهشها، به ویژه در عرصه مقالات، از نگاه محقق

دور می‌ماند. لذا از کلیه پژوهشگران و محققان عزیـز تقاضـا دارم، نظرات و دیدگاه‌های ارزنده خود را درباره نواقص و نیز اشکالات احتمالی این کتاب، به اینجانب اعلام نمایند.

اباذر نصراصفهانی
abazarnasr@Gmail.com

کتابشناسی امام کاظم علیه السلام

فصل اول: کتاب‌ها

الف) فارسی

۱۱۰ نکته ناب از سخنان گوهربار امام موسی کاظم علیه‌السلام. حسین طباطبایی، تهران، قصر کتاب، ۱۳۸۹، ۹۶ص.

۶۵۵ پرسش در محضر امام کاظم علیه‌السلام. علیرضا زکی‌زاده رنانی، قم، حدیث نینوا، ۱۳۸۷، ۳۳۳ص.

آفتاب در حصار: روایت داستانی زندگی امام موسی کاظم علیه‌السلام. زهرا مرتضوی، اصفهان، سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری اصفهان، ۱۳۸۶، ۱۰۵ص.

آفتاب در محاق: روایت داستانی زندگانی امام موسی کاظم علیه‌السلام. مرثا صامتی، برای مرکز آفرینشهای ادبی قلمستان سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری اصفهان، اصفهان، سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری اصفهان، ۱۳۸۵، ۱۱۲ص.

آیین برنامه سازی: زندگی امام کاظم علیه‌السلام. محمد رضایی آدریانی، قم، مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما، ۱۳۸۹، ۴۷۰ص.

آیین عقل ورزی :پژوهشی در باب جایگاه عقل در تربیت از دیدگاه امام کاظم علیه‌السلام در روایت هشام‌بن‌حکم. حسین مهدی‌زاده، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمه‌الله، ۱۳۸۳، ۲۶۴ص.

احادیث صعب امام هفتم علیه‌السلام و بررسی و تحقیق و توضیح لازم از آنها. حسن مصطفوی، تهران، مرکز نشر آثار علامه مصطفوی، ۱۳۸۵، ۱۶۰ص.

احوال شرافت امام موسی بن جعفر کاظم علیه‌السلام. سعید طباطبایی نائینی، بی‌جا، بی‌نا، ۱۳۶۶.

امام صادق علیه‌السلام و مسأله خلافت، موجبات شهادت امام موسی کاظم علیه‌السلام مسأله ولایتعهدی امام رضا علیه‌السلام، مرتضی مطهری، تهران، صدرا، ۱۳۷۸، ۵۱۴ص.

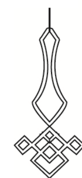
امام صالح(۱): امام مهدی و منتظران از زبان امام کاظم علیهماالسلام. گزینش روایات و نگارش متون امیرمحمد داودی‌پور، تهران، انتشارات امام رئوف، ۱۳۹۲، ۱۶ص.

امام کاظم علیه‌السلام. سیدعلی روحبخش، قم، ورع؛ امام همام، ۱۳۹۰، ۷۲ص.

امام کاظم علیه‌السلام از دیدگاه اهل سنت. علی اصغر قربانی، قم، مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما، ۱۳۸۵، ۷۶ص.

امام کاظم علیه‌السلام الگوی زندگی. حبیب الله احمدی، قم، فاطیما، ۱۳۸۶، ۲۵۲ص.

امام کاظم علیه‌السلام را بیشتر بشناسیم: گزیده‌ای از کتاب منتهی‌الامال. شیخ عباس قمی، تهران، نور محبت، ۱۳۹۲، ۱۶۰ص. (چاپ دیگر: آشنایی با حضرت امام کاظم علیه‌السلام برگرفته از منتهی‌الامال، تهران، دریای معرفت، ۱۳۹۱، ۱۶۰ص.)

امام کاظم موسی بن‌جعفر علیه‌السلام در یک نگاه همراه با چهل حدیث موسوی. محمدحسین مجاهد، قم، فقه، ۱۳۹۱، ۸۰ص.

امام موسی بن‌جعفر علیه‌السلام. محمدجواد مولوی‌نیا، قم، موسسه فرهنگی انتشاراتی امام عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف، ۱۳۸۹.

امام موسی‌بن‌جعفر علیه‌السلام پیشوای آزاده: تحلیلی پیرامون اوضاع و شرایط سیاسی و اجتماعی زمان امام هفتم. مهدی پیشوایی، قم، توحید، ۱۳۶۰، ۲۴۰ص.

امام موسی‌بن‌جعفر علیه‌السلام: نورالله فی ظلمات الارض. اقتباس از مقدمه‌ای در اصول دین و بیانات وحید خراسانی، قم، مدرسة الامام باقرالعلوم علیه‌السلام، ۱۳۹۳، ۶۴ص.

امام موسی کاظم علیه‌السلام. شیخ عباس قمی، تهران، نور محبت، ۱۳۹۳، ۱۷۲ص.

امام موسی کاظم علیه‌السلام. عبدالله صالحی، قم، مهدی یار، ۱۳۸۱، ۱۳۶ص.

امام موسی کاظم علیه‌السلام. علی نوری، با همکاری محمد نوری، تهران، جهانتاب، ۱۳۸۲، ۴۸ص. (عنوان دیگر: زندگانی چهارده معصوم امام موسی کاظم علیه‌السلام)

امام موسی کاظم علیه‌السلام. کاظم ارفع، تهران، فیض کاشانی؛ تهران، نشر تربت، ۱۳۷۹، ۵۳ص؛ تهران، فیض، ۱۳۷۴، ۶۷ص. (عنوان دیگر: سیره عملی اهلبیت علیهم‌السلام: امام موسی کاظم علیه‌السلام)

امام موسی کاظم علیه‌السلام. مصطفی زمانی، قم، بنیاد فرهنگی اسلام، ۱۳۷۰، ۱۴۷ص.

امام موسی کاظم علیه‌السلام: برگرفته از کتاب شریف منتهی‌الآمال. شیخ عباس قمی، تهران، برهان صادق، ۱۳۹۱، ۱۶۰ص.

امام موسی کاظم علیه السلام: تاریخ زندگانی چهارده معصوم علیهم السلام. محمدباقر مجلسی و شیخ عباس قمی و محدث اربلی، گردآورنده انتشارات سروین‌رخ، تهران، سروین‌رخ، ۱۳۹۳.

امام هفتم موسی بن جعفر علیه السلام قهرمان اراده و تصمیم. عبدالرحیم عقیقی بخشایشی، قم، نسل جوان، ۱۳۵۸، ۳۱۶ص.

باب‌الحوائج امام موسی کاظم علیه السلام: زندگانی امام کاظم علیه السلام از ولادت تا شهادت، سیره اخلاقی. محسن ماجراجو، قم، اصباح، ۱۳۹۰، ۱۹۲ص؛ مشهد، دیانت، ۱۳۹۱، ۱۹۲ص.

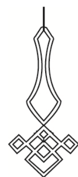
باب‌الحوائج امام موسی الکاظم علیه السلام در آزمایش تاریخ: مروری بر زندگی هفتمین اختر آسمان ولایت. عائده عبدالمنعم طالب، با تقریظ صدرالدین شرف الدین، ترجمه محمد صالحی، تهران، شکوفه های دانش، ۱۳۸۸، ۲۲۴ص.

باب‌الحوائج: تاریخ زندگانی هفتمین امام شیعیان جهان حضرت امام موسی بن جعفر الکاظم علیه السلام. سعید ماهوان، مشهد، ماهوان، ۱۳۸۳، ۷۹ص.

باب‌الحوائج: حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. منذر حکیم، با همکاری عبدالرحیم موسوی، ترجمه حسین اسلامی اردکانی، قم، مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم السلام، ۱۳۸۵، ۳۵۶ص.

باب نهم در تاریخ حضرت باب‌الحوائج امام موسی‌الکاظم علیه السلام. به کوشش زهرا کشاورز باقری، تهران، آینور، ۱۳۹۲، ۶۹ص.

بر امام صادق علیه السلام و امام کاظم علیه السلام چه گذشت؟. محمدحسن موسوی کاشانی، تهران، دارالکتب اسلامیه، ۱۳۷۹، ۲۲۴ص.

بررسی احوال فرزندان امام موسی کاظم علیه‌السلام و نقش آنها در تاریخ تشیع. سیدیاسین زاهدی، قم، جامعة المصطفی صلی‌الله‌علیه‌وآله العالمیه، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی‌الله‌علیه‌وآله، ۱۳۹۱، ۲۸۸ص.

برگزیدگان: سیری کوتاه در زندگی چهارده معصوم علیهم‌السلام حضرت امام موسی کاظم علیه‌السلام. بازنویسی مهدی رحیمی، تهران، مرکز چاپ و نشر بنیاد بعثت، واحد تحقیقات اسلامی، ۱۳۷۴، ۱۱۲ص.

بهشتی درون سیاهچال: روایتی نو از زندگی امام کاظم علیه‌السلام. کمال السید، ترجمه مهدی عابدی، اصفهان، کتابنامه نجف، ۱۳۹۳، ۱۶۰ص.

پرسشهای مردم و پاسخ‌های امام کاظم علیه‌السلام. احمد قاضی زاهدی، ترجمه محمدحسین رحیمیان، قم، روضة العباس علیه‌السلام، ۱۳۸۹، ۵۴۴ص.

پرنده و قفس: چهل حکایت از زندگی امام کاظم علیه‌السلام. ناصر نادری، تهران، پیام محراب، ۱۳۸۱، ۹۶ص.

پرواز در زنجیر: داستان زندگی امام موسی کاظم علیه‌السلام. رضا شیرازی، تهران، پیام آزادی، ۱۳۷۲، ۱۲۵ص.

پنجاه و پنج درس زندگی از سیره عملی حضرت امام موسی بن جعفر علیه‌السلام. حمیدرضا کفاش، تهران، عابد، ۱۳۸۳، ۳۹ص.

پنجره ای رو به آفتاب : نگاهی نو به زندگانی امام موسی کاظم علیه‌السلام. بیژن شهرامی، قم، رواق دانش، ۱۳۸۹، ۷۹ص.

پیام معصومین علیهم‌السلام به انسان‌ها و انسانیت‌ها(۹): امام کاظم علیه‌السلام، برگرفته از آثار محمدرضا حکیمی. تدوین امیرمحمد حیدری، قم، دلیل ما، ۱۳۹۰، ۵۷ص.

پیشوای آزاده: زندگی سیاسی، اجتماعی و فرهنگی امام موسی‌بن‌جعفر(ع). مهدی پیشوایی و نورالله علیدوست‌خراسانی، برای نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، قم، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۲، ۲۴۸ص.

پیشوای صبر، معصوم نهم، امام کاظم(ع). سیدمحمود حسینی، تهران، تاویل، ۱۳۹۰، ۱۰۸ص.

پیشوای هفتم: امام موسی کاظم(ع). هیئت تحریریه مؤسسه در راه حق، قم، مؤسسه در راه حق، ۱۳۶۹، ۵۲ص.

پیشوایان راستین امام موسی کاظم(ع). قم، شفق، بی‌تا.

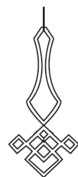
پیشوایان معصوم(ع): پژوهشی کوتاه در زندگی پیشوایان معصوم(ع): امام صادق(ع)، امام کاظم(ع). سیدعلی حسینی میلانی، ترجمه و ویرایش هیئت تحریریه انتشارات الحقایق، قم، مرکز حقایق اسلامی، ۱۳۹۱، جلد سوم.

تحلیلی از اوضاع زمانی امام موسی(ع). علی غفوری، تهران، فجر، بی‌تا، ۱۱۶ص.

تاریخ اسلام در عصر امامت امام صادق و امام کاظم(ع). علی رفیعی علامرودشتی، تهیه کننده: مرکز تحقیقات اسلامی حوزه نمایندگی ولی فقیه در سپاه، تهران، تحسین، ۱۳۸۳، ۱۶۰ص.

تاریخ زندگانی ائمه معصومین(ع): زندگانی امام موسی کاظم(ع). علی رفیعی و سیدمحمد حسینی، تهران، فیض کاشانی، ۱۳۷۴، ۲۲۶ص.

تاریخ زندگی امام کاظم(ع). عطیه صادق کوهستانی، قم، نسیم حیات، ۱۳۸۹، ۴۸ص.

تحلیلی از زندگانی امام کاظم(ع). باقر شریف قرشی، ترجمه محمدرضا عطائی، قم، کنگره جهانی حضرت رضا(ع)، ۱۳۶۸، ۲جلد. (عنوان اصلی: حیاة الإمام موسی بن جعفر(ع) دراسة و تحلیل)

ترجمه کتاب الوصیة روایات امام موسی کاظم(ع). راوی ابوموسی عیسی بن مستفاد بجلی، جمع و تدوین قیس بهجت عطار، ترجمه عبدالحسین طالعی، مشهد، کتابخانه تخصصی امیرالمؤمنین علی(ع)، عروج اندیشه، ۱۳۹۰، ۱۶۰ص.

تعالیم امام هفتم امام موسی کاظم(ع) به زبان دعا و حدیث. حسن کافی، تهران، دفتر نمایندگی سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۲، ۲۵۵ص.

چند نکته تربیتی از گفتار امام موسی کاظم(ع). علی شریعتمداری، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا(ع)، ۸ص.

چهل حدیث از امام کاظم(ع)(ملکوت هفتم). ترجمه و تدوین اداره امور فرهنگی معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی، شاعر: خدابخش صفادل، مشهد، به نشر (آستان قدس رضوی)، ۱۳۸۶، ۴۰ص، جیبی.

چهل حدیث از امام موسی کاظم(ع). به اهتمام شراره شرفی، مشهد، جلیل، ۱۳۸۲، ۴۸ص.

چهل حدیث از امام موسی کاظم(ع). گردآورنده و مترجم رمضانعلی قربانپور یامی، تهران، همای دانش، ۱۳۸۴، ۶۴ص.

چهل حدیث از امام موسی کاظم(ع): گهرهای کاظمی. جواد محدثی، قم، معروف، ۱۳۸۲، ۶۴ص. (عنوان دیگر: گهرهای کاظمی: چهل حدیث از امام موسی کاظم(ع))

چهـل حـدیث در فضـائل و کلمـات امـام موسـی کـاظمعلیه‌السلام. تـدوین مؤسسه نشر حدیث اهل البیت علیهم‌السلام، با همکـاری خانـه کتـاب ایـران، تهـران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاونت امور فرهنگی، ۷۰ص.

چهـل حـدیث سـپهری، از احادیـث دو امـام بزرگـوار حضـرت امـام محمـدباقر و حضـرت امـام موسـی بـن جعفـر الکـاظمعلیهما‌السلام. علـی اصـغر سپهری، تهران، منهاج، ۱۳۸۶، ۶۰ص.

چهل حدیث سیره کاظمیعلیه‌السلام. محمود شریفی، قم، معـروف، ۱۳۷۸، ۸۰ص، جیبی.

چهـل داسـتان و چهـل حـدیث از امـام موسـی کـاظمعلیه‌السلام. عبداللـه صالحی نجف آبادی، قم، مهدی‌یار، ۱۳۸۱، ۱۳۶ص.

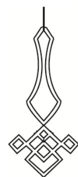
چهل گل از گلستان باب الحـوائج، امـام موسـی کـاظمعلیه‌السلام. محسـن ماجراجو، مشهد، دیانت، ۱۳۹۱، ۶۴ص.

حضرت امام موسی کاظمعلیه‌السلام. لطیـف راشـدی و محمدرضـا راشـدی، قم، لاهوتیان، ۱۳۸۷، ۶۴ص. (عنوان دیگر: سـیره و زنـدگانی حضـرت امـام موسی کاظم علیه‌السلام)

حضرت امام موسی کاظمعلیه‌السلام. مهدی رحیمی، تهران، بنیاد بعثت، مرکز چاپ و نشر، ۱۳۷۴، ۱۱۲ص.

حضرت امام موسی کاظمعلیه‌السلام **در شکنجه گـاه.** عبـدالامیر فـولادزاده، تهران، مرکز انتشارات اعلمی، بی‌تا، ۴۰ص.

حضرت موسی کاظمعلیه‌السلام. فضـل اللـه کمپـانی افسـری، تهـران، مفیـد، ۱۳۶۰، ۲۸۰ص.

حکایاتی از زندگی امام کاظم علیه‌السلام. غلامرضا حیدری ابهری، اصفهان، بوستان فدک، ۱۳۹۱، ۲۴۰ص.

حکایت‌هایی از زندگی امام موسی کاظم علیه‌السلام. حسین حاجیلو، تهران، روزنامه همشهری، ۱۳۸۶، ۳۲ص.

حکمت‌های کاظمی: ترجمه و توضیح چهل حدیث از امام کاظم علیه‌السلام. جواد محدثی، مشهد، آستان قدس رضوی، شرکت به‌نشر، ۱۳۹۰، ۹۶ص.

حمیده علیهاالسلام**: مادر امام کاظم** علیه‌السلام. محمد اصغرنژاد، تهران، نشر مشعر، ۱۳۹۰، ۶۴ص.

حمیده مصفاة: مادر امام کاظم علیه‌السلام. محمد اصغرنژاد، قم، نورالسجاد، ۱۳۷۹، ۱۰۴ص.

حیات پاکان: داستان‌هایی از زندگی امام محمدباقر، امام جعفرصادق و امام موسی کاظم علیهم‌السلام. مهدی محدثی، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۷، ۱۰۴ص.

حیات و سیره امامان: امام کاظم علیه‌السلام. تهیه و تنظیم معاونت امور فرهنگی بعثه مقام معظم رهبری، مدیریت آموزش، تهران، نشر مشعر، ۱۳۹۲، ۴۸ص.

داستان زندگی امام کاظم علیه‌السلام. محمدعلی یقظان، ترجمه مرضیه طهمورثی‌نژاد، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۵، ۷۲ص.

داستان‌های زندگی از حضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام. رضا تقوی دامغانی، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی با همکاری معاونت فرهنگی، ۱۳۶۸، ۱۳۳ص.

داستان‌هایی از امام کاظم علیه‌السلام. جواد قیومی، تهران، قیوم، ۱۳۹۱، ۸۰ص.

داستان‌هایی از امام کاظم و امام جواد علیهما السلام؛ به انضمام سوگنامه. قاسم میرخلف‌زاده، قم، روحانی، ۱۳۸۰، ۲۱۶ص.

داستان‌هایی از زندگانی باب‌الحوایج امام‌موسی‌بن‌جعفر علیه السلام. علیرضا کربندی، مشهد، دامینه، ۱۳۹۲، ۱۰۴ص.

در مکتب اسوه صلابت و استواری حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. علی قائمی امیری، قم، پیام مقدس، ۱۳۸۵، ۹۶ص؛ تهران، امیری، ۱۳۸۷، ۴۰۷ص.

دو قصیده در رثاء حضرت امام موسی بن جعفر علیه السلام و یک قصیده در ستایش حضرت امام رضا علیه السلام. بمانعلی محقق واعظ خراسانی، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام، ۱۳۶۸، ۷ص.

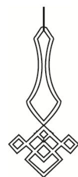
دورنمائی از زندگی موسی بن جعفر علیه السلام اسطوره مبارزه و قهرمان مقاومت و پایداری. عبدالرحیم عقیقی بخشایشی، قم، دفتر نشر نوید اسلام، ۱۳۶۱، ۱۸۶ص.

راویان مشترک فریقین از امام موسی کاظم علیه السلام. محمدمهدی راشدی، تهران، هشتمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۱۳۷۴، ۲۱ص.

الرسول و الذراری (جلد۹): معصوم نهم علیه السلام. احمد سیاح، تهران، کتابفروشی اسلام، بی‌تا، ۱۲۴ص.

روایات و آراء جازم الحزیم از امام موسی کاظم الکظیم در تفسیر آیات قرآن. محمدباقر محقق، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام، بی‌تا، ۱۲۲ص.

روزشمار عترت سال ۱۳۸۴: زندگانی امام موسی کاظم علیه السلام و یاران آن حضرت. تهران، رایحه عترت، ۱۳۸۴.

زلال مودت: حضرت امام کاظم علیه‌السلام. محمد مصطفوی، تهران، فرهیزش، ۱۳۹۳، ۵۴ص.

زندانی بی‌حصار: زندگینامه امام کاظم علیه‌السلام. غلامرضا آبروی، تهران، مدرسه، ۱۳۸۷، ۱۰۰ص.

زندگانی امام کاظم علیه‌السلام. احمد احمدی بیرجندی، مشهد، آستان قدس رضوی، شرکت به نشر، ۱۳۹۰، ۳۲ص.

زندگانی امام موسی بن جعفر علیه‌السلام. حسین حسین‌زاده اوره‌نطنزی، قم، بیان روشن، ۱۳۹۳، ۸۰ص.

زندگانی امام موسی کاظم علیه‌السلام. صابر کرمانی، تهران، اقبال، ۱۳۸۶، ۴۷ص.

زندگانی امام موسی کاظم علیه‌السلام. منصور کریمیان، تهران، اشرفی، ۱۳۷۹، ۶۳ص. (این کتاب تلخیصی از منتهی الآمال فی تواریخ النبی والآل عباس قمی است. شماره نهم از مجموعه کتاب‌های زندگانی چهارده معصوم علیهم‌السلام است.)

زندگانی امام موسی کاظم علیه‌السلام: ترجمه جلد یازدهم بحار الانوار. محمدباقر مجلسی، ترجمه موسی خسروی، تهران، کتابفروشی اسلامیه، ۱۳۶۴، ۳۰۰ص.

زندگانی امام موسی کاظم علیه‌السلام: چشمه حکمت: همراه با داستانی پندآموز. فاطمه دهکردی، تهران، کاشف، ۱۳۹۱، ۲۴۸ص.

زندگانی امام هفتم حضرت امام موسی کاظم علیه‌السلام. بررسی و بازنگری جواد بهشتی، ساده نویسی مهری ماهوتی، تهیه شده در دفتر تحقیق و تالیف کتب درسی سازمان نهضت سوادآموزی، تهران، نهضت سوادآموزی، دفترتحقیق و تالیف، ۱۳۷۴، ۲۷ص.

زندگانی امام هفتم موسی بن جعفرعلیه‌السلام. محمدتقی مقدم، مشهد، مقدم، ۱۳۸۷، ۲۰۸ص. (عنوان دیگر: تاریخ اسلام زندگانی چهارده معصوم علیهم‌السلام در بیان زندگانی و مواعظ و معجزات موسی بن جعفر امام هفتم علیه‌السلام)

زندگانی باب الحوائج حضرت امام موسی کاظمعلیه‌السلام. سیدمحمدتقی مدرسی، تهران، نشر بقیع، ۱۳۷۶، ۸۴ص؛ تهران، محبان الحسین علیه‌السلام، ۱۳۷۹، ۱۰۱ص.

زندگانی باب الحوائج حضرت موسی بن جعفرعلیه‌السلام. عباس حاجیانی دشتی، قم، موعود اسلام، ۱۳۸۸، ۲۷۲ص.

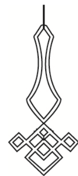
زندگانی چهارده معصوم علیهم‌السلام: سیری در زندگانی امام موسی کاظم علیه‌السلام (زین المجتهدین). ترجمه و تالیف سیدمحمد صالحی، تهران، معیار اندیشه، ۱۳۸۴، ۱۷۶ص. (عنوان دیگر: سیری در زندگانی امام موسی کاظم علیه‌السلام (زین المجتهدین))

زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه‌السلام: گزیده ای از منتهی الآمال محدث قمی. به کوشش رضا استادی، قم، دفتر نشر برگزیده، ۱۳۸۰، ۸۰ص. (این کتاب برگزیده و متن ساده شده کتاب منتهی الآمال فی تواریخ النبی و الآل تالیف عباس قمی می باشد)

زندگانی حضرت امام موسی کاظمعلیه‌السلام. حاج علی اکبر نواب شیرازی، شیراز، کتابفروشی جهان نما، ۱۳۲۰، ۲۰۰ص.

زندگانی حضرت امام موسی کاظمعلیه‌السلام. جمعی از علمای لبنان، ترجمه حمیدرضا کفاش، تهران، نشر عابد، ۱۳۷۹، ۱۱۰ص.

زندگانی حضرت امام موسی کاظمعلیه‌السلام. عمادالدین حسین اصفهانی (عمادزاده)، بی‌جا، طبع کتاب، ۱۳۴۱، ۲جلد.

زندگانی حضرت امام موسی کاظمعلیه‌السلام. مصطفی زمانی، قم، عصر ظهور، ۱۳۷۸، ۱۵۲ص.

زندگانی حضرت امام موسی کاظمعلیه‌السلام. مهدی پیشوایی، تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، مرکز فعالیت ها و پژوهشهای قرآن و عترت، ۱۳۷۸، ۷۳ص. (عنوان دیگر: شرح زندگانی امام موسی کاظم علیه‌السلام)

زندگانی حضرت موسی بن جعفرعلیه‌السلام. ابوالقاسم سحاب، تهران، بی‌نا، ۱۳۷۰ق.، ۳۱۵ص.

زندگانی حضرت موسی بن جعفرعلیه‌السلام. عباس خاتمی، بی‌جا، دبیرستان موسی بن جعفر، بی‌تا، ۵۶ص.

زندگی امام کاظمعلیه‌السلام**: قهرمان اراده و تصمیم.** عبدالرحیم عقیقی بخشایشی، قم، نوید اسلام، ۱۳۸۱، ۱۴۰ص.

زندگی امام موسی کاظمعلیه‌السلام. حسین مظفر، تهران، کتاب‌های جیبی؛ امیرکبیر، ۱۳۹۱، ۴۰ص.

زندگی و سیمای امام موسی کاظمعلیه‌السلام. سیدمحمدتقی مدرسی، ترجمه محمدصادق شریعت، تهران، انصار الحسین، ۱۳۷۲، ۱۰۴ص.(چاپ دیگر: هدایتگران راه نور: زندگانی باب الحوائج امام موسی بن جعفرعلیه‌السلام، تهران، محبان الحسین علیه‌السلام، ۱۳۷۹، ۹۶ص.)

زندگینامه امام موسی کاظمعلیه‌السلام. فاطمه جعفری نیکو، تهران، ساحل؛ آوای عشق، ۱۳۹۰، ۱۱۱ص.

زندگینامه امام موسی‌کاظمعلیه‌السلام**: منتخبی از کتاب شریف منتهی‌الآمال.** به قلم عباس قمی، تهران، نشر بی‌زمان، ۱۳۹۲، ۱۶۰ص.

ستارگان درخشان: سرگذشت حضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام و فرزندش سیدمیرمحمد در شیراز. محمدجواد نجفی، تهران، کتابفروشی اسلامیه، ۱۳۷۰.

سخنان باب الحوائج حضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام. ترجمه محمدتقی حکیم، بین‌الحرمین، عالمشاه، ۱۳۴۲ش./۱۳۸۳ق.، ۶۶ص.

سخنان حضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام. سیدمحمدتقی حکیم، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۱، ۱۹۳ص.

سرچشمه‌های نور: فرازهایی از زندگانی امام موسی علیه‌السلام. گروه محققین مؤسسه البلاغ؛ به اهتمام محمود شریفی، تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین‌الملل، ۱۳۹۲، ۱۴۴ص.

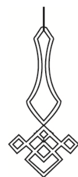
سرگذشت حضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام و امامزادگان. محمدجواد نجفی، تهران، کتابفروشی اسلامیه، ۱۳۵۶، ۲۲۴ص.

سکوت و فریاد موسی بن جعفر علیه‌السلام. علی پورحسینی، مشهد، ضریح آفتاب، ۱۳۹۰، ۹۰ص.

سخنان گهربار از حضرت امام رضا علیه‌السلام به انضمام سخنانی از حضرت امام موسی کاظم علیه‌السلام و حضرت امام محمدتقی علیه‌السلام. تألیف و ترجمه حسین حائری کرمانی، مشهد، انصار، ۱۳۸۴، ۱۷۸ص.

سرچشمه های نور: امام موسی کاظم علیه‌السلام. محسن خندان، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۹، ۲۰۶ص.

سیره امام موسی بن جعفر علیه‌السلام در هدایت و تربیت. سیدرضا تقوی دامغانی، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۷، ۲۳ص.

سیره تربیتی حضرت موسی بن جعفرعلیه‌السلام. سیدرضا تقوی دامغانی، تهران، نخیل، ۱۳۸۷، ۳۰۸ص.

سیره کاظمی: ترجمه و توضیح چهل حدیث درباره سیره امام موسی‌بن جعفرعلیه‌السلام. جواد محدثی، مشهد، آستان قدس رضوی، شرکت به‌نشر، ۱۳۹۳، ۹۶ص.

سیری در زندگانی امام هفتم موسی بن جعفرعلیه‌السلام. سیدعبدالرسول حجازی واعظ، تهران، کانون انتشار، ۱۳۵۰، ۳۱۶ص؛ بی‌جا، گلشن، ۱۳۵۳، ۳۱۶ص.

شاهراه روشنایی: داستان‌هایی از زندگی امام موسی کاظمعلیه‌السلام. مجید محبوبی، قم، نسیم حیات، ۱۳۹۰، ۹۶ص.

شخصیت و سیره امام سجاد، امام باقر، امام صادق، امام کاظم و امام رضاعلیهم‌السلام. سید علی حسینی خامنه‌ای، تهران، مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، ۱۳۸۵، ۱۷۱ص.

شخصیت و سیره معصومینعلیهم‌السلام **در نگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی - شخصیت و سیره امام سجاد. امام باقر. امام صادق. امام کاظم و امام رضا**علیهم‌السلام. تهران، مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، ۹۱ص.

شرح زندگانی موسی بن جعفر و علی بن موسی الرضاعلیهماالسلام. محمدجواد مغنیه، ترجمه سیدجعفر غضبان، تهران، ماه نو؛ اردیبهشت، ۱۳۷۹ق.، ۲۰۰ص. (عنوان روی جلد: شخصیت حضرت رضا و موسی الکاظم علیهماالسلام، تهران، انتشارات بنگاه مطبوعاتی گوتنبرگ، ۱۳۳۹، ۲۰۰ص.)

شرح قصیده لامیه در مدح امام کاظمعلیه‌السلام. سروده عبدالباقی عمری

افندی (۱۲۰۴ـ ۱۲۸۷ق)، شارح: سیدکاظم حسینی رشتی (۱۲۵۹ق)، تهران، ۱۲۷۰ق، وزیری، ۲۰۷ص (چاپ سنگی).

شرحی بر مواعظ حضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام. علیرضا نعمتی، قم، انوار هدایت، ۱۳۸۹، ۴ جلد.

شکوه صبر: مباحثی پیرامون سیره امام هفتم حضرت کاظمعلیه‌السلام. محمدرضا طباطبایی‌نسب، تهران، نورالائمه علیهم‌السلام، ۱۳۸۹، ۱۸۸ص. (عنوان روی جلد: نکاتی پیرامون مقام و منزلت امام موسی کاظم علیه‌السلام: شکوه صبر)

صحیفه امام کاظمعلیه‌السلام. جواد قیومی اصفهانی، قم، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۱، ۵۳۴ص.

صحیفه امام کاظمعلیه‌السلام. غلامرضا اکبری، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه‌السلام، ۱۳۷۲، ۴۲۵ص.

صحیفه کاظمیه: حاوی ۱۰۰ دعا از امام هفتم موسی بن جعفرعلیه‌السلام. گردآوری و ترجمه محمدرضا غیاثی کرمانی، تهران، سروش، ۱۳۷۸، ۱۵۴ص.

الصحیفة الکاظمیة: دعاهای باب الحوائج موسی بن جعفرعلیه‌السلام. غلامرضا اکبری زبیدی، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه‌السلام، ۱۳۷۲، ۴۲۳ص.

صفیر هدایت: طرد ظالم کظم کاظم. سیدمحمد ضیاءآبادی، تهران، دفتر امور فرهنگی با همکاری نشر بهاران، ۱۳۸۳، ۲۷ص.

طب جامع امام کاظمعلیه‌السلام. شاکر شبع، ترجمه لطیف راشدی و سعید راشدی، تهران، پیام عدالت، ۱۳۹۰، ۲۷۲ص.

طب و درمان، خواص پزشکی و شیمی خوراکیها از دیدگاه امام کاظم و امام رضاعلیهما السلام. سعدالدین قاسمی، ترجمه غلامرضا اکبری، مشهد، موسسه فرهنگی انتشاراتی الشمس، ۱۳۷۶، ۱۵۹ص.

طلوع نور هفتم: تحقیقی در ماه ذی‌الحجه و سال‌روز ولادت امام کاظمعلیه السلام. سیدمحمدرضا امام جزائری، تدوین اصغر غلامی، قم، روضة‌العباس علیه السلام، ۱۳۹۲، ۹۶ص.

عترت هفتم: موسای آل رسولصلی الله علیه و آله **امام کاظم**علیه السلام. علی محمد سلطانی، تهران، نظری، ۱۳۹۰، ۳۰۱ص.

عجایب و معجزات شگفت‌انگیزی از امام کاظمعلیه السلام**: اثبات حقانیت و مذهب تشیع.** محمد طباطبایی، قم، شمیم گل نرگس، ۱۳۷۹، ۱۲۸ص؛ قم، شاکر، ۱۳۸۶، ۷۸ص.

عفو و بخشش : امام موسی کاظمعلیه السلام. عباس ندیمی، بازنویسی مریم شیرخانی، تهران، پیام یاس، ۱۳۸۸، ۱۰۳ص.

عقل عاقل، جهل جاهل: حدیث هشام بن‌حکم از امام کاظمعلیه السلام. ابوالفضل حسین‌نژاد، بابل، محدثین، ۱۳۹۲، ۶۴ص.

غریو سرخ جسر، سینا واحد، تهران، الهام، بی‌تا، ۳۲ص.

فرازهایی از زندگانی امام موسیعلیه السلام. گروه محققین موسسة البلاغ، به اهتمام محمود شریفی، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین‌الملل، ۱۳۹۲، ۱۴۴ص.

فرازهایی از مبارزات امام موسی بن جعفرعلیه السلام **با طاغوت زمان.** علی کاظمی، قم، کوثر، بی‌تا، ۳۲ص.

فرزندان موسی بن جعفر(ع) و تذکره آقا علی عباس. احمد صادقی‌اردستانی، قم، رئوف، ۱۳۷۴، ۲۳۲ص.

فرهنگ فرزانگی: پیام امام کاظم(ع) به هشام بن حکم. م. ناصر، قم، دارالحدیث، ۱۳۷۵، ۸۷ص.

فرهنگ و آداب کار در کلام امام کاظم(ع). تهیه کننده وزارت کار و امور اجتماعی دفتر امور فرهنگی، پژوهش و تحقیق موسسه پژوهشی علمی فرهنگی طلیعه منطق، به سفارش دفتر امور فرهنگی، قم، دفتر نشر برگزیده، ۱۳۸۳، ۸۵ص.

فضائل و کرامات امام موسی کاظم(ع)، امام رضا(ع) و امام محمد ابن علی الجواد(ع): ترجمه کتاب مدینة المعاجز. نوشته هاشم بن سلیمان بحرانی، ترجمه غریب عساکره مجد، قم، ارمغان یوسف، ۱۳۸۹، ۴۲۴ص.

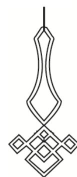
قصص الکاظمین، یا داستان‌هایی از امام کاظم و امام جواد(ع). قاسم میرخلف‌زاده، قم، مهدی‌یار، ۱۳۷۹، ۲۱۶ص.

کاظم آل محمد(ص): زندگانی حضرت امام موسی کاظم(ع) برگرفته از منتهی الآمال شیخ عباس قمی. تهران، کتاب سبز، ۱۳۹۰، ۱۷۶ص.

کاظم آل محمد(ص): شرح حال زندگانی حضرت امام موسی کاظم(ع). اعظم‌السادات حسینی، تهران، نشر بی‌زمان، ۱۳۹۱، ۱۹۶ص.

کتابنامه امام کاظم(ع). ناصرالدین انصاری قمی، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا(ع)؛ آستان قدس رضوی، ۱۳۷۰، ۱۸۹ص.

کرامات حضرت امام موسی کاظم(ع) و حضرت امام رضا(ع). علی ابراهیمی، قم، عصر رهایی، ۱۳۹۰، ۱۹۲ص.

کرامات الکاظمیه یا معجزات موسی بن جعفر علیه‌السلام. موسی رمضانی پورامامی، قم، لاهیجی، ۱۳۸۰، ۱۲۷ص.

کرامات و مقامات عرفانی امام موسی بن جعفر علیه‌السلام. علی حسینی قمی، بی‌جا، نبوغ، ۱۳۸۲، ۱۴۴ص.

کلیم مهرورزی: گزیده‌ای از سیره امام کاظم علیه‌السلام. ابوالفضل هادی‌منش، قم، بهار دلها، ۱۳۹۲، ۴۸ص.

گذری بر زندگی چهارده معصوم علیهم‌السلام**: امام موسی کاظم** علیه‌السلام. عباس قدیانی، تهران، یادداشت، ۱۳۹۰، ۴۰ص. (چاپ دیگر: حضرت امام موسی کاظم علیه‌السلام امام هفتم، تهران، فردابه، ۱۳۷۸، ۳۲ص.)

گزارش سومین کنگره جهانی حضرت رضا علیه‌السلام **ویژه بررسی ابعاد شخصیت امام هفتم**. مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه‌السلام، ۱۳۶۹، ۹۹ص.

گزارش لحظه به لحظه از شهادت امام کاظم علیه‌السلام. محمدرضا انصاری، قم، دلیل ما، ۱۳۸۷، ۸۵ص.

ماه در حبس: زندگانی حضرت امام کاظم علیه‌السلام. مهدی شمس الدین، قم، نورنگار، ۱۳۷۶، ۴۸ص.

ماه در محاق: کوتاهه هایی از زندگانی امام کاظم علیه‌السلام. مهدی قزلی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۹۰، ۱۰۴ص.

مجموعه آثار سومین کنگره جهانی حضرت رضا علیه‌السلام**، کنگره جهانی حضرت رضا** علیه‌السلام. مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه‌السلام، ۱۳۷۰، ۲ جلد.

مجموعـه چکیـده‌های اولـین همـایش ملـی امـام موسـی کاظم علیه‌السلام (نخسـتین: ۱۳۹۰: گچسـاران). تـدوین و تنظـیم عبدالمجیـد محققـی، سی‌سخت، فرهنگ مانا، ۱۳۹۳، ۹۲ص.

مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام. انجمن تاریخ‌پژوهان حوزه علمیه قم، قم، مرکز مدیریت حوزه علمیه قم، ۱۳۹۲، ۲ جلد.

مرد پابرهنه، بزغاله عابد و چند داستان دیگر: داستان زندگی امـام موسـی کـاظم علیه‌السلام. علـی کاشـفی خوانسـاری، تهـران: وزارت آمـوزش و پرورش، معاونت پرورشی، مؤسسه فرهنگی منادی تربیت، ۱۳۸۷، ۵۶ص.

مرد زنجیر و زندان حضرت امام موسی کاظم علیه‌السلام. مهدی مرادحاصل، تهران، منادی تربیت، ۱۳۸۰، ۴۰ص.

معجزات امام موسی کاظم علیه‌السلام. حبیب الله اکبرپور، مشهد، نشر الـف، ۱۳۸۲، ۱۴۶ص.

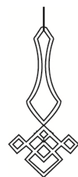
معجزات حضرت امام موسی بن جعفر علیه‌السلام. بی‌جا، ۱۳۵۰ق.، چاپ سنگی.

مناقب حضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام در شعر فارسی. احمد احمـدی بیرجندی، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه‌السلام، ۱۳۷۲، ۱۳۰ص.

منتهی الامال در حالات و مقامـات و اخـلاق و معجـزات و کلمـات و اصـحاب اولاد موسـی بـن جعفـر الکـاظم علیه‌السلام. عبـاس قمـی، تهـران، کتابفروشی بوذر جمهوری مصطفوی، ۱۳۷۳ق./۱۳۳۲ش.، ۸۹ص.

موسی بن جعفر علیه‌السلام. عبدالرسول حجازی، تهران، غدیر، بی‌تا.

مهـاجران موسـوی: بررسـی علمـی زنـدگانی فرزنـدان و نوادگـان

حضرت امام موسی کاظم علیه‌السلام و علل مهاجرت آنها به ایران. جلیل عرفان‌منش، تهران، امیرکبیر، ۱۳۹۰، ۱۰۳۱ص.

ناسخ التواریخ (جلد ۱۰: از کتاب دوم): حالات امام موسی کاظم علیه‌السلام. عباسقلی سپهر ثانی، کتابت حسن بدری، به اهتمام سید سعید طباطبایی نائینی، تهران، چاپخانه علمی، ۱۳۶۵ق.، ۳ جلد.

ناسخ التواریخ: زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه‌السلام. عباسقلی سپهر ثانی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۴۲، ۵۷۰ص، رحلی.

نکته های نورانی: چهل حدیث تربیتی از امام کاظم علیه‌السلام. کاظم تقوی، تهران، نخیل، ۱۳۸۷، ۱۵۹ص.

نگاهی بر زندگی امام کاظم علیه‌السلام. محمد محمدی اشتهاردی، تهران، نشر مظهر، ۱۳۷۴، ۱۴۴ص.

هدیه گران‌بها: داستان‌هایی از زندگی امام موسی کاظم علیه‌السلام. محمود پوروهاب، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۳، ۷۲ص.

هفتمین آفتاب: یادواره امام موسی کاظم علیه‌السلام. سینا واحد، تهران، سروش، ۱۳۵۹، ۳۶ص.

هفتمین فصل شکفتن: روایتی نو از زندگی و زمانه امام موسی بن جعفر علیه‌السلام. کمال السید، ترجمه حسین سیدی، قم، موسسه فرهنگی انتشاراتی نقش، ۱۳۷۹، ۲۳۲ص ؛ قم، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۲، ۲۲۰ص.

یاران امام کاظم علیه‌السلام. محمد فوزی، ترجمه و نگارش مهدی علیزاده موسوی، تهران، دفتر نشر برگزیده، ۱۳۸۰، ۶۴ص.

ویژه کودک و نوجوان

۱۰ قصه از امام کاظمعلیه‌السلام. به روایت محمود پوروهاب، تصویرگر نغمه صالحی، تهران: قدیانی، کتاب‌های بنفشه، ۱۳۹۲، ۱۲۸ص.

ادامه گل‌های محمدی: امام کاظمعلیه‌السلام. سیدمهدی ذاکری موسوی، قم، مؤسسه فرهنگی انتشاراتی نقش، ۱۳۹۲، ۳۲ص.

از باب الحوائج امام کاظمعلیه‌السلام **برام بگو.** صدیقه خداخواه، تصویرگر مهشید شادمه، تهران، اعجاز قلم، ۱۳۹۱، ۸ص.

امام کاظمعلیه‌السلام. سیدمحمد مهاجرانی، تصویرگری طاهره رضایی، قم، آستانه مقدسه قم، انتشارات زائر، ۱۳۹۱، ۱۲ص.

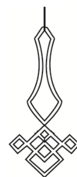
امام کاظمعلیه‌السلام. نظم نجمةالسادات هاشمی، تصویرگر منصوره صحرایی، قم، حدیث نینوا، ۱۳۸۸، ۱۲ص.

امام کاظمعلیه‌السلام. عاطفه محمدعلی، ترجمه و تالیف صفر سفیدرو، تصویرگر منقذ الموسوی و حسنین عباس، تهران، نشاط؛ قم، سپهراندیشه، ۱۳۹۰، ۱۲ص. (عنوان روی جلد: آشنایی کودکان و نوجوانان با ۱۴ معصوم علیهم‌السلام)

امام کاظمعلیه‌السلام. کریم باوفا، تصویرگر حسن فیض عسکری، تبریز، احرار، ۱۳۹۳، ۱۶ص.

امام کاظمعلیه‌السلام **مهربان‌تر از پروانه ها.** غلامرضا آبروی، تصویرگران سعید گائینی و نسرین گائینی، قم، حضور، ۱۳۸۶، ۱۶ص.

امام موسی کاظمعلیه‌السلام. اسماعیل هنرمندنیا، تصویرگر مرجان نیک جاه، قزوین، سایه گستر، ۱۲ص.

امام موسی کاظمعلیه‌السلام. اکرم مطلبی کربکندی، تصویرگر طاهره رضایی، تهران، گوهر اندیشه، ۱۳۹۰، ۱۲ص؛ تهران، آوین اندیشه، ۱۳۹۳، ۱۲ص.

امام موسی کاظمعلیه‌السلام. حسین فتاحی، تصویرگری محمدرضا دادگر، تهران، قدیانی، کتاب‌های بنفشه، ۱۳۸۳، ۲۲ص.

امام موسی کاظمعلیه‌السلام. زهره فنایی، شاعر زهرا الماسی، تصویرگر مریم جابری، مشهد، آذر آوا، ۱۳۸۹، ۱۲ص.

امام موسی کاظمعلیه‌السلام. فریبا کلهر، تصویرگری نوشین صفاخو، مشهد، شرکت به نشر، ۱۳۸۷، ۲۴ص.

امام موسی کاظمعلیه‌السلام. مهدی وحیدی صدر، تصویرگری منقذ موسوی، مشهد، عروج اندیشه، ۱۳۸۵، ۱۲ص؛ تصویرگری فرشته منعمی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، واحد کودک، انتشارات جوانه، ۱۳۸۴، ۱۲ص.

امام موسی کاظمعلیه‌السلام. تهران، نور محبت، ۱۳۹۳، ۱۷۲ص.

امام موسی کاظمعلیه‌السلام **اشک‌های گاو برای سال‌های سوم، چهارم و پنجم دبستان.** سروده محمدکاظم مزینانی، تصویرگر منصوره محمدی، تهران، قدیان، کتاب‌های بنفشه، ۱۳۸۷، ۱۲ص.

امام موسی کاظمعلیه‌السلام: **دعای شیر نر.** ماندانا زارعی، تصویرگر سمیه بیگلری، کرج، در دانش بهمن، ۱۳۸۸، ۸ص.

امام موسی کاظمعلیه‌السلام: **سر و سر.** سپیده خلیلی، تصویرگری سعید رزاقی، تهران، لوح دانش، ۱۳۸۷، ۱۲ص.

امام هفتم حضرت امام موسی کاظمعلیه‌السلام. شاعر حسین موسوی‌پاکزاد، تصویرگر سمانه یاری، قم، مؤسسه اطلاع رسانی اسلامی مرجع، ۱۳۸۹، ۱۲ص.

انگــور مســموم. اســماعیل داســتانی، مــدیر اجرایــی محمــدطاهر داستانی‌بنیسی، قم، علامه بنیسی، ۱۳۹۲، ۱۰ص.

باغ مهربانی: زندگی نامه امـام کـاظمعلیه‌السلام. نـورا حق‌پرسـت، تصـویرگر میترا عبداللهی، تهران، مدرسه، ۱۳۹۰، ۳۲ص.

تنبیه کاری: داسـتانی از زنـدگی امـام کـاظمعلیه‌السلام. محمدرضـا سرشـار (رضا رهگذر)، تصـویرگر عـادل رسـتم پـور، تهـران، کـانون پـرورش فکـری کودکان و نوجوانان، ۱۳۸۸، ۲۴ص.

تیر دوم: با استفاده از تاریخ زندگی حضرت امـام موسـی کـاظمعلیه‌السلام. سعید آل‌رسول، تصویرگر امیر نساجی، تهران، مرکز چاپ و نشر بنیاد بعثـت، ۱۳۷۳، ۳۳ص.

حضرت امام موسـی کـاظمعلیه‌السلام. شـعر از حسـین میرزایـی، تصـویرگری حامد غفاریان، مشهد، برکات اهل بیت‌علیهم‌السلام، ۱۳۸۸، ۱۲ص.

حضرت امام موسی کاظمعلیه‌السلام. محمود میرزایی دلاویز، تهران، شهرزاد، ۱۳۹۰، ۱۲ص.

حضرت امام موسـی کـاظمعلیه‌السلام. مهـدی آیـت اللهـی، قـم، جهـان آرا، ۱۳۸۵، ۲۴ص. (این کتاب فارسی بوده و به عربـی، انگلیسـی، ترکـی، اردو، فرانسوی و تاجیکی ترجمه شده است).

حضرت موسی‌بن‌جعفر کاظمعلیه‌السلام. مهدی وحیدی صـدر، تصـویرگری حسین آسیوند، قم، براق، ۱۳۸۷؛ تهران، انتشارات مسیا، ۱۳۹۲، ۲۴ص.

حکایاتی از زندگی امام کاظمعلیه‌السلام. غلامرضا حیدری ابهـری، اصـفهان، بوستان فدک، ۱۳۹۲، ۲۴۰ص.

خورشید شهر کاظمین: امام کاظم (ع). سروده عباسعلی سپاهی یونسی، تصویرگر سیما بروجردی، مشهد، انصار، ۱۳۸۵، ۱۲ص.

خوشبخت‌ترین مرد دنیا: قصه هایی از زندگی امام موسی کاظم (ع). مسلم ناصری، تصویرگری محمدحسین صلواتیان، مشهد، شرکت به نشر، ۱۳۸۷، ۲۴ص.

داستان زندگی امام موسی کاظم (ع). امیرمهدی مرادحاصل، تصویرگر محمدحسین صلواتیان، تهران، ورای دانش، ۱۳۸۸، ۳۲ص؛ تهران، گل‌های بهشت، ۱۳۸۰، ۳۲ص.

دریای صبر: حضرت امام موسی کاظم (ع). حسین صالح، تصویرگران سعید گائینی و نسرین گائینی، قم، حضور، ۱۳۸۷، ۶۴ص.

دزد و مرد مهربان. به روایت محمود پوروهاب، تصویرگر نغمه صالحی، تهران، قدیانی، ۱۳۹۱، ۱۲ص.

دوستی و دشمنی. مهدی وحیدی‌صدر، تصویرگر طیبه توسلی، طرح و اجرا شرکت تبلیغاتی سیمای نور کوثر، مشهد، عروج اندیشه، ۱۳۸۵، ۱۲ص.

زبدة الاثر در شرح زندگی حضرت موسی‌بن‌جعفر (ع). مصطفی ضیائیان، سبزوار، مؤلف، بی‌تا، ۹۰ص.

زندگی امام کاظم (ع). نویسنده و تصویرگر زهره سادات فیض‌آبادی، تهران، قصر کتاب، ۱۳۹۰، ۱۲ص.

زندگینامه امام موسی‌کاظم (ع). زهرا فیلی شیرازی، کرج، پایتخت، ۱۳۹۲، ۵۰ص.

زندگی‌نامه امام موسی کاظم (ع). مجتبی عبدی اسکندری، شاعر مریم جباری، تصویرگر زهره سیدمراغه، مشهد، نگین هشتم، ۱۳۹۱، ۱۲ص.

سکه‌های پربرکت امام کاظمعلیه‌السلام. ابوالفضل هادی‌منش، تصویرسازی و گرافیک از کانون طراحی و تصویرگری جارچی، قم، نسیم حیات، ۱۳۹۱، ۱۲ص.

سیری در زندگی معصومینعلیهم‌السلام **: امام موسی کاظم**علیه‌السلام. مهدی داورزنی، تصویرگر سامان شاه محمد، تهران، خیرالله، ۱۳۹۰، ۳۲ص.

سیره و زندگانی امام کاظمعلیه‌السلام. تهران، مؤسسه فرهنگی جهان رایانه کوثر، ۱۳۹۰، ۵۶ص.

سیره و زندگانی کامل امام موسی کاظمعلیه‌السلام. گردآورنده گروه تحقیق و پژوهش جهان رایانه، تهران، مؤسسه فرهنگی جهان رایانه کوثر، ۱۳۹۲، ۸ص.

عطر سکوت امام کاظمعلیه‌السلام. مهدی وحیدی صدر، تصویرگر الهه ارکیا، قم، براق، ۱۳۸۶، ۱۲ص.

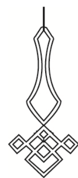
قصه زندگی امام موسی کاظمعلیه‌السلام. عباس رمضانی، تصویرگر فریبا بروفر، تهران، کتاب تارا، ۱۳۹۳، ۴۸ص.

کیسه سکه‌هایم کو؟. محمود پوروهاب، تصویرگر افسانه مرادی، تهران، شرکت انتشارات سوره مهر، ۱۳۹۳، ۲۰ص.

مجموعه لالائی معصومین: امام موسی کاظمعلیه‌السلام. رضوان داستانپور، نقاشی فرشته منعمی، قم، اکرام، ۱۳۸۵، ۱۲ص.

مزرعه‌ای در مدینه: داستان‌ها و روایت‌هایی از زندگی امام موسی کاظمعلیه‌السلام. عباس رمضانی و صدیقه قاسمی، تهران، کتاب تارا، ۱۳۹۳، ۴۷ص.

مسافر کوچک: داستان تولد امام کاظمعلیه‌السلام **برای کودکان.** ناصر نادری، تصویرگر حسن عامه کن، تهران، پیام محراب؛ کتاب‌های غنچه، ۱۳۸۷، ۱۶ص. (عنوان دیگر: تابلوی زندگی امام کاظم علیه‌السلام)

من امام کاظمعلیه‌السلام **را دوست دارم.** غلامرضا حیدری ابهری، تصویرگر طاهره رضایی، قم، جمال، ۱۳۹۳، ۲۴ص.

ملخ‌های گرسنه. به روایت محمود پوروهاب، تصویرگر نغمه صالحی، تهران، قدیانی، ۱۳۹۱، ۱۲ص.

موسی بن جعفر: کاظمعلیه‌السلام. زهرا یعقوبی و فاطمه بختیاری، تصویرگر طیبه توسلی، قم، براق؛ تهران، کمال اندیشه، ۱۳۸۸، ۱۶ص.

مهربان نهم امام کاظمعلیه‌السلام. مجید ملامحمدی، طراح تصاویر محمدحسین صلواتیان، تهران، پیام آزادی، ۱۳۸۵، ۱۲ص.

مهربانی و گذشت، حفظ آبرو: داستانی از زندگانی حضرت امام کاظمعلیه‌السلام. بازنویسی منصور کریمیان، تصویرگر خشایار قاضی‌زاده، تهران، فارابی، ۱۳۸۳، ۱۲ص.

نور در تاریکی: امام موسی کاظمعلیه‌السلام. فاطمه پارسا، تصویرسازی آتلیه محمدی‌فرد، تهران، شبرنگ، ۱۳۸۹، ۱۲ص.

هدیه پنهان: مجموعه دوازده قصه از زندگی امام موسی کاظمعلیه‌السلام. مسلم ناصری، تصویرگر مرتضی امین، تهران، پیام آزادی، ۱۳۷۹، ۸۸ص.

هدیه‌ای از قرآن. ابوالفضل هادی‌منش، طرح و اجرا گروه گرافیک برتر، قم، آستان مقدسه قم، انتشارات زائر، ۱۳۹۱، ۱۲ص.

هدیه‌ای که بازگشت: قصه‌هایی از زندگی امام موسی کاظمعلیه‌السلام. مسلم ناصری، تصویرگر محمدحسین صلواتیان، مشهد، آستان قدس رضوی، شرکت به نشر، ۱۳۸۷، ۲۴ص.

همراه با امام کاظمعلیه‌السلام**: ویژه نوجوانان عزیز.** گردآورنده امید سمامی، قم، اشک یاس، ۱۳۸۹، ۳۲ص.

ب) عربی

آثار و برکات الإمام الکاظم علیه السلام في دارالدنیا. سیدهاشم ناجي موسوی جزایری، قم، بی‌نا، ۱۴۱۸ق.

أثر الإمام الکاظم علیه السلام في تربیة الأمة. کاظمین، العتبة الکاظمیة المقدسة، ۱۴۳۳ق.، ۳۶ص.

أحسن التراجم لاصحاب الإمام موسی الکاظم علیه السلام. عبدالحسین شبستری، مشهد، المؤتمر العالمي للإمام الرضا علیه السلام، ۱۴۰۹-۱۴۱۰ق.، ۲ جلد.

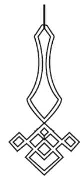
أدعیة الإمام موسی الکاظم علیه السلام: الصحیفة الکاظمیة. محمدعلي علی دخیل، بیروت، دارالمرتضی، ۱۴۲۱ق، ۲۴۴ص.

أربعون حدیثاً و أربعون روایة عن الإمام موسی بن جعفر الکاظم علیه السلام مع قبس من السیرة والحیاة. کمال السید، بیروت، دارالنبلاء، ۱۴۲۶ق./۲۰۰۵م.، ۱۱۸ص.

إطالة علی القواعد الفقهیة في الاحادیث الکاظمیة. محمد الخامنئي، تهران، تولید کتاب (تک)، ۱۳۸۴، ۱۵۶ص.

أعلام الهدایة: الإمام موسی بن جعفر الکاظم علیه السلام. لجنة التألیف، قم، مرکز الطباعة والنشر للمجمع لاهل البیت علیهم السلام، ۱۴۲۷ق./۱۳۸۳ش.، جلد ۹، ۲۴۵ص.

الإمام السابع: الإمام موسی بن جعفر الکاظم علیه السلام. لجنة التحریر في طریق الحق، تعریب محمد عبدالمنعم الخاقانی، قم، منشورات فی طریق الحق، ۱۳۶۹، ۵۵ص. (این کتاب فارسی بوده و به عربی، اردو و آذری ترجمه شده است.)

الإمام السابع من ائمة اهل البيتعلیهم‌السلام. محمدحسن قبيسي عاملی، بيروت، بی‌نا، ۱۴۰۳ق./۱۹۸۳م.، ۷۶ص.

الإمام الصادقعلیه‌السلام**، الإمام موسى بن جعفر**علیه‌السلام**: الخطابة والمنبر.** مرتضی مطهری، ترجمه جعفر صادق الخليلی، تهران، موسسه البعثه، ۱۴۰۵ق.، ۱۰۹ص.

الإمام علي بن الحسين زين العابدينعلیه‌السلام**. الإمام محمد علي الباقر**علیه‌السلام**. الإمام جعفر بن محمد الصادق**علیه‌السلام**. الإمام موسى بن جعفر الكاظم**علیه‌السلام. هاشم الموسوی، تهران، فرهنگ مشرق زمين، ۱۳۸۳.

الإمام الكاظمعلیه‌السلام. لجنة التأليف، تهران، دارالتوحيد، ۱۴۰۳ق.، ۱۴۳ص.

الإمام الكاظمعلیه‌السلام. اعداد أمل طنانه، مراجعه و تصحيح نضال علی، بيروت، مؤسسه الاعلمی، ۱۴۲۵ق.، ۳۲ص.

الإمام الكاظمعلیه‌السلام. سيد محمود غريفی بحرانی، قم، دارالحفظ للتراث البحرانی، ۱۴۲۷ق.، ۳۲ص، جيبی.

الإمام الكاظمعلیه‌السلام. ميرابوالفتح دعوتی، ترجمه گروه مترجمان، بيروت، الدار الإسلاميه، ۱۴۱۲ق.، ۳۱ص.

الإمام الكاظمعلیه‌السلام. لجنة التأليف، بيروت، دارالزهراء، ۱۴۱۲ق.، (فروست: حياة الرسول و اهل بيته المجاهدين)

الإمام الكاظمعلیه‌السلام. لجنة التأليف، قم، مؤسسة الإمام الحسين‌علیه‌السلام، ۱۴۱۳/۱۳۷۱ق.، ۳۱ص.

الإمام الكاظمعلیه‌السلام. لجنة التأليف، تهران، موسسه البلاغ؛ دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۴۰۸ق.، ۱۲۶ص.

الإمام الکاظمعلیه‌السلام. مهدی آیت اللهی، تعریب کمال السید، قم، مؤسسه انصاریان، ۱۴۱۶ق.، ۳۶ص. (کتاب حاضر ترجمه بخشی از کتاب آشنایی با معصومین علیهم‌السلام تالیف مهدی آیت‌اللهی است.)

الإمام الکاظمعلیه‌السلام **اضواء من سیرته.** محمود السیف، بیروت، دارالعلوم، ۱۴۲۶ق./۲۰۰۵م.، ۱۰۷ص.

الإمام الکاظمعلیه‌السلام **سید بغداد و حامیها و شفیعها.** علی الکورانی، کربلا، العتبة الحسینیة المقدسه، قسم الشؤون الفکریة و الثقافیه، ۱۴۳۱ق./۲۰۱۰م.، ۳۵۹ص.

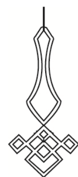
الإمام الکاظمعلیه‌السلام **ضوء مقهور الشعاع.** سلیمان الکتانی، بیروت، دارالثقلین، ۱۴۲۰ق./۱۹۹۹م.، ۲۳۰ص؛ بیروت، دارالهادی، ۱۴۲۸ق./ ۲۰۰۷م.، ۲۳۸ص.

الإمام الکاظمعلیه‌السلام **في الشعر العربي.** اسماعیل الخفاف، مشهد، المؤتمر العالمی للامام الرضا علیه‌السلام، ۱۴۱۴ق./۱۳۷۳ش.، ۳۵۰ص.

الإمام الکاظمعلیه‌السلام **قدوة و اسوة.** سیدمحمدتقی مدرسی، بی‌جا، المرکز الثقافی الاسلامی، ۱۴۰۶ق.، ۹۴ص؛ بیروت، مؤسسة البصائر؛ کویت، مکتبة العرفان، ۱۴۰۷ق.، ۱۰۴ص؛ تهران، دارمحبی الحسین، ۱۴۲۶ق.، ۹۶ص؛ (این کتاب به فارسی ترجمه شده است.)

الإمام الکاظمعلیه‌السلام **و ذراریه في التراث الشعري والتاریخي والفقهي.** اسماعیل الحاج عبدالرحیم الخفاف، کاظمین، قسم الثقافة و الاعلام فی العتبة الکاظمیة المقدسه، ۱۴۳۱ق./۲۰۱۰م.، ۵۴۳ص.

الإمام الکاظمعلیه‌السلام**و ما قیل من الشعر فیه.** اسماعیل الخفاف، مشهد، المؤتمر العالمی للامام الرضا علیه‌السلام، ۱۴۱۴ق./۱۳۷۲ش.، ۲۸۲ص.

الإمام موسى بن جعفر عليه‌السلام: باب الحوائج و عنوان العلم والعطاء والابتهال الى الله تعالى. كاظمين، العتبة الكاظمية المقدسه، قسم الثقافة و الاعلام، ۱۴۳۰ق.، ۷۲ص.

الإمام موسى بن جعفر عليه‌السلام: شمس في ظلمات السجون. عادل عبدالرحمن البدری، مشهد، بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۴۳۳/۱۳۹۱ق، ۳۴۸ص.

الإمام موسى بن جعفر عليه‌السلام ضحية الإرهاب السياسي. محمد حسین علی الصغیر، بیروت، مؤسسه البلاغ، ۱۴۲۶ق./۲۰۰۵م.، ۲۸۷ص.

الإمام موسى بن جعفر عليه‌السلام في بحار الانوار. علی اشرف، قم، مکتبة الحیدریه، ۱۴۲۵ق.، ۴۹۲ص.

الإمام موسى بن جعفر عليه‌السلام. مرتضی مطهری، تعریب جعفر صادق الخلیلی، تهران، بنیاد بعثت، ۱۴۰۵ق./۱۳۶۳ش.، ۱۰ص.

الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه‌السلام. زینب محمد عیسی، بیروت، جمعية السيدة زينب الخیریه، ۱۴۲۹ق./ ۳۲۰ص.

الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه‌السلام. سید عبدالودود امین، مراجعه و تقدیم شیخ عفیف النابلسی، کویت، دارالتوجیه الإسلامی، ۱۴۰۰ق.

الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه‌السلام اضاءات حول سيرة سابع ائمة اهل البيت عليهم‌السلام. کوثر شاهین، بیروت، دارالتعارف المطبوعات، ۱۴۲۵ق./۲۰۰۴م.، ۴۷۱ص.

الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه‌السلام و مدرسة اهل البيت في مرحلة الاكتمال دراسة في الفكر والسيرة. زهیر غزاوی، بیروت، الحائز علی جائزه مؤسسه الإمام الحسین عليه‌السلام، ۱۹۹۸م.، ۲۳۶ص.

الإمام موسـى بـن جعفـر الكـاظم‌علیه‌السلام وليـد الابـواء و شـهيد بغـداد. عبدالرحمن العلوی، بيروت، دارالهادی، ١۴٢۵ق./ ٢٠٠۴م.، ٣۵٢ص.

الإمام موسى الكاظم‌علیه‌السلام. لجنة التحرير، قم، دارالحسين، ١٣٨٢، ٣٢ص.

الإمام موسى الكاظم‌علیه‌السلام. لبنان، دارالاسلاميه، ١۴١٠ق./١٩٩٠م.، ٣١ص.

الإمـام موسـى الكـاظم‌علیه‌السلام الـق الفكـر و اصـالة الانتمـاء. نبيـل علـى صالح، بيروت، الغدير، ١۴١٩ق.، ١٨٢ص.

الإمـام موسـى الكـاظم‌علیه‌السلام بـاب الحـوائج، سـيرة، دروس و تحليـل. كامل سليمان، بيروت، دارالتعارف للمطبوعات، ١۴٢١ق./٢٠٠٠م.، ٣٩٠ص.

الإمام موسى الكاظم‌علیه‌السلام: سـيرة و تـاريخ. علـى موسـى الكعبـى، قـم، مركز الرساله، ١۴٣٠ق.، ٢٣۴ص.

الإمام موسى الكـاظم‌علیه‌السلام عـرض و تحليـل. عفيـف نابلسـى، بيـروت، الدار الاسلاميه، ١۴١٣ق./١٩٩٢م.، ١٧٣ص.

الإمـام موسـى الكـاظم‌علیه‌السلام مـع قـبس مـن السـيرة و الحيـاة. كمـال السيد، بيروت، دارالنبلاء، ١۴٢۶ق.، ٢٩۶ص.

الإمام موسى الكـاظم‌علیه‌السلام. على محمد على دخيل، بيـروت، دارالتـراث الاسلامى، ١٣٩۴ق./١٩٧۴م.، ٩٧ص.

الإمام موسى الكـاظم بـن جعفـر الصـادق‌رضی‌الله‌عنه. علـوى بـن حامـد بـن محمد بن شهاب الدين، اربد (اردن)، دارالكتاب الثقافى، ١۴٢۵ق.، ١٣١ص.

الإمام موسى الكاظم‌علیه‌السلام في محنة التاريخ. عايده عبدالمنعم طالـب، بيروت، دارالرسول الاكرم؛ دار المحجه البيضاء، ١۴٢١ق./٢٠٠٠م.، ٢٧۴ص.

الإمام موسى الكاظم‌علیه‌السلام، وعي تربية نضال. مهدى الحسينى، بى‌جـا، المكتبة الاسلاميه، ١٩٧٩م.، ۶٣ص.

امامان موسی الکاظم و علي الرضا عليهما السلام: عرض و ايضاح. احمد مغنيه، مقدمه از محمدجواد مغنيه، بيروت، مكتبة العرفان، بی‌تا، ۱۵۹ص. (این کتاب به فارسی ترجمه شده است)

الإمامـان موسـى الكـاظم و محمـد الجـواد عليهما السلام: سـيرة و تـاريخ. محمدحسن آل ياسين، كاظمين، العتبة الكاظمية المقدسه، قسم الثقافية و الاعلام، ۱۴۳۰ق. /۲۰۰۹م.، ۲۰۶ص.

امثال و حكم الإمام الكـاظم عليه السلام و كلماتـه المختـاره. محمـد الغـروی المحلاتی، مشهد، المؤتمر العالمی للامام الرضا عليه السلام، ۱۴۱۲ق.، ۲ جلد.

باب الحوائج الإمام الكاظم عليه السلام مسيره علوية مستمرة. حسين ابراهيم الحاج حسن، بيروت، دارالمرتضی، ۱۴۲۰ق./۱۹۹۹م.، ۳۳۵ص.

بحـارالانوار: تـاريخ الكـاظم عليه السلام (جلـد ۴۸). محمـد بـاقر مجلسـی، بيروت، الوفاء، ۱۴۰۳ق، ۳۲۸ص.

بلاغة الإمام موسـى الكـاظم عليه السلام: خطـب-رسـائل-كلمـات. ابـوجعفر الكعبی، بيروت، دارالصفوه؛ دارالهادی، ۱۴۲۵ق./۲۰۰۴م.، ۳۳۶ص.

تاريخ الإمامين الكاظمين عليهما السلام و روضتهما الشريفة من يوم دفنهمـا... ويليه نظام العتبات المقدسة. جعفر بن محمد النقدی، تصحيح امير عبـاس، بغداد، دارالكتاب العراقيه، المكتبة العلميه، ۱۳۶۹ق.، ۱۲۳ص.

تأملات في آفاق الإمام موسى الكـاظم عليه السلام. محمدحسـين فضـل اللـه، بيروت، دارالتعارف، ۱۴۱۴ق.، ۹۶ص.

الثائر والسـجن دراسـة فـي حيـاة الإمـام الكـاظم عليه السلام. حسـن موسـی صـفار، تهـران، دارالبصـائر، ۱۴۰۵ق.، ۱۳۶ص؛ بيـروت، مؤسسـة الوفـاء، ۱۴۰۶ق.، ۱۴۴ص.

جامع زیارات المعصومین علیهم السلام: زیارات کاظمین و العسکریین والحجة. مؤسسه امام هادی علیه السلام، قم، پیام امام هادی علیه السلام، جلد ۴، ۱۳۸۹، ۳۶۰ص.

جزاء اعداء الإمام الکاظم علیه السلام في دار الدنیا. سیدهاشم ناجی موسوی جزائری، قم، مؤلف، ۱۴۱۷ق.، ۱۵۸ص.

الحجج و البینات في کرامات الإمامین الکاظم والجواد علیهما السلام، علی نقی النقوی اللکهنوی، تقدیم کامل سلمان الجبوری، بیروت، دارالمحجة البیضاء، ۱۴۳۲ق./ ۲۰۱۱م.، ۱۹۲ص.

حیاة الإمام موسی بن جعفر علیه السلام: دراسة و تحلیل. باقر شریف قرشی، نجف، مطبعة آلاداب، ۱۳۸۹ق.، ۲ جلد؛ تحقیق مهدی باقر شریف قرشی، قم، مهر دلدار، ۱۳۸۷، ۵۲۸ص.

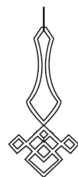
حیاة الإمام موسی الکاظم علیه السلام. امیر رجب، بیروت، موسسة الاعلمی للمطبوعات، ۱۴۲۵ق./۲۰۰۵م.، ۳۲ص.

الحیاة السیاسیة للإمام الکاظم علیه السلام. عصری البانی، قم، جامعة المصطفی العالمیه، مرکز المصطفی العالمی للترجمة و النشر، ۱۳۸۸ش./۱۴۳۱ق.، ۳۱۱ص.

ذکری الإمام موسی الکاظم علیه السلام. عبدالمحسن الخالصی، بغداد، مطبعة السلام، ۱۹۷۲م.، ۱۳ص.

ذکری وفاة الإمام موسی الکاظم علیه السلام. گروهی از روحانیون کربلا، نجف، بی‌نا، ۱۳۸۶ق.، ۳۲ص.

رائد الدراسة عن الإمامین الکاظم والرضا علیهما السلام. عبدالجبار الرفاعی، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام، بی‌تا، ۱۲۶ص.

روائع من حياة الإمام الكاظمعلیه‌السلام. والده السيد محمد كاظم الشيرازى، قم، اهل البيت، ۱۳۷۴ش./۱۴۱۶ق.، ۱۴۴ص.

سلو الكاظمعلیه‌السلام **عن جسر بغداد.** هشام آل قطيط، بيروت، منشورات الفجر، ۱۴۳۱ق، ۵۸۳ص.

سجن الإمام الكاظمعلیه‌السلام. سيدمحمود غريفى بحرانى، قم، دارالحفظ للتراث البحرانى، ۱۴۲۷ق.، ۳۲ص، جيبى.

سلسلة حياة النبي محمدصلی‌الله‌علیه‌وآله **و اهل بيته**علیهم‌السلام **الإمام موسى بن جعفر الكاظم**علیه‌السلام. بيروت، دارالمحجه البيضا، ۱۳۷۲، ۸۸ص.

سيرة الإمام الكاظمعلیه‌السلام. محمدعلى اليقظان، بيروت، دارالحق، ۱۴۱۴ق./۱۹۹۴م.، ۷۴ص.

سيرة الإمام موسى الكاظمعلیه‌السلام**: دراسة تحليلية للسيرة الأخلاقية والعلمية والسياسية للإمام الكاظم**علیه‌السلام. عبدالله أحمد اليوسف، بيروت، دار المحجة البيضاء، ۱۴۳۴ق.، ۴۵۰ص.

سيرة الائمهعلیهم‌السلام**: موسى الكاظم- على الرضا**علیهماالسلام. محمدجواد باسلوب قصصى ميسر، محمدرضا عباس محد الدباغ، بيروت، دار المحجة البيضاء، ۱۴۲۴ق./۲۰۰۴م.، ۲۸۷ص.

سيرة و تراجم في إمامة الكاظمعلیه‌السلام. ياسر خضير زيدان الانبارى، بيروت، دارالرفيق، ۲۰۰۵ - ۲۰۰۶م.، ۸۰ص.

الشجرة الطيبة في الأرض المخصبة. سيدعبدالله بلادى بوشهرى، به كوشش سيدمهدى رجايى و سيدمحمود مرعشى نجفى و سيدرضا غريفى، قم، كتابخانه حضرت آيت الله العظمى مرعشى نجفى، بى‌تا.

صحیفة الکاظم علیه السلام. گردآوری و تنظیم احمد عظیمی‌زاده، تهران، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نیروی مقاومت بسیج، معاونت فرهنگی پرورشی، انتشارات فرهنگ اندیشه، ۱۳۹۱، ۶۴ص.

الصحیفة الکاظمیة: الجامعة لأدعیة الإمام موسی بن جعفر علیه السلام. سیدمحمدباقر موحدی ابطحی، قم، حبل المتین، ۱۳۸۱؛ بیروت، مؤسسة البلاغ، ۱۴۲۵ق./۲۰۰۵م.، ۲۰۰ص.

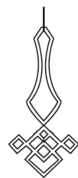
الصحیفة الکاظمیة والرضویة: الجامعة لأدعیة الإمام موسی بن جعفر الکاظم علیه السلام والإمام علي بن موسی الرضا علیه السلام و أبنائه. السید محمدباقر الموحد الابطحی، قم، مؤسسة الإمام المهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، ۱۳۸۵ش./۱۴۲۷ق.، ۵۴۳ص.

طب الإمام الکاظم علیه السلام. شاکر شبع، بیروت، دارالأثر، ۱۴۲۳ق.، ۴۹۵ص.

طب الإمام الکاظم علیه السلام: دراسة مقارنة و تحلیل. شاکر شبع. مشهد، المؤتمر العالمی للامام رضا علیه السلام، ۱۴۱۱ق./۱۳۶۹ش.، ۴۸۲ص. (چاپ دیگر: بیروت، دارالاثر، ۱۴۲۳ق./۲۰۰۲م.، ۴۸۲ص.)

طب الإمام الکاظم علیه السلام الطب البدیل لحفظ الصحة والعمر الطویل. محسن عقیل، بیروت، دارالمحجة البیضاء، دار الرسول الاکرم، ۱۴۲۴ق/۲۰۰۳م.، ۸۲۰ص.

طب الإمام موسی الکاظم علیه السلام. عبدالحسین الجواهری، بیروت، دارالکتاب الاسلامی؛ مؤسسة الغری، ۱۴۱۳ق.، ۱۰۱ص؛ بی‌جا، عبدالله براتی، ۱۴۱۰ق./۱۳۶۸ش.، ۹۰ص.

العبد الصالح الإمام موسى بن جعفرعليه السلام. محمد فاضل المسعودی، قم، زائر، ۱۳۷۷، ۳۱۲ص.

عقیدة الإمام موسی بن جعفر الكاظمعليه السلام **من الميلاد حتی الاستشهاد.** السيد أحمد نوری الحكيم، كربلا، العتبة العباسية المقدسة، ۱۴۳۳ق.، ۱۵۱ص.

علی الجسر ببغداد. كمال السيد، قم، انصاریان، ۱۳۸۲، ۲۹۶ص.

عوالم العلوم والمعارف والاحوال من الآيات والاخبار والاقوال: الإمام موسی بن جعفرعليه السلام **و مستدركاتها.** عبدالله البحرانی الاصفهانی، قم، مدرسه الإمام المهدی، ۱۴۰۹ق.، ۵۶۰ص. (این کتاب به فارسی ترجمه شده است.)

فقه الإمام موسی بن جعفرعليه السلام. السيدمحمدعلی الخادمی الصدر، مشهد، بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۹۲، ۲ جلد.

الفكر الإصلاحی للإمام موسی بن جعفرعليه السلام. محمد سعيد الامجد، بيروت، المركز الاسلامی المعاصر، ۲۰۰۳م، ۱۸۷ص.

في رحاب الإمام الكاظمعليه السلام. فوزی آل سيف، بيروت، دارالمحجة البيضاء، ۱۴۲۶ق./ ۲۰۰۵م.، ۱۷۴ص.

في رحاب الجوادين: الإمام موسی بن جعفر الكاظم والإمام محمد بن علي الجوادعليهما السلام. وارث الكندی، تصميم و تنفيذ شركة نور لرسوم الاطفال، رسوم طيبه عبدالله، قم، براق، ۱۳۹۰، ۱۶ص.

قبس من نور الإمام موسی الكاظمعليه السلام. حسن الشمری الحائری، بيروت، مؤسسة البلاغ، ۱۴۳۰ق./۲۰۰۹م.، ۴۴۰ص.

قصص الامام الکاظم عليه السلام: باب الحوائج. ابراهیم سرور، بیروت، منشورات الفجر، ۱۴۲۹ق.، ۳۲۱ص.

قوافل النور: ملحمة شعرية في سيرة النبی صلی الله علیه و آله و اهل بيته عليهم السلام الإمام موسى بن جعفر الکاظم عليه السلام. حسين برکة الشامی، بغداد، ديوان الوقف الشيعی، ۱۴۲۶ق./۲۰۰۵م.، ۱۹۴ص.

کاظم الغيظ: شهادة الإمام موسى الکاظم عليه السلام. معهد سيدالشهداء عليه السلام للمنبر الحسينی، بيروت، جمعية المعارف الاسلامية الثقافيه، ۱۴۳۲ق./۲۰۱۱م.، ۱۲۰ص.

کلمة الإمام الکاظم عليه السلام. السيد حسن الحسينی الشيرازی، لبنان، دارالعلوم، هيئة محمد الامين، ۲۰۰۶م.، ۲۷۲ص.

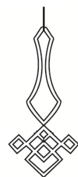
لمحات سيرة الإمام الکاظم عليه السلام و موقفه من الشعوبية. وهاب رزاق شريف، بی‌جا، مکتبة دارالکتب العلميه، ۶۲ص.

ماذا يريد منا... الإمام الکاظم عليه السلام. کاظمين، العتبة الکاظمية المقدسه، ۱۴۳۳ق.، ۳۶ص.

مجموعة الآثار، کنگره جهانی حضرت رضا عليه السلام. مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا عليه السلام، ۱۴۱۲ق.، جلد ۲، ۳۶۳ ص.

محاضرة لآية العظمى السيد محمدحسين فضل الله في ذکرى شهادة الإمام موسى الکاظم عليه السلام. محمدحسين فضل الله، قم، المکتب الاعلامی، بی‌تا، ۱۵ص.

المختار من کلمات الإمام الکاظم عليه السلام و امثاله و حکمه. محمد الغروی، قم، بی‌نا، ۱۴۳۱ق.، ۷۱۲ص.

مسائل علي بن جعفر و مستدركاتها (عن اخيه موسى بن جعفر عليه السلام). تحقيق: مؤسسة آل‌البيت عليهم السلام لإحياء التراث، مقدمه سیدمحمدرضا حسینی جلالی، مشهد، کنگره جهانی امام رضا، ۱۴۰۹ق.، ۴۵۶ص.

مسند الإمام الكاظم ابي‌الحسن موسى بن جعفر عليه السلام. عزیزالله العطاردی، مشهد، المؤتمر العالمی الإمام الرضا عليه السلام، ۱۴۰۹ق./۱۳۶۷ش.، ۳ جلد؛ بیروت، دارالصفوه، ۱۴۱۳ق.، ۳ جلد.

مسند الإمام موسى بن جعفر عليه السلام. ابوعمران موسی بن ابراهیم المروزی، تقدیم و تعلیق محمدحسین الحسینی الجلالی، تهران، محمد شیروانی، ۱۳۵۲ش.، ۴۲ص؛ بیروت، دارالاضواء، بی‌تا.

مسند علي بن سويد السائي. فاضل مالکی، مشهد، کنگره جهانی امام رضا عليه السلام، ۱۴۱۱ق.، ۴۵۰ص.

المشاهد المشرفة: المشاهد والقبور المنسوبة للإمام موسى بن جعفر عليه السلام. حسین ابوسعیده، بیروت، مؤسسة البلاغ، ۱۴۳۳ق./۲۰۱۲م.، جلد ۷.

مع الإمام موسى بن جعفر عليه السلام والتغيير في العراق. السید محمد الحسینی الشیرازی، کربلا، مؤسسة المجتبی، ۱۴۲۷ق./۲۰۰۶م.، ۷۲ص.

المعاجز الإمامين الكاظم والرضا عليهما السلام. سیدهاشم البحرانی، بیروت، دارسوشیا، ۱۹۹۱م؛ بیروت، دارالحب، ۱۴۲۶ق./۲۰۰۵م.، ۲۱۴ص؛ تهران، دارسوشیا، ۱۴۲۶ق.، ۲۲۳ص.

ملامح من سيرة الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام. مهدی عبدالحسین النجم، بیروت، مؤسسة البلاغ؛ دارسلونی، ۱۴۲۳ق./۲۰۰۲م.، ۱۵۱ص.

من اروع ما قاله الإمام موسى الكاظم عليه السلام. محسن عقیل، بیروت، دارالمحجة البیضاء، ۱۴۳۰ق.، ۵۲۸ص.

المـنهج التربـوي عنـد الإمـام الكـاظم؛. السـيدمحمد بحرالعلـوم، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا؛، بی‌نـا، ۲۸ص؛ بیـروت، دارالزهـراء، ۱۴۱۲ق.، ۶۰ص.

موسوعة اهل البيت؛**، سيرة الإمام موسى بن جعفر الكـاظم**؛.
سید علی عاشور، بی‌جا، بی‌تا، ۱۴۲۷ق.، جلد ۱۴.

موسوعة سـيرة اهل‌البيـت؛**: الإمـام موسـى بـن جعفـر**؛. بـاقر شریف قرشی، قم، دارالمعروف، ۱۴۳۰ق.، جلد ۲۸-۲۹.

موسوعة كلمات الإمام الكاظم؛. تهران، پژوهشـکده بـاقرالعلوم؛، ۱۳۹۳، ۳ جلد.

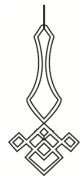
موسـوعة المصـطفى والعتـرة: الكـاظم موسـى؛**؛ كتـاب، علمـي، ادبي، تاريخي: يبحث في حياة النبـي**؛ **والعتـرة الطـاهرة**؛. حسـين الشاکری، قم، دفتر نشر الهادی، ۱۴۱۷ق.، جلد ۱۱، ۵۲۶ص.

موسى بن جعفر؛ **والإمامة الالهية.** کـاظمین، الامانـة العامـة للعتبـة الکاظمیة المقدسه، الشؤون الفکرية و الثقافية، ۱۴۳۲ق.، ۴۰ص.

موسى الكاظم؛. عبدالقادر محمـد منصـور، مراجعـه احمـد عبدالله فرهود، حلب، دارالقلم العربی، ۱۴۲۴ق.، ۱۶ص.

وصية الإمام موسى‌الكاظم؛ **لهشام بن الحكم «دراسة فـي الفـن والموضـوع»**. عبـاس‌علی الفحـام، محمـد محمـود عبـود زویـن، تحظـی اصدارات المرکز بالمتابعة والتقویم والاشراف العلمی، قـم، مؤسسـة آل‌البیـت لاحیاء التراث، ۱۳۹۲، ۱۰۷ص.

وفاة الإمام موسى بن جعفـر؛. حسـین بـن علـی آل شـیخ، نجـف، مطبعه الآداب، ۱۳۶۴ق. / ۱۳۲۳، ۷۸ص.

وفاة الإمام موسی الکاظمعلیه‌السلام. احمد بن صالح آل طعان ستری قطیفی بحرانی، نجف، بی‌نا، ۱۳۷۲ق.، ۵۲ص.

وفاة الإمام موسی الکاظمعلیه‌السلام. حسین بن محمد آل عصفور، نجف الاشرف، المکتبة الحیدریه، ۱۳۷۱ق.، ۵۲ص. (این کتاب با عنوان «لهیب الاحزان الضارم فی وفاة موسی بن جعفر الکاظم علیه‌السلام» نیز به چاپ رسیده است)

وفاة الإمام موسی الکاظمعلیه‌السلام. علی بن الحسین الهاشمی الخطیب، تحقیق المؤسسة الاسلامیه للبحوث والمعلومات، قم، دارالهدی، ۱۴۲۳ق./۱۳۸۲ش.، ۱۱۰ص؛ قم، الشریف الرضی، ۱۴۱۹ق./۱۳۷۷ش.، ۶۲ص.

وقفات مع الإمام الکاظمعلیه‌السلام. کاظمین، العتبة الکاظمیة المقدسه، ۱۴۳۳ق.، ۳۶ص.

ولادة الإمام موسی الکاظمعلیه‌السلام. السیدمحمدحسین الطالقانی، نجف، مکتبة دارالمعارف، ۱۹۶۷م.، ۲۴ص.

ویژه کودك و نوجوان

الإمام موسی بن جعفر الکاظمعلیه‌السلام. وارث الکندی، تصویرگری طیبه عبدالله، نجف؛ بصره، دارالبراق لثقافة الاطفال، ۲۰۱۳م.، ۱۶ص.

الإمام موسی الکاظمعلیه‌السلام. عامر ملاعیدی، تصویرگری منقذ الموسوی، مشهد، عروج اندیشه، ۱۳۸۶، ۱۲ص.

ج) اردو

امام موسی کاظمعلیه‌السلام. باقر شریف قرشی، ترجمه سید محمدباقر نقوی، کهجوا، اصلاح پرس، ۱۹۷۶م.

امام موسی کاظمعلیه‌السلام**.** کاظم علی گجراتی، کراچی، جامعه تعلیمات اسلامی، بی‌تا، ۳۲ص.

امام موسی کاظمعلیه‌السلام**.** مهدی آیت اللهی، ترجمه محمد ذکی حسن نوری، تهران، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی (شعبه ترجمه و اشاعت)، ۱۴۱۸ق./۱۳۷۷ش.، ۱۲۶ص.

امام موسی بن جعفرعلیه‌السلام**.** مولانا سیداحمد علی عابدی فیض آبادی، قم، اداره اصول دین، ۱۹۸۰م.

بحارالانوار جلد ۱۷. علامه مجلسی، ترجمه مولانا حسن امداد، کراچی، محفوظ بک ایجنسی، ۱۴۰۶ق.، ۳۶۷ص.

تحفة الاعاظم، شیخ احمد حسین، هند، پرتاب گره، بی‌نا، ۱۹۰۱م.

حضرت امام موسی بن جعفرعلیه‌السلام**.** فیض آباد (هند)، نور اسلام؛ قم، مؤسسه در راه حق، ۱۴۰۷ق./۱۳۶۵ش.، ۶۳ص.

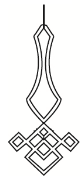
حضرت امام موسی کاظمعلیه‌السلام**.** پاکستان، دارالثقافة، بی‌تا، ۶۳ص.

حضرت امام موسی کاظمعلیه‌السلام**.** مهدی آیت اللهی، ترجمه محمد افضل حیدری و نثاراحمد، قم، انصاریان، بی‌تا، ۶۳ص.

حضرت موسی بن جعفرعلیه‌السلام**.** مولانا سیداحمد علی عابدی فیض‌آبادی، کراچی، بی‌نا، بی‌تا، ۸۰ص.

حیات امام موسی کاظمعلیه‌السلام**.** سیدظفر حسن امروهوی، لکنهو، نظامی پریس، بی‌تا، ۸۸ص.

زندگانی موسی بن جعفرعلیه‌السلام**.** سیدمحمد جعفر خان، حیدرآباد، بی‌نا، ۱۹۳۹م.

زندگی موسی کاظمعلیه‌السلام. سیدعلی نقی نقوی بن ابوالحسن لکنهوی، لکنهو، امامیه مشن، ۱۹۴۶م.

العقد الناظم لمنثور الدرر من آثار سیدنا موسی الکاظمعلیه‌السلام. سید مظهر حسن موسوی سهارنپوری، میرت، هاشمی پریس، بی‌تا، ۴۲۵ص.

قانون عقل و وحی. حسین مهدی‌زاده، ترجمه اخلاق حسین، قم، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی، ۱۳۹۲، ۳۱۱ص. (ترجمه کتاب «آیین عقل‌ورزی: پژوهشی در باب جایگاه عقل در تربیت از دیدگاه امام کاظم علیه‌السلام در روایت هشام‌بن‌حکم» است.)

الکاظمعلیه‌السلام. جواد علی خان بن زوار علی خان، لکنهو، نور المطابع، بی‌تا، ۳۰۲ص.

الکاظمعلیه‌السلام. سید آغا مهدی لکنهوی، کراچی، بی‌تا، ۱۳۸۶ق.

الکاظمعلیه‌السلام. مشتاق حسین شاهدی، کراچی، آرمی پرس، بی‌تا، ۷۷ص.

الکاظمعلیه‌السلام **مختصر حالات زندگی امام هفتم.** سید آغا مهدی لکهنوی، کراچی، جمعیت خدام عزاء، ۱۹۶۶م.، ۴۸ص، چاپ سنگی.

معجزه امام موسی کاظمعلیه‌السلام. لاهور، جعفریه کتابخانه، بی‌تا، ۱۶ص.

د) پشتو

د امام موسی کاظمعلیه‌السلام **ژوند.**[1] لیکوال د راه حق مؤسسی د لیکو الانو دله، ژباره او لندون عبدالرحیم درانی، قم، مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام، ۲۰۰۷/۱۳۸۶م.، ۴۲ص.

۱. پیشوای هفتم: حضرت امام موسی کاظم علیه‌السلام، هیات تحریریه مؤسسه در راه حق، ترجمه عبدالرحیم درانی.

هـ) ترکی

حضرت امام موسی کاظم‌علیه‌السلام دن قبرخ حدیث. حق یولونـدا و یـازی قورولو، ترجمه به ترکی حسین سرخابلی، تهـران، بعـث قورولوشـو، ۱۴۱۲ق.، ۵۶ص.. (عنوان دیگر: حضرت موسی کاظم‌علیه‌السلام دن قیرخ حدیث)

ئیددینجی امام: حضرت امام موسی کاظم‌علیه‌السلام. امین صدیقی، تهران، بعثت قورولوشو، ۱۳۷۰، ۵۶ص.

و) ترکی آذربایجانی

Imam Musa Kazim(a)yn haiaty[1], Mohammadtagi Mudarrisi، tarjuma edan I. Mamizada, Tehran, iesuH, linabbihuMn, 2000, 96p.

İmam Museyi-Kazim əleyhissəlamın həyat,[2] Mehdi Pişvayi, Mais Ağaverdiyev, Moce-elm, 2003, 22p.

ز) اسپانیایی

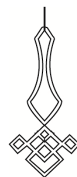
Imam Musa Ibn yafar: El septimo de los inmaculados Imames (La paz sea con el, Equipo de escritores de la),[3] fundation Dar Rah-E Haqq Traduccion del persa Martha Golzar Y Rahmatullah Glozar.

---

۱. الامام الکاظم‌علیه‌السلام، قدوة و اسوة، ترجمه عباد ممی زاده، ۱۳۷۹/۲۰۰۰م.، ۹۶ص.

۲. امام موسی کاظم‌علیه‌السلام، نوشته مهدی پیشوایی، ترجمه مایس آقاوردیف.

۳. امام موسی بن جعفرعلیه‌السلام...، نوشته هیأت تحریریه مؤسسه در راه حق، ترجمه رحمت الله گلزار و مارتا گلزار، قم، مجمع جهانی اهل‌بیت‌علیهم‌السلام، ۱۳۸۵/ ۲۰۰۶م، ۶۶ص.

ح) انگلیسی

Imam Moosa al Kazim. A. S. Compiled, Yousuf N Lalljee, Bombay, [n.d].

Sayings of Imam Al-Kazim, Sayyid Zainul-Abidin Razavi, Qum, Ansariyan, 2012, 40p.

Smiling virtue,[1] Sayyed Ali Naqi Naqvi,

The life of Imam Musabin Jafar al-kazim,[2] Baqir sharif al- Qarashi, translated by jasim al-Rasheed, Qum, Ansariyan, 2005, 703p.

The nith infallible Hazrat Imam Musa Kazim (a.s.),[3] by Sayyid Mehdi Ayatullahi; translated by Javed Iqbal Qazilbash, Qum, Ansariyan Publications, 2001, 36p.

ط) تاجیکی

Кисмати Нухтум зиhАагии ЛеIIIьом хафтум хазрати Nмом мусои козим (а),[4] муаААлф халатл тахрлял муассисаи "Аар рохи хак", му таруим зарршнтоу, 2008, 64р.

---

١. فضیلت خندان، سیدعلی نقی نقوی لکنهوی، ترجمه سیدهاشم رضا رضوی، لکنهو، ۱۹۵۴م.

۲. حیاة الامام موسی بن جعفر الکاظم علیه‌السلام، نوشته باقر شریف قرشی، ترجمه جاسم رشید، قم، انصاریان، ۱۳۸۴، ۷۰۳ص.

۳. حضرت امام موسی کاظم علیه‌السلام، نوشته سیدمهدی آیت اللهی، ترجمه جاوید اقبال قزلباش، قم، انصاریان، ۱۳۸۰، ۳۶ص.

٤. پیشوای هفتم: حضرت امام موسی بن جعفر علیه‌السلام، نوشته هیأت تحریریه مؤسسه در راه حق، ترجمه عبدالله زرین تاج، قم، مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام، ۲۰۰۸/۱۳۸۷م.، ۶۴ص.

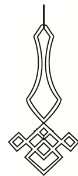

ی) تامیل

Imam Musa bin Ja'far al Kazim-peace be upon him,[1] Dar Rahe Haq Institutetranslated by Madani, Tehran, alhoda, 2007, 41p.

ک) فرانسوی

L'Imam Elkadzem paix sur lui[2] MM Ayatollahi et Esseyyd, adapte' et commente par C'hakib Benbedira Ansariyan, 2005, 36p. Qum,

۱. الامام موسی بن جعفرعلیه السلام، نوشته هیأت تحریریه مؤسسه در راه حق، ترجمه لافر مدنی، تهران، الهدی، ۱۳۸۶.

۲. امام الکاظم علیه السلام، نوشته سیدمهدی آیت اللهی، ترجمه شکیب بن بدیره، قم، انصاریان، ۲۰۰۵/۱۳۸۴م.، ۳۶ص.

فصل دوم: پایان‌نامه‌ها

الف) دکتری/ سطح چهار حوزه

سیره سیاسی و فرهنگی امام موسی کاظم علیه‌السلام و زمانه او. سیدحسن قاضوی، به راهنمایی صادق آئینه وند و مشاوره نعمت الله صفری فروشانی و علی بیات.

ب) کارشناسی ارشد/ سطح سه حوزه

ارزیابی منابع زندگی‌نامه امام موسی کاظم علیه‌السلام در ناسخ التواریخ. علی حسین قربان، به راهنمایی قنبرعلی رودگر و مشاوره هادی عالم زاده، رشته تاریخ و تمدن ملل اسلامی، گروه تاریخ و تمدن ملل اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، ۱۳۹۱.

امام کاظم علیه‌السلام و قرآن. احسان ابراهیمی، به راهنمایی مجید حیدری‌فر و علی مدبر، مرکز مدیریت حوزه علمیه قم، ۱۳۹۲.

امام موسی بن جعفرعلیه‌السلام و اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمان وی (۱۸۳-۱۴۸ هـ.ق). سمیه بصیری، به راهنمایی مصطفی پیرمرادیان و اصغر فروغی و مشاوره فریدون الهیاری، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه اصفهان، ۱۳۸۶.

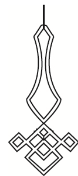
بررسی احوال فرزندان امام موسی‌کاظم‌علیه‌السلام و نقش آن‌ها در تاریخ تشیع. سیدیاسین زاهدی، به راهنمایی محمدرضا بارانی و مشاوره نعمت‌الله صفری فروشانی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعة المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۷.

بررسی اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی عصر امام موسی بن جعفرعلیه‌السلام. جعفر شریفی، به راهنمایی عزت الله نصیری و مشاوره رامین یلفانی، رشته الهیات، گرایش تاریخ و تمدن ملل اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهرری، ۱۳۹۰، ۱۰۹ص.

بررسی جایگاه امام کاظم‌علیه‌السلام در حدیث شیعه. خدیجه نجفی لیواری، به راهنمایی محمد حسین توانایی سره دینی و مشاوره مجید معارف، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، ۱۳۸۵.

بررسی جایگاه عقل در تربیت، از دیدگاه امام کاظم‌علیه‌السلام در روایت هشام بن حکم. حسین مهدی زاده، به راهنمایی خسرو باقری، دانشکده معارف اسلامی و علوم تربیتی، مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، قم، ۱۳۷۷.

بررسی حیات سیاسی،اجتماعی امام موسی کاظم‌علیه‌السلام (۱۸۳-۱۲۸هـ.ق). شکوفه سلطانی محمدآبادی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد، ۱۳۹۴.

بررسی دلالی روایات تفسیری امام کاظم علیه‌السلام در قرآن کریم. طیبه شاکری، به راهنمایی مهدی جلالی و مشاوره حسن نقی‌زاده، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۸.

بررسی سیره سیاسی، اجتماعی امام موسی کاظم علیه‌السلام. علی جمالی کندازی، به راهنمایی محسن ایزدی و مشاوره صفدر شاکر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فسا، ۱۳۸۹.

بررسی فقهی احادیث امام موسی کاظم علیه‌السلام. فرشته احمدی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سبزوار، ۱۳۹۴.

بررسی نقش سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خاندان امام صادق علیه‌السلام و امام کاظم علیه‌السلام. معصومه بابا ذکری، به راهنمایی مسعود بیات و مشاوره حبیب ارجمندزاده، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، ۱۳۹۰.

بررسی مبانی و روش تفسیر امام کاظم علیه‌السلام و بازتاب آن در تفاسیر معاصر. مهدیه علی‌اکبر رزاقی، به راهنمایی صالح قنادی و مشاوره علی محمدی، رشته تفسیر قرآن، دانشکده علوم و فنون قرآن، دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، ۱۳۹۰.

بررسی میراث قرآنی امام کاظم علیه‌السلام و تعامل آن با شرایط سیاسی، اجتماعی، فرهنگی زمانه خود. کاظم عمرانی، به راهنمایی مهدی مهریزی و مشاوره نهله غروی نائینی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۶.

بررسی وضعیت سیاسی و اجتماعی شیعیان در عصر امام موسی کاظم علیه‌السلام. نازیلا موسوی بازرگانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۹۳.

پیدایش و گسترش کلام شیعه در روایات ائمه اطهار علیهم‌السلام تا امام کاظم علیه‌السلام. اکرم کارگر، به راهنمایی مرتضی حسینی شاهرودی و مشاوره علیرضا کهنسال، دانشکده الهیات و معارف اسلامی شهید مطهری، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۹۱.

تبیین دیدگاهی در تربیت عقلانی بر مبنای سخنان امام موسی کاظم علیه‌السلام در روایت هشام. لقمان رفیعی، به راهنمایی سعید بهشتی و مشاوره صدرالدین شریعتی، رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش، گرایش تعلیم و تربیت اسلامی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی تهران، ۱۳۸۵.

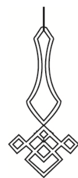
تربیت از دیدگاه امام هفتم علیه‌السلام. مصطفی شریف، به راهنمایی سید محمد باقر حجتی.

تحلیل قرآنی سیره عبادی و اخلاقی امام کاظم علیه‌السلام. احمد تاج‌آبادی، به راهنمایی خلیل مروج و مشاوره محسن ایزدی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد فسا.

جایگاه امام موسی کاظم علیه‌السلام در حدیث شیعه. وجیهه ماهیار، به راهنمایی مجید معارف و مشاوره غلامحسین تاجری نسب، دانشکده الهیات ومعارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی (واحد تهران شمال)، ۱۳۸۰.

حیات موسی بن جعفر علیه‌السلام. کاظم میقانی، به راهنمایی سید محمد باقر حجتی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ۱۳۶۹، ۳۳ص.

روش تفسیری امام موسی کاظم علیه‌السلام. سیده فاطمه علوی نژاد، به راهنمایی علی راد و مشاوره هادی حجت، دانشکده علوم حدیث قم، ۱۳۹۰، ۱۷۵ص.

روششناسی گفتارهای قرآنی امام موسی بن جعفرعلیه‌السلام**.** معصومه علی‌بخشی، به راهنمایی بی‌بی سادات رضی بهابادی و مشاوره علی محمدی آشنایی، دانشکده الهیات، دانشگاه الزهراءعلیهاالسلام، ۱۳۸۸.

سیره عبادی و اخلاقی امام کاظمعلیه‌السلام **در روایات.** احمد تاج‌آبادی، به راهنمایی خلیل مروج و مشاوره محسن ایزدی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فسا، ۱۳۸۷.

قیام‌های علویان و مواضع امام جعفر صادق و امام موسی کاظمعلیهماالسلام **(۱۱۴ - ۱۸۳ ق.).** حسین فقیه، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شیراز، ۱۳۹۲.

مبانی عقل و عقلانیت از دیدگاه امام کاظمعلیه‌السلام **در جکمت متعالیه.** فاطمه ترکان، به راهنمایی سیدمهدی امامی جمعه و مشاوره پروین تبیان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه اصفهان، ۱۳۹۲.

نقش یاران ایرانی امام موسی بن جعفر و امام علی بن موسی الرضاعلیهماالسلام **در فرهنگ و تمدن اسلام.** زهرا تقدیسی، به راهنمایی اصغر منتظرالقائم و مشاوره محمدعلی چلونگر، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه اصفهان، ۱۳۹۰.

وضعیت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی شیعیان در عصر امام موسی کاظمعلیه‌السلام **(۱۴۸-۱۸۳ق.).** علی حسین نوری‌اف، به مشاوره مصطفی صادقی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، جامعة المصطفی العالیمه، ۱۳۹۰.

The Imami Shi'i movement in the time of Musa al-Kazim and Ali al-Rida[1], Mehmet Ali Buyukkara, Ph.D, University of Edinburgh, 1997.

ج) کارشناسی/ سطح دو حوزه

بررسی سیره اخلاقی، اجتماعی، سیاسی امام موسی کاظم علیه‌السلام. عفت رحمانی مرغزار، به راهنمایی اعظم رحمت آبادی، مدرسه علمیه پیروان حضرت زهرا علیها‌السلام مشهد، حوزه علمیه خراسان، ۱۳۸۵.

بررسی مواضع سیاسی حضرت امام موسی بن جعفر علیه‌السلام. ابراهیم سجادی، پژوهشگاه معلم اداره کل آموزش وپرورش استان مرکزی، ۱۳۷۷.

بررسی مواضع سیاسی حضرت امام موسی بن جعفر علیه‌السلام. شمسعلی جباری، پژوهشگاه معلم اداره کل آموزش وپرورش استان مرکزی، ۱۳۷۶.

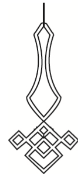
زندگی و سیره امام هفتم حضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام. ام البنین حسن پور، به راهنمایی زهرا روحانی و مشاوره کبری فرجی، حوزه علمیه حضرت خدیجه علیها‌السلام، تهران، ۱۳۸۵، ۱۹۲ص.

سیره اخلاقی امام موسی کاظم علیه‌السلام. معصومه بخشی اردبیلی، به راهنمایی جعفر خسرویان و مشاوره فرزانه طالقانی، مدرسه علمیه اسلام شناسی حضرت زهرا علیها‌السلام مشهد، ۱۳۸۴، ۱۶۴ص.

سیره اخلاقی سیاسی امام کاظم علیه‌السلام. معصومه حسین پور، به راهنمایی سید مرتضی موسوی جاجرمی و مشاوره محمدحسن اکرامی فرد، مدرسه علمیه فاطمة الزهراء علیها‌السلام اسفراین، حوزه علمیه خراسان.

---

۱. جنبش شیعه امامیه در دوران امام کاظم علیه‌السلام و امام رضا علیه‌السلام، محمد علی بیوقره، پایان نامه دکترا، به راهنمایی یان هاوارد، دانشگاه ادینبورگ، ۱۹۹۷م.

سیره اخلاقی - سیاسی امام موسی الکاظم علیه‌السلام. زینب مقدسی، به راهنمایی پروانه تسبیحی، حوزه علمیه حضرت فاطمه علیهاالسلام، تهران، ۱۳۸۷، ۱۶۱ص.

سیره اخلاقی و سیاسی امام موسی کاظم علیه‌السلام. آمنه صدیقی، به مشاوره اسماعهیل زارع پور، مدرسه علمیه حضرت رقیه علیهاالسلام مشهد، حوزه علمیه خراسان، ۱۳۸۳، ۱۱۷ص.

سیره اخلاقی و سیاسی امام موسی کاظم علیه‌السلام. اعظم بارچی‌نژاد، به راهنمایی هنگامه محمد خانی، حوزه علمیه حضرت زینب کبری علیهاالسلام رفسنجان، ۱۳۸۴، ۱۰۶ص.

سیره اخلاقی و سیاسی امام کاظم علیه‌السلام. اعظم فیاضی، ، به راهنمایی محمدرضا جواهری و مشاوره محمدرضا نجاتی فرد، مدرسه علمیه بلاغ مشهد، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران، ۱۳۸۴، ۲۳۱ص.

سیره اخلاقی و سیاسی امام کاظم علیه‌السلام. مریم داودی، ، به راهنمایی سکینه بیک خورمیزی و مشاوره تکتم وفادار نصرالله زاده، مدرسه علمیه نرجس علیهاالسلام مشهد، حوزه علمیه خراسان،

سیره اخلاقی و سیاسی امام موسی کاظم علیه‌السلام. بی بی فاطمه موسوی بندرآبادی، به راهنمایی اعظم رحمت آبادی و مشاوره اشرف سادات نوعی باغبانی، مدرسه علمیه رضویه مشهد، حوزه علمیه خراسان، ....

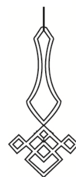
سیره اخلاقی و سیاسی امام موسی کاظم علیه‌السلام. ثریا داجیوندی، به راهنمایی ژیلا سروش، حوزه علمیه امام خمینی قدس‌سره کرمانشاه، ۱۳۸۵، ۱۲۴ص.

سیره اخلاقی و سیاسی امام موسی کاظم علیه السلام. اکرم احمدی، به راهنمایی علی اصغر رستمی و مشاوره علی محمدی، مدرسه علمیه حضرت نرجس علیها السلام کاشمر، حوزه علمیه خراسان، ۱۳۸۶، ۱۳۶ص.

سیره سیاسی و اخلاقی امام موسی کاظم علیه السلام. وجیهه امیدی، به راهنمایی لیلا خامسی پور، حوزه علمیه مجتهده امین اصفهان، ۱۳۸۴، ۱۳۳ص.

مناسبات امام موسی کاظم علیه السلام با خلفای عباسی. فاطمه موسوی، به راهنمایی حسین فلاح‌زاده و مشاوره حسین ایزدی، مؤسسه آموزش عالی باقرالعلوم علیه السلام، ۱۳۸۱، ۱۳۸ص.

فصل سوم: مقالات

الف) فارسی

«**آسمان در بند**». منیره زارعان، گلبرگ معرفت، ش ۴۲، شهریور ۱۳۸۲، صص ۱۷۷-۱۸۳.

«**آسمان هفتم: شهادت امام موسی کاظم علیه‌السلام**». مهدی خویی، گلبرگ معرفت، ش ۷۷، تیر ۱۳۸۵، صص ۹۹-۱۰۶.

«**آسیب‌شناسی تبیین چهره واقعی امام کاظم علیه‌السلام**». علی حائری مجد، اشارات، ش ۸، زمستان ۱۳۹۱، صص ۱۶-۳۷.

«**آسیب‌شناسی چالشهای آغاز امامت امام کاظم علیه‌السلام**». علیرضا بهرامی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۵۸-۹۷.

«**آفتاب مستمندان**». سید حسن احمدی نژاد، نجات، ش ۴۲، آذر ۱۳۷۷، صص ۱۷ و ۱۸.

«**ازدواج دختران امام کاظم**علیه‌السلام». مصطفی صادقی کاشانی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۲۳۸-۲۵۶.

«**استراتژی امام کاظم**علیه‌السلام **و هژمونی حاکمان عباسی**». مسعود پورفرد، تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، صص ۴۷-۸۲؛ مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۴۹۵-۵۳۲. (این مقاله در نشریه تاریخ اسلام با عنوان «راهبرد امام کاظم علیه‌السلام در برابر هژمونی حاکمان عباسی» منتشر شده است)

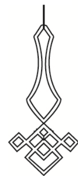
«**اسلام و عقلانیت در کلام امام کاظم**علیه‌السلام». ناصر مکارم شیرازی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۵۸-۹۹.

«**اسوه شکیبایی**». زهراسادات پورسیدآقایی، گلبرگ معرفت، ش ۶۰، اسفند ۱۳۸۳، صص ۱۰۱-۱۰۵.

«**اسوه های بشریت (۷): امام کاظم**علیه‌السلام». رسول جعفریان، نور علم، ش ۳۲، شهریور ۱۳۶۸، صص ۶۶-۱۰۱.

«**امام خمینی**قدس‌سره **یادگار امام کاظم**علیه‌السلام **در روزگار معاصر**». فرهنگ کوثر، ش۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۸۸-۸۹.

«**امام خوبی‌ها: برای حضرت امام کاظم**علیه‌السلام». مهدی الماسی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، ص ۲۵.

«**امام کاظم**علیه‌السلام **از ولادت تا شهادت**». حمیدرضا مطهری، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۱۰۰-۱۱۷.

«**امام کاظم**علیه‌السلام **اسوه صلابت و ظلم ستیزی**». عبدالکریم پاک نیا، مبلغان، ش ۵۷، شهریور ۱۳۸۳، صص ۴۰-۵۱.

«**امام کاظم**علیه‌السلام **در دوران سیاه هارون**». داود الهامی، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۳۲، ش ۱۰، دی ۱۳۷۱، صص ۲۶-۳۵.

«**امام کاظم**علیه‌السلام**، رهبری پرهیزکار و مبارزی تقوا پیشه**». هیئت تحریریه نشریه سروش، سروش، ش ۱۴۵، خرداد ۱۳۶۱، صص ۲۱ و ۵۵.

«**امام کاظم**علیه‌السلام**: فصل چهاردهم کتاب انسان ۲۵۰ ساله**». سیدعلی حسینی خامنه ای، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۳۹-۵۷.

«**امام کاظم**علیه‌السلام **قهرمان صبر و استقامت در بند زندان**». محمد محمدی اشتهاردی، پاسدار اسلام، ش ۱۹۲، آذر ۱۳۷۶، صص ۳۲-۳۴.

«**امام کاظم**علیه‌السلام **و حاکمیت وقت**». شکرالله آقانژاد، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص۴۶۹-۴۹۴.

«**امام کاظم**علیه‌السلام **و سازمان وکالت**». محمدرضا جباری، تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، ص۷-۴۶؛ مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۴۹۰-۵۲۷.

«**امام کاظم**علیه‌السلام **و فرقه های انحرافی**». عباس سرافرازی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۹۸-۱۲۲.

«**امام کاظم**علیه‌السلام **و مدیریت تعارض**». محسن الویری، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۵۵۷-۵۸۰.

«**امام موسی بن جعفر**علیه‌السلام». عادل ادیب، یاد ایام، ش ۱، فروردین ۱۳۷۵، صص ۵۳-۶۵.

«**امام موسی بن جعفر**علیه‌السلام». مرتضی مطهری، مجموعه آثار۱۸ : سیره معصومین علیهم‌السلام (تهران، صدرا)، صص ۸۵-۹۴.

«**امام موسی بن جعفر**علیه‌السلام، **خورشیدی در ظلمت‌ها**». پیام انقلاب، ش ۴۶، آذر ۱۳۶۰، صص ۲۲-۲۵.

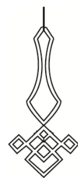
«**امام موسی بن جعفر**علیه‌السلام **رهبر جنبشهای شیعی**». علی باوندیان، زائر، ش ۳۰، آبان ۱۳۷۵، صص ۲۶-۲۷.

«**امام موسی بن جعفر**علیه‌السلام **در دایرة المعارف‌ها**». احمد عابدی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۱۶-۱۸.

«**امام موسی بن جعفر**علیه‌السلام **در صحنه جامعه**». یاد ایام، سال ۳، شماره ۱۰، فروردین ۱۳۷۵، صص ۵۳-۶۵.

«**امام موسی کاظم**علیه‌السلام». پیام انقلاب، ش ۷۲، آذر ۱۳۶۱، ص ۵۸-۶۰.

«**امام موسی کاظم**علیه‌السلام». داود الهامی، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۳۲، ش۹، آذر ۱۳۸۱، صص ۱۳-۲۳.

«**امام موسی الکاظم**علیه‌السلام». عباس زریاب‌خویی، دایرة المعارف تشیع، جلد ۲، صص ۳۶۳ و ۳۶۴.

«**امام موسی الکاظم**علیه‌السلام **در دایرة المعارف‌ها**». احمد عابدی، زائر، ش ۱۵۲، مرداد ۱۳۸۶، ص ۳۰.

«**امام موسی کاظم**علیه‌السلام **در دوران سپاه هارون**». داود الهامی، درس‌هایی از مکتب اسلام، ش ۳۸۲، بهمن ۱۳۷۱، صص ۲۶-۳۵.

«**امام موسی کاظم**علیه‌السلام **و اخبار اهل تصوف**». حامد الگار، ترجمه آزرمیدخت مشایخ فریدنی، معارف، ش ۲۹-۳۰، صص ۴۲-۵۵.

«**امام هفتم، اسطوره سازش ناپذیری**». جانباز، ش ۶۰، دی ۱۳۷۳، صص ۱۸و ۱۹.

«**امام هفتم، مشعل‌دار عبادت و دعا**». سیدجواد حسینی، مبلغان، ش۵۲، فروردین ۱۳۸۳، صص ۹-۲۰.

«**امامت در لسان آیات و روایات، امام موسی کاظم**علیه‌السلام». سید محمدعلی عالمی بلخابی، نجات، ش ۶۰، اردیبهشت ۱۳۷۸، صص ۱۰-۱۴.

«**امامت در نگره قرآنی امام کاظم**علیه‌السلام». محمدعلی مهدوی‌راد، آموزه‌های فقهی (الهیات و حقوق)، ش ۱۱، بهار ۱۳۸۳، صص ۱۳-۵۶.

«**اندرز بزرگان**». نشریه کتابخانه عمومی مسجد اعظم قم، ش ۱۹، آبان ۱۳۴۵، صص ۵۰-۵۲.

«**اندیشه سیاسی امام کاظم**علیه‌السلام». عبدالرضا عرب ابوزیدآبادی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص۴۲۲-۴۶۸.

«انشعابات شیعی در عصر امام کاظم علیه‌السلام (زمینه های سیاسی- فکری و مصادیق فرقه ای)». علی آقانوری و قاسم بیات، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۱۴۵-۱۷۱.

«انگیزه‌های شهادت پیشوای هفتم علیه‌السلام: پیشوایان اسلامی را بهتر بشناسیم». مهدی پیشوایی، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۱۸، ش ۱۲، اسفند ۱۳۵۷، صص ۲۷-۳۱.

«اوضاع اجتماعی جامعه اسلامی همزمان با دوران امامت امام موسی بن جعفر علیه‌السلام». مطالعات تاریخی، ش ۲۱، صص ۱-۲۸.

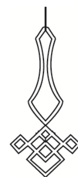
«اوضاع سیاسی و فرهنگی عصر موسوی». فرهنگ کوثر، ش ۳، خرداد ۱۳۷۶، صص ۲۶-۳۱.

«با امام کاظم علیه‌السلام در سایه قرآن». علی مختاری، فرهنگ کوثر، ش۱۶، تیر ۱۳۷۷، صص ۱۶-۱۸.

«باب الحوائج بنده صالح خدا». محمد ناصر حسینی علایی، رشد آموزش معارف اسلامی، ش ۴۹، تابستان ۱۳۸۱، صص ۳-۱۵.

«بازخوانی چند مفهوم اخلاقی از زندگانی امام کاظم علیه‌السلام». نجمه کرمانی، شمیم یاس، ش ۵۱، خرداد ۱۳۸۶، ص ۱۰.

«بانو حمیده مصفا، مادر امام کاظم علیه‌السلام». ناهید طیبی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۱۱۸-۱۵۷؛ تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، صص ۱۸۹-۲۲۴. (این مقاله در نشریه تاریخ اسلام با عنوان

«بررسی تاریخی نقش اجتماعی بانو حمیده مصفا؛ مادر امام کاظم(ع)» منتشر شده است)

«بانوان راوی امام کاظم(ع)». منیره شریعت‌جو، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم(ع) (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۲۷۴-۲۹۴.

«برادران امام رضا(ع)». شهربانو دلبری، زائر، ش ۵۵-۵۶، اسفند ۱۳۷۷ و فروردین ۱۳۷۸، صص ۴۳-۴۵.

«برخی از دلایل امامت امام هفتم(ع)». عبدالکریم پاک‌نیا، مبلغان، ش ۷۶، اسفند ۱۳۸۴ و فروردین ۱۳۸۵، صص ۳۴-۴۲.

«بررسی تاریخی دختران امام کاظم(ع)». سید یاسین زاهدی، سخن تاریخ، ش ۶، پاییز ۱۳۸۸، صص ۸۲-۱۰۹.

«بررسی تاریخی و آماری فرزندان امام کاظم(ع)». مرضیه سادات هاشمی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم(ع) (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۱۹۳-۲۳۷.

«بررسی روایت پرداخت وجوهات بزرگان نیشابور به امام کاظم(ع)». مرضیه شریفی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم(ع) (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۲۶۳-۲۷۳.

«بررسی زندگانی امام موسی کاظم(ع)». مسجد، ش ۱۲۲، بهمن ۱۳۸۶، ص ۱۰۰ و ۱۰۱.

«**بررسی زندگی امام کاظم علیه‌السلام در متون کهن فارسی: تا قبل از دوران صفویه**». فاطمه سادات زکی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۲۹۵-۳۴۹.

«**بررسی سیره امام هفتم علیه‌السلام در منابع رجالی اهل سنت**». محمد اسحاق جنتی، سخن تاریخ، ش ۲، بهار ۱۳۸۷، صص ۳-۱۱.

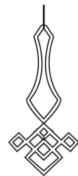
«**بررسی علل و انگیزه های تشکیل، عملکرد و محدوده سازمان وکالت در عصر امام صادق علیه‌السلام و امام کاظم علیه‌السلام**». مصیب عباسی، پژوهشنامه تاریخ، ش ۲۶، بهار ۱۳۹۱، صص ۵۷-۸۸.

«**بررسی و تحلیل آرامگاه های منسوب به اخلاف امام کاظم علیه‌السلام در لواسانات**». میثم علیئ و محمدحسن ذال، تاریخ اسلام و ایران، ش ۱۱۰، زمستان ۱۳۹۲، صص ۱۰۹-۱۴۲.

«**بسترشناسی فرقه واقفیه در فرهنگ شیعی**». سیدعبدالکریم حسن‌پور، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص۱۷۲-۱۹۳؛ تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، ص ۸۳-۱۰۴. (این مقاله در نشریه تاریخ اسلام با عنوان «بررسی تاریخی زمینه های اعتقادی پیدایش واقفیه» منتشر شده است.)

«**به خدا خوشگمان باش: ملاقات شقیق بلخی با امام کاظم علیه‌السلام**». حسن کریمی‌سلیمی، بشارت، ش ۴۱، خرداد-تیر ۱۳۸۴، صص ۴۴ و ۴۵.

«**پاسدار دانشگاه جعفری**». مهدی پیشوایی، درس‌هایی از مکتب اسلام، ش ۱۷۶، مرداد ۱۳۵۳، صص ۴۶-۴۹.

«**پاسداران ولایت در عصر امام کاظم**علیه‌السلام». غلامرضا گلی زواره، فرهنگ کوثر، ش ۹، آذر ۱۳۷۶، صص ۳۲-۳۷.

«**پرهیب عطوفت: درس هایی آموزنده از زندگانی امام کاظم**علیه‌السلام». نجمه کرمانی، شمیم یاس، ش ۵۹، بهمن ۱۳۸۶، ص ۴۵.

«**پژوهشی در تربیت اسلامی؛ چند نکته تربیتی از گفتار امام موسی کاظم**علیه‌السلام». علی شریعتمداری، پژوهشهای تربیتی، ش ۱.

«**پند پاکان (اندرزهای سبز امام موسی کاظم**علیه‌السلام**)**». طاهره ابراهیمی، رشد معلم، ش ۱۰۹، فروردین ۱۳۷۴، ص ۵.

«**پیشوای هفتم**علیه‌السلام». فاطمه ذبیح‌زاده، اشارات (دوره جدید)، ش ۵، بهار ۱۳۹۱، صص ۲۴۷-۲۵۴.

«**پیشوایان اسلام را بهتر بشناسیم (۲۶): شاگردان مکتب پیشوای هفتم**علیه‌السلام». مهدی پیشوایی، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۱۸، ش ۲، اردیبهشت ۱۳۵۷، صص ۳۷-۳۹.

«**پیشوایان اسلام را بهتر بشناسیم (۱۹): مبارزه امام موسی بن جعفر**علیه‌السلام **با تجمل‌پرستی هارون الرشید**». ، درسهایی از مکتب اسلام، سال ۱۶، ش ۹، شهریور ۱۳۵۴، صص ۳۳-۳۶.

«**تاکتیک‌های فریبنده هارون**». مهدی پیشوایی، درس‌هایی از مکتب اسلام، ش ۱۹۱، ص ۲۷-۳۰.

«**تبیین روان‌شناختی سخنان امام موسی کاظم**علیه‌السلام». ابراهیم اخوی، اشارات، ش ۸، زمستان ۱۳۹۱، صص ۱۱-۱۵.

«**تحلیلی از سیره اقتصادی امام کاظم**علیه‌السلام». محمدسعید نجاتی،

مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم(ع) (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۳۸۶-۳۹۶.

«**تشکیلات سادات علوی چگونه رهبری می شد؟**». جهاد (ترویج کشاورزی و توسعه روستایی)، ش ۲۲، آذر ۱۳۶۰، ص ۱۵.

«**تصویر امام کاظم(ع) در متون زهد و ارتباط مشایخ صوفیه با ایشان**». محمد سوری، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم(ع) (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۳۷۲-۳۹۱؛ تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، صص۱۵۳-۱۷۰. (این مقاله در نشریه تاریخ اسلام با عنوان «واکاوی متون زهد و بررسی ارتباط مشایخ صوفیه با امام کاظم(ع)» منتشر شده است.)

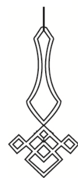
«**توضیحاتی درباره روایت ملاقات شقیق بلخی با امام کاظم(ع)**». محمدرضا انصاری قمی، معارف، ش۳۳، آذر-اسفند ۱۳۷۳، صص۳۰-۴۰.

«**توطئه چینی علیه امام کاظم(ع)**». داود الهامی، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۳۲، ش ۱۲، اسفند ۱۳۷۱، صص ۲۷-۳۳.

«**جایگاه امامت در کلام امام هفتم(ع)**». جواد خرمی، مبلغان، ش۹۳، تیر و مرداد ۱۳۸۶، صص ۱۹-۲۷.

«**جایگاه تغذیه در زندگانی امام کاظم(ع)**». سیده شریفه نبوی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم(ع) (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص۳۹۷-۴۲۱.

«**جبهه بندی قدرت‌های وقت در برابر مکتب امام کاظم(ع)**». مهدی پیشوایی، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۱۵، ش۱۰، مهر ۱۳۵۳، صص ۱۷-۲۰.

«جریان غلو در دوره امام کاظم علیه السلام با تکیه بر عقاید غالیانه محمد بن بشیر». یدالله حاجی‌زاده، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص۱۲۳-۱۴۴؛ تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، صص ۱۰۵-۱۲۶.

«جستاری در آسیب‌شناسی چالشهای آغاز امامت امام کاظم علیه السلام». سیدمحمدکاظم طباطبایی و علی‌رضا بهرامی، امامت پژوهی، ش۸، زمستان ۱۳۹۱، صص ۷۳-۱۰۶.

«جلوه های امامت در گفتار قرآنی امام موسی بن جعفر علیه السلام». محمدعلی مهدوی‌راد، آفاق تفسیر: مقالات و مقولاتی در تفسیرپژوهی (تهران، هستی‌نما، ۱۳۸۲)، جلد ۱، ۱۳۸۲.

«چشم در چشم آفتاب: ولادت امام موسی کاظم علیه السلام». ابوالفضل هادی‌منش، گلبرگ معرفت، ش ۷۲، اسفند ۱۳۸۴، صص ۱۴۷-۱۵۲.

«چند نکته تربیتی از گفتار امام موسی کاظم علیه السلام». علی شریعتمداری، پژوهشهای تربیتی (دانشگاه تربیت معلم)، ش ۱، بهار ۱۳۷۰، صص ۷-۱۹.

«حساسیت هارون نسبت به امام موسی کاظم علیه السلام». داود الهامی، درسهایی از مکتب اسلام، سال ۳۲، ش ۱۱، صص ۳۵-۴۴.

«حضرت امام موسی کاظم علیه السلام». علی زمانی قمشه ای، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۳۸، ش ۱۲، اسفند ۱۳۷۷، صص ۵۰-۵۵.

«حضرت موسی بن جعفر علیه السلام مظهر کظم غیظ و گذشت از دیگران». سید حسن ابطحی، خورشید مکه، ش ۳۹، اسفند ۱۳۸۴، صص ۴-۹.

«حکمت‌های درخشان : شرحی بر سخنان گهربار حضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام». علیرضا نعمتی، خورشید مکه، ش ۳۳، شهریور ۱۳۸۴، صص۲۹-۳۱؛ ش ۳۴، مهر۱۳۸۴، صص ۲۶-۲۷؛ ش ۳۵، آبان ۱۳۸۴، صص۲۲-۲۳؛ ش۳۶، آذر ۱۳۸۴، صص ۱۳-۱۵؛ ش ۳۷، دی ۱۳۸۴، صص۱۲-۱۳؛ ش ۳۸، بهمن ۱۳۸۴، صص ۲۹-۳۱.

«حمیده مادر امام کاظم علیه‌السلام». کاملیا مهدویان، سروش بانوان، ش ۲۴، تیر ۱۳۸۱، صص ۱۴ و ۱۵.

«حیات سیاسی و فرهنگی امام موسی بن جعفر علیه‌السلام». جعفر سبحانی، کلام اسلامی، ش ۶۸، زمستان ۱۳۸۷، صص ۱۱۷-۱۲۴.

«خردگرایی در کلام امام کاظم علیه‌السلام». مرتضی قاسمی‌خواه، اشارات (دوره جدید)، ش ۴، زمستان ۱۳۹۰، صص ۲۳-۳۹.

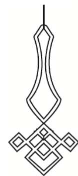
«خردمندان در قرآن از نگاه امام موسی کاظم علیه‌السلام». سیدمحمدرضا علاءالدین، کوثر، ش ۳۰، نیم فصل دوم زمستان ۱۳۸۷ و نیم فصل اول بهار ۱۳۸۸، صص ۵۱-۵۶.

«خشت‌هایی به رنگ ارادت: گزارشی از ساخت گنبد امام موسی کاظم علیه‌السلام». نوشین سینی چی، زائر، ش ۱۷۲، فروردین ۱۳۸۸، صص ۲۶ و ۲۷.

«خورشید هفتم: عقل‌گرایی از دیدگاه امام موسی کاظم علیه‌السلام». رؤیا صداقت، زائر، ش ۱۸۲، بهمن ۱۳۸۸، صص ۱۰ و ۱۱.

«خورشید هفتم: نگاهی به زندگانی امام هفتم حضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام». ناصر رفیعی محمدی، زائر، ش ۱۷۵، صص ۱۲ و ۱۳.

«در زندان‌های هارونی». موسسه البلاغ، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۵۹-۶۱.

«دگرگونی‌هـای فکـری و فرهنگـی عصـر امـام کـاظم علیه‌السلام». اصـغر منتظرالقـائم، مجموعـه مقـالات همـایش سـیره و زمانـه امـام کـاظم علیه‌السلام (انجمـن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۲۹-۵۷.

«دو دستگی در شـیعیان امـام کـاظم علیه‌السلام و پیـدایش فرقـه واقفیـه». م. علی بیوکارا، ترجمه وحید صفری، علوم حدیث، ش ۳۰، زمسـتان ۱۳۸۲، صص ۱۶۴-۱۹۵.

«دورنمایی از زندگی امام هفـتم علیه‌السلام». حبیب‌الله رجـایی زاده هرنـدی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۶-۱۱.

«راهبـرد و مواضـع سیاسـی امـام کـاظم علیه‌السلام در مقابـل خلفـای عباسی». علی بیات و سیدحسن قاضوی، مجموعه مقالات همایش سـیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قـم، مرکـز مـدیریت حـوزه هـای علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۵۳۳-۵۵۶.

«روش تفسیری امام کـاظم علیه‌السلام». سـیده فاطمـه علـوی‌نژاد، مجموعـه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکـز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۲۳۵-۲۶۲.

«روش‌های تبلیغی امام موسی کاظم علیه‌السلام». سیدرضـا تقـوی دامغـانی، کیهان هوایی، ش ۱۹، اسفند ۱۳۶۹، ص ۱۲.

«روشهای علم الحدیثی امام موسی بن جعفر علیه‌السلام». مریم منـوچهری یگانه، حدیث اندیشه، ش ۷-۸، پاییز و زمستان ۱۳۸۲، صص ۷۵-۱۰۲.

«رهنمودهـای امـام کـاظم علیه‌السلام در مسـائل کلامـی». داود الهــامی، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۳۳، ش ۱، فروردین ۱۳۷۲، صص ۲۴-۳۳.

«**رهنمودهای تربیتی امام کاظم**علیه‌السلام». علی همت بناری، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۱۹-۲۳؛ ش ۱۶، تیر ۱۳۷۷، صص ۹-۱۲.

«**رهنمودهای تربیتی امام کاظم**علیه‌السلام». مسجد، ش ۱۴۱، شهریور ۱۳۸۸، صص ۹۸-۱۰۱.

«**زندانی آزادی آفرین**». پیام انقلاب، ش ۱۷۲، مهر ۱۳۶۵، صص ۴-۷.

«**زندگانی و شهادت هفتمین فروغ آسمانی امامت موسی کاظم**علیه‌السلام». پیام هاجر، ش ۳۴، اردیبهشت ۱۳۶۱، ص ۷.

«**زندگانی سیاسی امام کاظم**علیه‌السلام». محمد محمدی اشتهاردی، پاسدار اسلام، ش ۱۷۵، تیر ۱۳۷۵، صص ۳۴-۳۷.

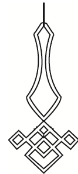
«**زندگی سیاسی امام هفتم**علیه‌السلام». یوسف بیات، مبلغان، ش ۴۵، مهر ۱۳۸۲، صص ۶۱-۷۷.

«**زندگی سیاسی امام موسی بن جعفر**علیه‌السلام». ستار هدایت‌خواه، زائر، ش ۴، تیر ۱۳۷۳، صص ۲۸-۳۳.

«**زید مبارز فرزند امام هفتم**علیه‌السلام». حسین علوی مهر، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷.

«**سبب ترک ازدواج دختران موسی بن جعفر**علیه‌السلام**: به ویژه حضرت معصومه**علیهاالسلام». سیدعباس رفیعی‌پور علویجه، مجموعه مقالات کنگره بزرگداشت شخصیت حضرت فاطمه معصومه‌علیهاالسلام (قم، آستانه مقدسه قم، انتشارات زائر، ۱۳۸۳)، صص ۴۱۷-۴۳۳.

«**سبک زندگی و سیره اخلاقی امام کاظم**علیه‌السلام». محمدرضا جباری، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم‌علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۳۱۰-۳۵۶.

«**ستاره اندلس: مادر امام موسی کاظم علیه‌السلام**». محمد رضایی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، ص ۴۳.

«**سخنان امام هفتم علیه‌السلام در زندان**». احمد عابدی، فرهنگ کوثر، ش۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۴۸-۵۰.

«**سلام بر امام علیه‌السلام**». جواد محدثی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، ص۲۴.

«**سیره فرهنگی امام کاظم علیه‌السلام**». سیدمحمد حسینی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، صص۳۵۷ و ۳۸۵.

«**سیمای اقتصادی امام هفتم علیه‌السلام**». عبدالرضا عرب، معرفت، ش ۸۹، اردیبهشت ۱۳۸۴، صص ۳۱-۵۲.

«**سیمای امام کاظم علیه‌السلام در منابع صوفیه: بررسی تطور اخبار امام کاظم علیه‌السلام در منابع صوفیه از آغاز تا پایان قرن نهم**». زهرا مقدسی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۳۵۰ و ۳۵۱.

«**شخصیت امام کاظم علیه‌السلام در آثار خاورشناسان**». سیدقاسم رزاقی موسوی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۳۹۲-۴۱۷؛ تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، صص ۱۲۷-۱۵۳. (این مقاله در نشریه تاریخ اسلام با عنوان « بررسی انتقادی آثار خاورشناسان درباره امام کاظم علیه‌السلام » منتشر شده است.)

«**شرح حال پنج تن از فرزندان امـام کـاظم**علیه‌السلام». سیدیاسـین زاهـدی، سخن تاریخ، ش ۱۲، بهار ۱۳۹۰، صص ۳۷-۶۲.

«**شرح حدیث معرفت**». محمدتقی فلسفی، پیـام حـوزه، ش ۲۳، پـاییز ۱۳۷۸، صص ۳۵-۵۳.

«**شهادت امـام کـاظم**علیه‌السلام». ابوالقاسـم سـحاب، گنجینـه، ش ۱۹، مهـر ۱۳۸۱، صص ۸۱-۸۴.

«**شیوه های مبارزه سیاسی امام کاظم**علیه‌السلام». علیرضا انصاری، معارف اسلامی، ش ۶۹، مهر و آبان و آذر ۱۳۸۶، صص ۷-۱۲.

«**شیوه‌های مبارزه سیاسی امـام کـاظم**علیه‌السلام». محمـد نواپـور، معـارف اسلامی، ش ۷۱، بهار ۱۳۸۷، صص ۲۲-۳۶.

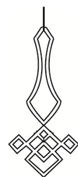
«**صفات زیبای امام موسی کـاظم**علیه‌السلام». نسیم وحـی، شـماره ۲۵، دی ۱۳۸۹، ص۴۴.

«**صلابت و مدارا در سیره امام کاظم**علیه‌السلام». شمس‌الله ایلامی، فرهنـگ کوثر، ش ۳۹، خرداد ۱۳۷۹، صص ۲۸-۳۱.

«**علی بن یقطین، کارگزار حضرت کـاظم**علیه‌السلام». مصطفی غلامحسـینی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۸۲-۸۵.

«**عنایت موسی بن جعفر**علیه‌السلام **به عقل و براهین عقلی و اهتمام بـه آن در مقام احتجاج**». زین‌العابدین قربانی‌لاهیجی، در سایه قلـم: مجموعـه مقـالات و سخنرانی‌هایی در زمینه مسایل اسلامی (تهران، سایه، ۱۳۷۳)، صص ۱۳-۷۲.

«**فرزندان امام کاظم**علیه‌السلام». احسان عـرب خراسـانی، پرسـمان، ش ۱۰۸، دی ۱۳۹۰، صص ۲۱ و ۲۲.

«**فرزندان امام کاظم**علیه‌السلام». احمد خامه یار، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۱۵۸-۱۹۲.

«**فرزندان امام کاظم**علیه‌السلام». داود الهامی، پاسدار اسلام، ش ۲۵۰، مهر ۱۳۸۱، ص۴۴.

«**فرزندان امام کاظم**علیه‌السلام». داود الهامی، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۳۳، ش ۲، اردیبهشت ۱۳۷۲، صص ۲۶-۳۳.

«**قدوس قدوس سبحانک**». محدثه رضایی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۴۶ و ۴۷.

«**قرآن در سیره و سخن امام کاظم**علیه‌السلام». محمدجواد مروجی طبسی، فرهنگ کوثر، ش ۸۴، زمستان ۱۳۸۹، ص ۱۲۰-۱۲۷؛ ش ۸۵، بهار ۱۳۹۰، صص ۱۲۶-۱۳۵.

«**قصیده رثائیه در نبش قبر حضرت موسی بن جعفر**علیه‌السلام **از المؤید فی الدین داعی الدعاة شیرازی**». مهدی محقق، دومین بیست گفتار در مباحث ادبی و تاریخی و فلسفی و کلامی و تاریخ علوم در اسلام به انضمام زندگی‌نامه و کتاب‌نامه (تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۶۹)، صص ۳۱۵-۳۲۳.

«**قصیده ای در رثاء نبش قبر حضرت موسی بن جعفر**علیه‌السلام **و گوینده آن**». مهدی محقق، نامه آستان قدس، ش ۱۴، اردیبهشت ۱۳۴۲، صص ۱۱-۱۵.

«**کاظم الغیظ و سیاست**». سهیل مطیعی، نامه جامعه، ش ۲۳، مرداد ۱۳۸۵، صص ۴۰-۴۲.

«کتابشناسی امام کاظم علیه‌السلام». اباذر نصراصفهانی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۵۶۳-۶۳۵.

«کتابنامه امام کاظم علیه‌السلام». ناصرالدین انصاری قمی، فرهنگ کوثر، ش۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۹۸-۱۰۱.

«کرامات امام کاظم علیه‌السلام: بررسی موردی کرامت حرکت درخت به دستور امام». فاطمه کرمی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۵۲۸-۵۴۲.

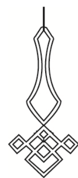
«کرامت امام کاظم علیه‌السلام». مرتضی عبدالوهابی، فرهنگ کوثر، ش ۸۳، پاییز ۱۳۸۹، صص ۱۸۰-۱۸۳.

«کلیم خرد: نگاهی به جایگاه علمی امام کاظم علیه‌السلام». طه تهامی، مبلغان، ش ۸۱، مرداد و شهریور ۱۳۸۵، صص ۳۷-۴۶.

«گذری کوتاه بر زندگانی امام موسی کاظم علیه‌السلام». عروة الوثقی، ش۳۸، آذر ۱۳۵۹، ص ۲۴.

«گفتمان و زمانه سیاسی امام موسی کاظم علیه‌السلام». سیدحسن قاضوی و علی بیات، تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی، ش ۱۳، زمستان ۱۳۹۲، صص ۷۹-۹۳.

«گوشه‌ای از ویژگی‌های شخصیتی امام هفتم علیه‌السلام». یوسف بیات، مبلغان، ش ۳۳، مهر ۱۳۸۱، صص ۴۶-۵۳.

«گونه شناسی روایات سیره اجتماعی-سیاسی امام کاظم«علیه السلام»». سیف الله صرامی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم«علیه السلام» (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۲۷۹-۳۰۹.

«گونه‌شناسی گفتارهای قرآنی امام موسی کاظم«علیه السلام»». بی‌بی‌سادات رضی بهابادی و معصومه علی‌بخشی، حدیث پژوهی، ش ۶، پاییز و زمستان ۱۳۹۰، صص ۷-۳۰.

«ماه و خنجر!». جواد نعیمی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، ص۲۶.

«مبارزات امام کاظم«علیه السلام»». عباس کوثری، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۱۲-۱۵.

«مبارزه تا مرز شهادت (به مناسبت شهادت امام موسی بن جعفر«علیه السلام»)». محمد عابدی میانجی، مبلغان، ش ۹، آبان ۱۳۷۹، صص ۴۲-۵۳.

«محدودیت‌ها و زندان‌های حضرت موسی بن جعفر«علیه السلام»». علي‌اکبر ذاکری، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم«علیه السلام» (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج۲، صص ۴۴۳-۴۸۹.

«مروری کوتاه بر زندگانی حضرت امام موسی کاظم«علیه السلام»». احمد احمدی بیرجندی، اسوه، ش۱۵۷، دی ۱۳۸۹، صص ۲۰-۲۳.

«منابع فرهنگ‌ساز در بررسی زندگانی امام کاظم«علیه السلام»: بررسی تأثیر روایات تاریخ بغداد درباره امام کاظم«علیه السلام» در منابع بعدی». خدیجه کیهانی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم«علیه السلام» (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲،

صص ۲۱۳-۲۳۴؛ تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، صص ۱۷۱-۱۸۸. (این مقاله در نشریه تاریخ اسلام با عنوان «بررسی تاثیر روایات کتاب «تاریخ بغداد» درباره امام کاظم علیه‌السلام در منابع پسینی» منتشر شده است)

«مناسبات امام کاظم علیه‌السلام با ایرانیان (با تکیه بر برمکیان)». سیدمحمود سامانی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۴۱۸-۴۴۳.

«موجبات شهادت امام موسی کاظم علیه‌السلام». مرتضی مطهری، مجموعه آثار ۱۸: سیره معصومین علیهم‌السلام (تهران، صدرا)، صص ۹۵-۱۱۲.

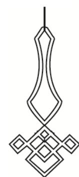
«موسای ملک دین: بازخوانی چند مفهوم اخلاقی ویژه از زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه‌السلام». طه تهامی، پیام زن، ش ۲۲۰، تیر ۱۳۸۹، صص ۳۶-۳۹.

«مهار غضب؛ تاملی در واژه «کاظم»». سیدرضا طاهری، اشارات، ش۱۵۰، بهار ۱۳۹۲، صص ۱۸۷-۱۹۲.

«مهتاب مغرب (همسر امام کاظم علیه‌السلام)». محدثه رضایی، فرهنگ کوثر، ش۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۴۵.

«نسیمی از آموزه های امام کاظم علیه‌السلام». دوماهنامه فرهنگیان بسیجی، ش ۳۱، بهمن و اسفند ۱۳۹۰، صص ۲۸-۲۹.

«نقدی بر مقاله «روشهای علم الحدیثی امام کاظم علیه‌السلام»». حدیث اندیشه، ش ۱۱-۱۲، پاییز و زمستان ۱۳۸۳، صص ۱۰۷-۱۲۲. (در شماره ۷ و ۸ فصل‌نامه حدیث اندیشه مقاله‌ای به قلم یکی از دانشجویان با عنوان «روش‌های

علم الحدیثی امام موسی بن جعفر علیه السلام» به چاپ رسیده است که مطالب مطرح شده در این مقاله، در بسیاری از موارد، جای نقد و تأمل دارد. آنچه در پی می‌آید نقدهایی است که به نظر راقم این سطور رسیده است.)

«**نقش امام کاظم علیه السلام در تثبیت جانشینی امام رضا علیه السلام**». سیدمنذر حکیم، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۲)، ج۲، صص ۱۹۴-۲۱۲.

«**نگاهی اجمالی به آداب قرآن از منظر امام کاظم علیه السلام**». روح الله باقری، راه قرآن، ش ۱۴۷، مرداد و شهریور ۱۳۸۷، صص ۳۰ و ۳۱.

«**نگاهی به زندگانی امام موسی بن جعفر علیه السلام**». عروة الوثقی، ش ۹۸، صص ۱۲-۱۴.

«**نگاهی به زندگانی سیاسی امام کاظم علیه السلام**». محمد محمدی اشتهاردی، پاسدار اسلام، ش ۱۷۵، صص ۳۴-۳۷.

«**نگاهی به زندگی امام موسی بن جعفر علیه السلام**». محمد عابدی میانجی، مبلغان، ش ۴، خرداد ۱۳۷۹، صص ۸-۱۷.

«**نگاهی کوتاه به ادله اثبات امامت امام کاظم علیه السلام**». سعید دینی، مبلغان، ش۴۰، فروردین ۱۳۸۲، صص ۲۱-۲۵.

«**نگرشی بر زندگی امام کاظم علیه السلام**». سیدهاشم معروف حسنی، اقتباس و ترجمه سید حسین اسلامی، پاسدار اسلام، ش ۱۸۶، خرداد ۱۳۷۶، صص ۲۴-۲۹.

«**نهضت‌های علویان و آثار مثبت و منفی آن و علت عدم موفقیت نهضت‌ها و نظر امام هفتم درباره این نهضت‌ها**». سیدجعفر شهیدی، از

دیروز تا امروز: مجموعه مقالات (سید جعفر شهیدی، تهران، علمی و فرهنگی، ۱۳۷۲)، صص ۹۷-۱۰۷.

«**واقفیه و اندیشه واقفی‌گری پس از امام کاظم**علیه‌السلام». سیدجعفر ربانی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۷۰-۷۵.

«**وضعیت اهل بیت**علیهم‌السلام **در زمان امام کاظم**علیه‌السلام». رمضان محمدی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۲۵۷-۲۷۸.

«**وضعیت سیاسی عصر امام کاظم**علیه‌السلام». صادق آیینه وند، تاریخ اسلام (صادق آئینه‌وند، تهران، نشر معارف، پاییز ۱۳۸۲)، صص ۱۷-۵۵.

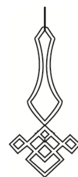
«**ولادت امام موسی کاظم**علیه‌السلام». طه تهامی، پیام زن، ش ۲۳۹، بهمن ۱۳۹۰، صص۱۴.

«**ولادت حضرت امام موسی کاظم**علیه‌السلام». سهیلا بهشتی، اشارات، ش۱۴۰، دی ۱۳۸۹، صص ۱۲۵-۱۴۹.

«**هفتمین پیشوای جهان تشیع**». مهدی پیشوایی، درس‌هایی از مکتب اسلام، ش ۱۷۴، خرداد ۱۳۵۳، صص ۴۱-۴۳.

ب) عربی

«**الآثار المنسوبة إلی الإمام الکاظم**علیه‌السلام **(المخطوط والمطبوع)**». علی‌اکبر زمانی‌نژاد، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسی بن جعفر الکاظم علیه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«أئمـة اهـل البيـت عليهم‌السلام والمجتمـع، الإمـام الكـاظم عليه‌السلام أنموذجـا». عبدالجبار ناجى، ملخصات بحـوث المـؤتمر السـنوي الثالـث الـدولي الإمـام موسـى بـن جعفـر الكـاظم عليه‌السلام مصـدر عطـاء خالـد للإنسـانية (رجـب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«الأبعاد التربوية في أقوال الإمـام الكـاظم عليه‌السلام». هاشـم حسـين ناصـر المحنـک، المـؤتمر السـنوي الثـاني الإمامـان الكـاظم والجـواد عليهما‌السلام، رجـب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۹۱.

«الأبعاد السياسية لسـلوكيات الإمـام الكـاظم عليه‌السلام فـي مجتمعـه». سـتار جبار الجابرى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسـى ابـن جعفر الكاظم عليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«إثبـات الصـانع و صـفاته فـي أحاديـث الإمـام الكـاظم عليه‌السلام». نجـم الدراجى و قاسم الخفاجى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الـدولي الإمام موسى بـن جعفـر الكـاظم عليه‌السلام مصـدر عطـاء خالـد للإنسـانية (رجـب ۱۴۳۳ق. /مى ۲۰۱۲م.).

«الأثـر الأدبـى للإمــام علــى عليه‌السلام فــي حكــم الإمــامين الكــاظم والجــواد عليهما‌السلام». رزاق عبـدالمير و مهـدى الطيـار، المـؤتمر السـنوي الثـاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما‌السلام، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۴۰.

«الأثر السياسي والديني والاجتماعي للإمام الكاظم عليه‌السلام في العصـر العباسي الأول». ثامر نعمـان مصـطاف و إسـراء مهـدى مزبـان، ملخصـات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الـدولي الإمـام موسـى بـن جعفـر الكـاظم عليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /مى ۲۰۱۲م.).

«**أثر العقل والحث عليه عند الإمام موسى بن جعفر**عليه السلام». سهله علوان جواد، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجوادعليهما السلام، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۵۷.

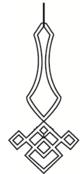
«**أثر القرآن الكريم في مفهوم العقل و مقولاته عند الإمام موسى بن جعفر**عليه السلام». نوری کاظم الساعدی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظمعليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«**الأثر المعرفي لوكلاء الإمام موسى بن جعفر**عليه السلام». زينب شاكر الواسطی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظمعليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«**أحاديث الإمام موسى بن جعفر**عليه السلام **مصدر لمعرفة الإمام الحجة عجل الله فرجه**». رائد حمود الحصونه، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظمعليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«**أخبار حج الإمام موسى الكاظم**عليه السلام **و عمراته**». وجدان فريق عناد، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظمعليه السلام، رجب ۱۴۳۱ق./جولای ۲۰۱۰م.

«**أخلاقيات منهج اللاعنف عند الإمام الكاظم**عليه السلام». مصطفى الشاعلی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظمعليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./ می ۲۰۱۲م.).

«الأداء البيانى في وصية الإمام الكاظم عليه السلام لهشام بن الحكم... و صفته للعقل». عبدالإله عبدالوهاب العردادى، ينابيع، ش ۱۹، رجب-شعبان ۱۴۲۸ق.، صص ۹۰-۹۷.

«الأداء التفسيري عند الإمام الكاظم عليه السلام: آيات العقائد أنموذجا». عدى جواد على الحجار، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۵۹.

«إستدلالات الإمام الكاظم عليه السلام بالنص القرآني - رسالة العقل- أنموذجاً». هاشم فوزى العبادى و صادق فوزى النجادى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /مى ۲۰۱۲م.).

«الأصول الفكرية في مناظرات الكاظمية». هاشميه حميد جعفر الحمدانى و عامره تمكين الياسرى، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۴۹.

«ام الإمام الكاظم عليه السلام و زوجاته و بناته». محمد الحسون، مجموعة الآثار المؤتمر العالمى الثالث للإمام الرضا عليه السلام، جلد ۲، صص ۲۰۳-۲۴۷.

«الإمام العبد الصالح موسى بن جعفر عليه السلام في دراسات المستشرقين». عبدالجبار ناجى، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ۱۴۳۱ق./جولاى ۲۰۱۰م.

«الإمام الكاظم عليه السلام بين الدين والسياسة». عبدالباسط الخفاجى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«**الإمام الكاظم**عليه السلام **في كتابات المستشرقين**». حسين لفته حافظ، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلاممصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«**الإمام الكاظم**عليه السلام **مدرسة الفكر والتربية والجهاد**». فيصل التميمی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

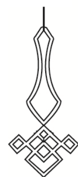
«**الإمام الكاظم**عليه السلام **و جدلية الصراع السياسي**». إيمان صالح مهدی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«**الإمام الكاظم**عليه السلام **و دوره في الإصلاح و تربية الامة**». عماد الكاظمی، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ۱۴۳۱ق./جولای ۲۰۱۰م.

«**الإمام الكاظم**عليه السلام **و نظام الأولويات**». مکی قاسم البغدادی، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۸۴.

«**الإمام الكاظم**عليه السلام **يعالج عصره**». عباس إسماعيل الغراوی، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۲۸.

«**الإمام موسى الكاظم والجواد**عليهما السلام **قاهر القيود**». حسين علی جثير، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۷۵.

«**الإمام موسى الكاظم**عليه السلام **دروس في السياسة**». محمد إياد حبش، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«**الإمام موسى الكاظم**عليه السلام **في الصحافة العربية المعاصرة- مجلة العرفان اللبنانية أنموذجاً**». مجيد حميد الحدوارى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /مى ۲۰۱۲م.).

«**الإمام موسى الكاظم**عليه السلام **و دوره السياسي**». ندى موسى الموسوى وعلى نصيف التميمى، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۴۸.

«**الإمام موسى بن جعفر الكاظم**عليه السلام **و مسار النقد والتصحيح**». محمد محمود زوين، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«**الإمام موسى بن جعفر الكاظم**عليه السلام **والقرآن**». مهدى التميمى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«**الإمام موسى بن جعفر**عليه السلام **الحكمة والشهادة.. عنوان الخلود الرسالي**». مهدى حسين التميمى، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۴۷.

«**الإمام موسى بن جعفر**عليه السلام **الفكر والعقيدة**». غيداء صادق الأسود،

ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«الإمام موسى بن جعفر عليه السلام بين الخلافة المغتصبة و حقوق الرعية المنتهكة». فخريه جاسم محمد على، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«الإمام موسى بن جعفر عليه السلام و دوره الاجتماعى، دراسة انثروبولوجية». محمد نعمه طاهر الصريفى و حسن كريم الربيعى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

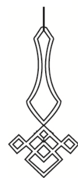
«الإمام موسى بن جعفر عليه السلام و دوره الرائد في حفظ العقيدة الاسلامية». منير صادق نجم، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ۱۴۳۱ق./جولای ۲۰۱۰م.

«الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». منبر الجوادين، ش ۱، شعبان ۱۴۲۸ق.، ص۲.

«امام موسى الكاظم عليه السلام فيما عرفت». نعمان ماشيا، مجموعة الآثار الموتمر العالمى الثالث للامام الرضا عليه السلام، جلد ۲، ص ۳۳۵-۳۵۱.

«الإمام موسى الكاظم عليه السلام و نظم استثمار الوقت». هادى حسين الخزرجى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«الإمام موسى بن جعفر عليه السلام و مروياته الفقهية، روايات زكاة الفطرة أنموذجا». وفقان خضير الكعبى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث

الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«**الإمامة عند الإمام الكاظم** عليه السلام». حمد عبدالجواد محمد، مجموعة الآثار المؤتمر العالمى الثالث للامام الرضا عليه السلام، جلد ١، صص ٧٧-١٠٦.

«**الإمامة و أدوارها عند الإمام موسى بن جعفر** عليه السلام». جاسم الشيخ زينى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«**أوجه الشبه بين الإمام موسى بن جعفر** عليه السلام **والأنبياء**». هناء جواد محمود و غفران كامل كريم، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام، رجب ١٤٣٢ق. /ژوئن ٢٠١١م.، ص ٨٧.

«**البعد الروحي للتصوير العرفانى في كلمات الإمام الكاظم** عليه السلام». على مجيد البديرى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«**البعد العلمى في شخصية الإمام الكاظم** عليه السلام». مجتبى القائنى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«**بعض النظرات التفسيرية في تراث الإمام موسى بن جعفر** عليه السلام». شروق محسن كاطع، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«البنيـة التربويـة والنفسـية فـي دعـاء الجوشـن الصـغير للإمـام الكـاظمعليه‌السلام». سيد طارق العيساوى و حيدر محمد الشلاه، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمـام موسـى بـن جعفـر الكـاظمعليه‌السلام مصـدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

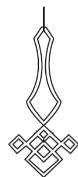
«تحقيـق تـاريخی العبـق الالهـی (بـه مناسـبت شـهادت حضـرت موسی بن جعفـرعليه‌السلام)». صـلاح الصـاوی، نامـه آسـتان قـدس، ش ۱۶، آذر ۱۳۴۲، صص ۸۴-۸۸.

«تربية النفس و تهذيبها نظرة مقارنـة فـي المـنهج القرآنـی و تـراث الإمام الكاظمعليه‌السلام- حديث محاسبة النفس- أنموذجاً»، عماد الكـاظمی، ملخصات بحوث المؤتمر السـنوي الثالـث الـدولي الإمـام موسـى بـن جعفـر الكاظمعليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«التطبيقات والامتـدادات القرآنيـة فـي أقـوال الإمـام الكـاظمعليه‌السلام». ابتسام عبدالكريم المدنی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالـث الـدولي الإمام موسى بـن جعفـر الكـاظمعليه‌السلام مصـدر عطـاء خالـد للإنسـانية (رجـب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«تفسير الإمام الكاظمعليه‌السلام للآيات النازلة في أهـل البيـتعليهم‌السلام». مجيـد طارش عبد، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسـى بـن جعفر الكاظمعليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«التفـويض الإلهـي فـي دعـاء الإمـام الكـاظمعليه‌السلام المسـمی بـ(دعاء الإعتقـاد)». علـی مجيـد البـديری، ينـابيع، ش ۵۹، ذوالقعـده-ذوالحجـه ۱۴۳۵ق.، صص ۳۹-۴۳.

«تكامـل العقيـدة والشـعور بالمسـؤولية فـي مدرسـة الإمـام الكـاظمعليه‌السلام». صباح كـريم الفـتلاوى، ملخصـات بحـوث المـؤتمر السـنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظمعليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«ثقافـة السـجن والسـجين فـي إيديولوجيـة الإمـام موسـى بـن جعفرعليه‌السلام». حسين جهاد الحسانى، ينابيع، ش ۴۷، رجب- شعبان ۱۴۳۳ق.، صص ۱۰۴-۱۱۱.

«جمالية الإحالة: قراءة نصية في مناجاة الإمام الكاظمعليه‌السلام». علـى البـديرى، المـؤتمر السـنوي الثـاني الإمامـان الكـاظم والجـوادعليهما‌السلام، رجـب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۶۲.

«حدود الرخصة الشرعية فـي تعـاون المستضـعفين مـع الحكومـة المسـتكبرة بـين قواعـد الحكـم القرآنـي والسـيرة الحركيـة للإمـام الكاظمعليه‌السلام». مكى قاسم البغدادى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظمعليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /مى ۲۰۱۲م.).

«حقوق الإنسـان فـي فكـر الإمـام موسـى الكـاظمعليه‌السلام». عبدالله حميـد العتابى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسـى بـن جعفـر الكاظمعليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«حقوق الإنسان والمجتمع عند الإمام الكاظمعليه‌السلام». أديان عبد الحـارثى، ملخصـات بحـوث المـؤتمر السـنوي الثالـث الـدولي الإمـام موسـى بـن جعفـر الكاظمعليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«حقيقة الدعاء و آثاره في أحاديث الإمام الكاظم عليه السلام». زينب حسين عبدالكريم، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«حكم الإمام الكاظم عليه السلام: دراسة موضوعية». هيثم عباس عودة، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

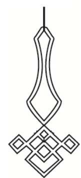
«حياة الإمام الكاظم عليه السلام في رؤى المستشرقين». حسين لفتة حافظ، ينابيع، ش ۵۱، رجب - شعبان ۱۴۳۴ق.، صص ۱۱۸-۱۲۱.

«الخطاب التربوى في فكر الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». خالد حوير الشمس، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«درر من حكم و وصايا الإمام موسى بن جعفر عليه السلام الخالدة». خليل حسن الزركانى، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ۱۴۳۱ق. /جولای ۲۰۱۰م.

«دفاع الإمام موسى الكاظم عليه السلام عن عقيدته». وجدان فريق عناد العارضى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«الدلالة الفكرية والفلسفية لمصطلحى الحكمة والعقل، مدخل عام مع مقارنة تحليلية لتراث الإمام الكاظم عليه السلام». محمد محمد حسن آل ياسين، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /مى ۲۰۱۲م.).

«دور الإمام الكاظم عليه السلام في ترسيخ العقيدة المهدوية». غفران كامل كريم، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«دور الإمام الكاظم عليه السلام في الحياة الاسلامية». عادل اديب، مجموعة الآثار المؤتمر العالمی الثالث للامام الرضا عليه السلام، جلد ۲، صص ۱۳۷-۱۷۷.

«دور الإمام موسى بن جعفر عليه السلام في المعرفة والعقيدة والفكر». على نصيف جاسم التميمی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«دور العقل في فهم الدين ومعرفة العقيدة عند الإمام موسى الكاظم عليه السلام». مجيد مخلف طراد، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ۱۴۳۱ق./جولای ۲۰۱۰م.

«دور العقل والحث عليه عند الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». سهله علوان جواد، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۲۵.

«الذاكرة المعرفية في فكر الإمام الكاظم عليه السلام - الوصية الذهبية- اختياراً». عبدالحسن على مهلهل، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«الروايات الفتوائية للإمام موسى بن جعفر عليه‌السلام بسؤالات أخيه علي بن جعفر». حسين سامى شير على، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

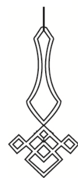
«الزهد في حياة الإمام موسى الكاظم عليه‌السلام: مقاربات بين الإمام الكاظم عليه‌السلام و سلمان المحمدي». عبدالرزاق أحمد زعيف الشمرى، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان والجواد عليهما‌السلام ، رجب ١٤٣٢ق. /ژوئن ٢٠١١م.، ص ٧٦.

«السمط الناظم لمستدرک مسند الإمام الكاظم عليه‌السلام». السيد حسن الحسينى آل المجدد، علوم الحديث، ش ١٥، محرم - جمادى الثانية ١٤٢٥ق.، صص ٢٣٣-٢٦٠.

«الشاهد القرآني في الأحكام الشرعية عند الإمام الكاظم عليه‌السلام». عدى الحجار، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى ابن جعفر الكاظم عليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«شخصية الإمام موسى الكاظم عليه‌السلام و حضوره في الشعر الحديث». جواد كاظم النصرالله و حسين لفته حافظ، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما‌السلام، رجب ١٤٣٢ق. /ژوئن ٢٠١١م.، ص٣٨.

«الصبر رسالة خالدة من الإمام موسى بن جعفر عليه‌السلام إلى مجتمع هذا الزمن». روبرت مانياس، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«صرار موسى كرم و كرامات». عباس على الفحام، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظمعليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«الصورة الفنية في أدعية أيام الأسبوع للإمام الكاظمعليه‌السلام». هيثم عباس عوده، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجوادعليهماالسلام، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۸۹.

«الطاقة الروحية لدى الإمام الكاظمعليه‌السلام دراسة موضوعية». أحمد حسين خشان، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى ابن جعفر الكاظمعليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«طب والكيمياء عند الإمام الكاظمعليه‌السلام». سعدالدين قاسمى، مجموعة الآثار المؤتمر العالمى الثالث للإمام الرضاعليه‌السلام، ج۲، صص ۵-۶۴.

«الطفولة و حقوق الطفل عند الإمام الكاظمعليه‌السلام». هاشميه حميد جعفر، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظمعليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«العباسيون في مواجهة المد الفكري في عهد الإمام الكاظمعليه‌السلام». السيدجعفر مرتضى العاملى، المنطلق، ش ۵۹، ربيع الاول ۱۴۱۰ق.، صص ۱۱۵-۱۲۱.

«العباسيون في مواجهة المد الفكري في عهد الإمام الكاظمعليه‌السلام، نظرة عامه». سيدجعفر مرتضى العاملى، مجموعة الآثار المؤتمر العالمى الثالث للامام الرضاعليه‌السلام، جلد ۲، صص ۶۵-۸۰.

«**عصر الإمامين**عليهما‌السلام**: اختلاف المظهر و تطابق المضمون: دراسة مقارنة**». علی عبدالمطلب المدنی، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجوادعليهما‌السلام ، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۷۰.

«**عظمة الإمام الكاظم**عليه‌السلام»، عفیف نابلسی، مجموعة الآثار المؤتمر العالمی الثالث للامام الرضاعليه‌السلام، جلد ۲، صص ۲۴۹-۳۳۴.

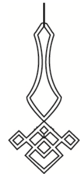
«**عقيلة الدعاء و أبعاده المكنونة، دعاء الجوشن الصغير للإمام الكاظم**عليه‌السلام **مثالاً**». زینب كامل الویسی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسی بن جعفر الكاظمعليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«**العلاقات الاجتماعية في مسند الإمام موسى بن جعفر**عليه‌السلام». منیر صادق نجم، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسی بن جعفر الكاظمعليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«**علاقة الإمام موسى الكاظم** عليه‌السلام **مع مجتمعه**». ستار جبار الجابری، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظمعليه‌السلام، رجب ۱۴۳۱ق./جولای ۲۰۱۰م.

«**الفكر التربوي لدى الإمام الكاظم**عليه‌السلام». علی العبیدی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسی بن جعفر الكاظمعليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«**الفكر التربوي للإمام موسى بن جعفر**عليه‌السلام». باسم قاسم الغبان، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسی بن جعفر الكاظمعليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«الفكر التربوي للإمام موسى بن جعفر عليه السلام». ابتسام سعدون النوری، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«الفكر الكلامي عند الإمام الكاظم عليه السلام-التوحيد أنموذجاً». جبار محمد هاشم الموسوی و أمل سهيل عبدالحسینی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«فلسفة الصبر و أبعادها عند الإمامين الكاظم والجواد عليهما السلام». محمد فهد حسين القیسی، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام ، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۶۳.

«فلسفة العقل والتوحيد في فكر الإمام الكاظم عليه السلام». احمد حسین خشان الهاشمی، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام ، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۵۵.

«فلسفة النفس والعقل عند الإمام الكاظم عليه السلام». فیصل غازی جاسم، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«فن إدارة الأزمات عند الإمام الكاظم عليه السلام». رزاق عبدالأمیر الطیار، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«في ذكرى استشهاد الإمام موسى بن جعفر عليه السلام، يوم الاسير العالمي». سیدمحمدحسین فضل‌الله، به کوشش عادل قاضی، منبر و محراب(بیروت، دارالملاک، ۱۴۱۸ق.)، صص ۲۴۱-۲۵۵.

«**في سوسيولوجيا تحليل الخطاب الديني: رواية الفرج للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام أنموذجاً**». أحمد نعمه حسن الصحاف، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ۱۴۳۱ق./جولای ۲۰۱۰م.

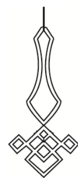
«**قبسات من نور الإمام الكاظم عليه السلام**». عبدالحفيظ البنانی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«**القواعد الأصولية في ضوء الروايات المروية عن الإمام الكاظم عليه السلام**». محمد مؤمن قمی، مجموعة الآثار المؤتمر العالمی الثالث للامام الرضا عليه السلام، جلد ۱، صص ۲۶۵-۳۰۲.

«**القيم الأخلاقية مصدر عطاء للتربية في شخصية الإمام الكاظم عليه السلام**». صباح حسن الزبيدی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«**قيمة الصمت في وصايا الإمام موسى بن جعفر عليه السلام**». بان صالح مهدی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«**كيف يتمثل الإمام الكاظم عليه السلام في واقعنا**». سيدمحمدحسين فضل‌الله، الجمعه، منبر و محراب(بيروت، دارالملاک، ۱۴۱۸ق.)، ص ۱۱۹-۱۳۶.

«لمحات على القواعد الفقهيه في الأحاديث الكاظميه عليه السلام». سيدمحمد خامنه‌ای، مجموعة الآثار المؤتمر العالمی الثالث للامام الرضا عليه السلام، جلد ۱، صص ۱۶۹-۲۶۳.

«لمحات من الحياة السياسية للامام موسى الكاظم عليه السلام». رسول جعفريان، الوحدة، ش ۱۸۱، جولای ۱۹۹۴م.، صص ۴۰ و ۴۱.

«لمحات من المنهج التربوى للإمام الكاظم عليه السلام». عباس الزيدی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«المجتمع و حقوق الإنسان في فكر موسى بن جعفر عليه السلام». حميد آدم ثوينی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«المرونة النفسية والاستبعاد الاجتماعی - الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام أنموذجاً». محمود كاظم التميمی و سلمان جوده الشمری، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«مسند الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». أبی عمران موسى بن إبراهيم المروزی، تصحيح السيد محمدحسين الحسينی الجلالی، علوم الحديث، ش ۱۵، محرم - جمادی الثانية ۱۴۲۵ق.، صص ۱۸۷-۲۳۲.

«مسيرة الإمام الكاظم عليه السلام من المدينة المنورة إلى العراق (مسيرة الاعتقال) دراسة في الجغرافية التاريخية». ناصر والی الركابی، ملخصات

بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«المضامين النفسية في أقوال الإمام الكاظم عليه السلام». هاشم حسين ناصر المحنک، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

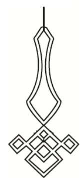
«معالم الحياة السياسية للإمام موسى الكاظم عليه السلام». عبدالحليم رهيمی، مجموعة الآثار المؤتمر العالمی الثالث للإمام الرضا عليه السلام، جلد ۲، صص ۱۱۹-۱۳۶.

«معالم من الاقتصاد السياسی للإمام موسی بن جعفر عليه السلام». مصطفی عبدالحسين فرحان الشاعلی، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام، رجب ۱۴۳۲ق. /ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۸۳.

«معنی إسم الكاظم عليه السلام». جواد كوک إسلامی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«المفاهيم التربوية لدى الإمامين الكاظم والجواد عليهما السلام». عبدالحسين أحمد الخفاجی و عبدالكريم جعفر الربيعی، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم عليه السلام، رجب ۱۴۳۲ق. /ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۶۷.

«مفهوم الحكومة الظالمة و حدود المشاركة فيها في فكر الإمام الكاظم عليه السلام». عبدالرزاق احمد الشمری، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«المقاومة السلمية للإمام الكاظم عليه‌السلام». كارمن شوينار، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«مقومات الدولة المدنية في تراث الإمام الكاظم عليه‌السلام». عامرة تمكين الياسرى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./ مى ۲۰۱۲م.).

«ملامح التربية الإسلامية عند الإمام موسى الكاظم عليه‌السلام». ماجدة الباوى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./ مى ۲۰۱۲م.).

«من أدب الأئمة المغيب و أدب الإمامين الجوادين عليهما‌السلام». خليل خلف بشير، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما‌السلام ، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۲۸.

«من النتاج الفكرى للإمام الكاظم عليه‌السلام أدعيته المباركة و تفسيره القرآن الكريم». خليل حلف بشير، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./مى ۲۰۱۲م.).

«من بلاغة الإمامين الكاظم والجواد عليهما‌السلام». أحمد جاسم ثانى الركابى، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما‌السلام ، رجب ۱۴۳۲ق./ ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۷۲.

«من نفائس مخطوطات الظاهرية بدمشق: مسند الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». محمدحسن آل یاسین، البلاغ، ش۷، ۱۳۹۶ق./۱۹۷۶م.، صص۵۵-۶۹.

«مناظرات الإمام الكاظم عليه السلام». خمائل غانم الجمالی، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ۱۴۳۱ق./جولای ۲۰۱۰م.

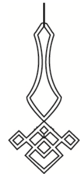
«مناظرة الإمام الكاظم عليه السلام مع أبي‌حنيفه في أنّ المعصية من فعل العبد». نعمان بن ثابت ابوحنیفه، مناظرات فی العقاید و الاحکام، جلد ۱، صص ۲۷و ۲۸.

«مناظرة الإمام الكاظم عليه السلام مع عبدالله بن نافع في مسألة قتال أمير المؤمنين عليه السلام لأهل النهروان». نعمان بن ثابت ابوحنیفه، مناظرات فی العقاید و الاحکام(به کوشش عبدالله حسن، تهران، البلاغ، ۱۳۷۸)، جلد ۱، صص ۱۳۹-۱۴۱.

«مناظرة الإمام الكاظم عليه السلام مع هارون الرشيد في أنهم ورثة النبي صلى الله عليه وآله و أولاده». نعمان بن ثابت ابوحنیفه، مناظرات فی العقاید و الاحکام (به کوشش عبدالله حسن، تهران، البلاغ، ۱۳۷۸)، جلد ۱، صص۲۴۰-۲۵۱.

«منهج التربوي عند الإمام الكاظم عليه السلام». سیدمحمد بحرالعلوم، مجموعة الآثار المؤتمر العالمی الثالث للإمام الرضا عليه السلام، جلد ۲، صص ۱۷۹-۲۰۲.

«منهج تفسير القرآن بالقرآن من منظور الإمام الكاظم عليه السلام في حل الإشكالية الفكرية». سیروان عبدالزهره هاشم، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«المنهج التوحيدي عند الإمام الكاظم عليه السلام نماذج و عينات». زهير غزاوی، المنهاج، ش ۳۰، تابستان ۱۳۸۲، صص ۲۰۵-۲۱۵.

«منهج القراءة النصية و تفسير القرآن عند الإمام الكاظم عليه السلام». حسين الطائی، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۲۷.

«منهج المعرفة العقلية عند الإمام موسى الكاظم عليه السلام». حسن عباس نصرالله، نور الإسلام، ش ۱۲۷-۱۲۸، رمضان-شوال ۱۴۲۹ق.، صص ۷-۱۱.

«موسى بن جعفر عليه السلام إمام الإصلاح الاجتماعى». تحسين فاضل عباس، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«الموعظة والحكمة والاعتبار في كتب و رسائل حفيد المختار الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». رحيم مزهر العتابی و هناء كاظم خليفه، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«موقف الإمام الكاظم عليه السلام من الحكومة الظالمة». محمد سعيد إبراهيم، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./ می ۲۰۱۲م.).

«موقف الإمام الكاظم عليه السلام أمام فقهاء أهل السنة». ابوطالب تجليل تبريزی، مجموعة الآثار الموتمر العالمی الثالث للامام الرضا عليه السلام، ج۱، صص ۳۰۳-۳۳۳.

«موقف المسلم أمام التحـديات». سيدمحمدحسين فضـل‌الله، نـدوة سلسلة ندوات الحوار الاسبوعية بدمشق، محاضرات و مطارحات فی العقیـده و التربیه و الفقه و السیره (قم، دفتر آیت‌الله العظمی سید محمد حسین فضـل الله، ۱۴۲۴ق.)، صص ۶۸-۷۳.

«نبـذة مـن مـواعظ الإمـام السـابع موسـى بـن جعفـر علیه‌السلام». أجوبـة المسائل الدينية، دوره دوم، ش ۷، رجب ۱۳۷۷ق.، ص ۱۵۷.

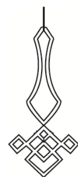
«النص القرآنی في روايات أهل البيت علیهم‌السلام: دراسة و معجـم (الكتـب الاربعة مثالاً) الإمام الكـاظم علیه‌السلام مثـالاً». علـی عبـاس الأعرجـی، المـؤتمر السنوي الثاني الإمامان والجواد علیهماالسلام، رجب ۱۴۳۲ق./ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۶۸.

«نصوص مختارة من الفكر التربـوي للإمـام موسـى بـن جعفـر علیه‌السلام». علی عبدالوهاب العرداوی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الـدولي الإمام موسی بـن جعفـر الكـاظم علیه‌السلام مصـدر عطـاء خالـد للإنسـانية (رجـب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«نظرة فـي الوضـع التـأريخي و السياسـي والاجتمـاعي و الثقـافي؛ المعاصر للإمام موسى الكـاظم علیه‌السلام». علی‌اکبـر ولایتـی، التوحیـد، ش ۴۵، رجب-شعبان ۱۴۱۰ق.، صص ۸۶-۱۰۰.

«نقـد مـا كتبـه المستشـرق البريطـاني دونالـد سـون عـن الإمـام الكاظم علیه‌السلام». علی زهیر هاشم، ملخصـات بحـوث المـؤتمر السـنوي الثالـث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم علیه‌السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«نماذج من الإقتباس القرآني عند الإمام الكاظم علیه‌السلام». قاسـم خلـف

السکینی و مسلم فاخر البو حسین، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الکاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانیة (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«الهدیة في رسم معالم الوفیة، دراسة في فلسفة الزیارت و تربیة الزائر». عبدالباقی الخزرجی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الکاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانیة (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«هشام بن الحکم و وصیة الإمام الکاظم عليه السلام إلیه». أمین ترمس، نور الإسلام، ش ۱۲۵-۱۲۶، جمادی الاولی-جمادی الآخرة ۱۴۲۹ق.، صص ۲۲-۲۷.

«وصایا الإمام موسى بن جعفر عليه السلام و أثرها في الجانبین الاجتماعي والاقتصادي». الهام محمود کاظم و علی عبدالمطلب المدنی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الکاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانیة (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«وصیة الإمام الکاظم عليه السلام لهشام بن الحکم». فارس حسون کریم، تراثنا، سال ۱۳، ش ۲-۳، ربیع الاول-رمضان ۱۴۱۸ق.، صص ۳۹۳-۴۵۶.

«وصیة الإمام موسى الکاظم عليه السلام لهشام بن الحکم (دراسة في الفن والموضوع)». محمد محمود زوین و عباس الفحام، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الکاظم والجواد عليهما السلام ، رجب ۱۴۳۲ق. /ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۴۶.

«وفاة الإمام موسى الکاظم عليه السلام». حسین بحرانی، کتاب الوفیات (بیروت، اعلمی، ۱۹۸۸م.)، صص ۲۵۱-۲۸۵.

کتابشناسی امام جواد علیه‌السلام

فصل اول: کتاب

الف) فارسی

آسمانی‌ترین مهربانی. سیدمهدی شجاعی، تهران، کتاب نیستان، ۱۳۸۳؛ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، ۱۳۱ص.

آشنایی با حضرت امام رضا و حضرت امام جوادعلیهما‌السلام برگرفته از منتهی الامال. شیخ عباس قمی، تهران، دریای معرفت،۱۳۹۱، ۲۴۸ص.

آشنایی با زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. حسین فریدونی، تهران، نبا، ۱۳۸۵، ۷۶ص.

احتجاجات حضرت جواد الائمه‌علیه‌السلام و ترجمه دعبل بن علی خزاعی. سیدعبدالرحیم ذکری، قم، دارالشبستری، ۱۳۶۱، ۲۲ص.

اشعار برگزیده با مجموعه علمی در احوالات حضرت جوادعلیه‌السلام الی حضرت الحجه‌رحمهما‌الله. علی فلسفی خراسانی، مشهد، چاپخانه خراسان، ۱۳۹۹ق.، ۱۶۸ص.

اعجوبه اهل البیت علیهم‌السلام: شرحی جامع از زندگی امام جواد علیه‌السلام. ابوالفضل طباطبایی اشکذری و مهدی اسماعیلی، قم، انتشارات ائمه علیهم‌السلام، ۱۳۸۲، ۴۰۰ص.

امام تقی محمدجواد علیه‌السلام در یک نگاه همراه با چهل حدیث تقوی. محمدحسین مجاهد، قم، فقه، ۱۳۹۲، ۸۰ص.

امام جواد علیه‌السلام. تهیه و تدوین انتشارات تک‌تاج، تهران، تک‌تاج، ۱۳۹۳، ۱۶۷ص.(کتاب حاضر برگرفته از سه کتاب «جلاءالعیون» تألیف محمدباقر مجلسی و «منتهی‌الآمال» تألیف شیخ عباس قمی و «کشف‌الغمه» تألیف محدث اربلی است).

امام جواد علیه‌السلام. سیدعلی روح‌بخش، قم، ورع، ۱۳۹۰، ۷۶ص.

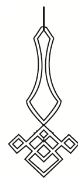
امام جواد علیه‌السلام. گردآوری‌شده در نشر نور محبت، تهران، نور محبت، ۱۳۹۳، ۱۰۸ص.

امام جواد علیه‌السلام. محمود شریفی، تهران، معاونت فرهنگی سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۱۳۶۸، ۱۶۸ص.

امام جواد علیه‌السلام. واحد پژوهش مسجد مقدس جمکران، تصویرگر حمید علیمحمدی، قم، مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۹، ۲۴ص.

امام جواد علیه‌السلام از ولادت تا شهادت. محمدکاظم قزوینی، ترجمه و نگارش علی کرمی فریدنی، قم، نشر مرتضی، ۱۳۸۹، ۷۸۷ص. (ترجمه کتاب «الإمام الجوادعلیه السلام من المهدالی اللحد» است).

امام جواد الائمه علیه‌السلام. محمود داوری، اصفهان، نوراسلام، ۱۳۸۴، ۱۲۰ص.

امام جواد الائمه علیه‌السلام: سیره اخلاقی امام جوادالائمه علیه‌السلام. رمضان تیموری، قم، آیین احمد صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم، ۱۳۹۱، ۸۰ص.

امام جواد علیه‌السلام الگوی زندگی. حبیب الله احمدی، قم، فاطیما، ۱۳۹۰، ۲۰۸ص.

امام جواد علیه‌السلام: برگرفته از آثار محمدرضا حکیمی. تدوین سعید پروین، قم، دلیل ما، ۱۳۹۰، ۶۰ص.

امام جواد علیه‌السلام: برگرفته از کتاب شریف منتهی الآمال، شیخ عباس قمی، تهران، برهان صادق، ۱۳۹۱.

امام جواد علیه‌السلام دردانه هدایت. سیدمحمد ضیاءآبادی، تهران، بنیاد خیریه الزهرا علیهاالسلام، ۱۳۹۲، ۱۰۸ص.

امام جواد علیه‌السلام: دعای عاشقان باغ‌های بهشت (زیارت نامه - ادعیه - نماز حضرت امام جواد علیه‌السلام). شیخ عباس قمی، گردآوری و تنظیم گروه پژوهش نشر هیراد، تهران، بشارت، ۱۳۸۰، ۵۴ص.

امام جواد علیه‌السلام کودکی که به امامت رسید منجی سامرا: داستان کودکی و نوجوانی امام جواد علیه‌السلام. مسعود پهلوانبخش، تهران، اسپید، ۱۳۸۱، ۳۴ص.

امام جواد علیه‌السلام نهمین امام شیعه. عبدالزهرا عثمان محمد، ترجمه حسین رهنمایی، کرج، پرهیب، ۱۳۸۷، ۱۶۰ص.

امام جوان جواد الائمه علیهم‌السلام. حسین حسین‌زاده اوره نطنزی، قم، اشک یاس، ۱۳۹۱، ۸۰ص.

امام رضا و امام جواد علیهماالسلام را بیشتر بشناسیم: گزیده ای از کتاب منتهی الامال. شیخ عباس قمی، تهران، نور محبت، ۱۳۹۱، ۲۴۸ص.

امـام سـيزده سـاله. سـيدنورالله موسـوی‌نيا، بـرای اداره کـل تبليغـات اسلامی استان بوشهر دفتـر پـژوهش و آمـوزش، بوشـهر، زمزمـه‌های روشـن، ۱۳۹۱، ۱۴۵ص.

امام محمدنقیعلیه‌السلام. عباس قديانی، تهران، انتشـارات يادداشـت، ۱۳۹۰، ۲۵ص.

امام محمدجوادعلیه‌السلام. عبدالله صالحی، قم، مهدی يار، ۱۳۸۱، ۱۳۶ص.

امامت و مهدويت در کـلام امـام جـوادعلیه‌السلام. محمدرضـا فؤاديـان، قـم، سبط النبی، ۱۳۸۷، ۱۶۸ص.

بـاب يـازدهم در تـاريخ امـام محمـدالتقیعلیه‌السلام. زهـرا کشـاورز بـاقری، تهران، نشر نيماژ،۱۳۹۲، ۴۴ص.

بخشنده غريب:کوتاهه‌هايی از زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. مهدی قزلی، نظارت محمدحسين اقارب‌پرست، تهران، اميرکبير، کتاب‌های جيبـی، ۱۳۹۱، ۱۱۱ص.

بخشنده اهل بيتعلیهم‌السلام. رضا شيرازی، تهران، مدرسه، ۱۳۸۹، ۱۴۰ص.

بررسی زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. عباسعلی کامرانيان، قم، مجنون، ۱۳۸۴، ۱۸۱ص.

برکه برکت. حسن طـاهری، بـرای مرکـز فرهنگـی هنـری دفتـر تبليغـات اسلامی حوزه علميه قم، قم، کتاب اشراق، ۱۳۹۱، ۴۰ص.

بزرگداشت حضرت جواد الائمهعلیه‌السلام. سـخنرانی آيـت اللـه حسـن فقيـه امامی، اصفهان، مدرسـه علميـه ذوالفقـار اصـفهان،واحد تحقيقـات، ۱۳۸۷، ۳۲ص.

بیست و پنج درس زندگی از سیره عملی حضرت جوادالائمه علیه السلام. حمیدرضا کفاش، تهران، عابد، ۱۳۸۷، ۳۲ص.

بی‌کران تسبیح: عرفان در احوال و آثار حضرت امام جواد علیه السلام. بتول خسروی، تهران، گلگشت، ۱۳۸۵، ۳۲۱ص.

پیام معصومین علیهم السلام به انسان‌ها و انسانیت‌ها (۱۱): امام جواد علیه السلام. سعید پروین، قم، دلیل ما، ۱۳۹۰، ۶۰ص.

پیشوای بزرگوار محمدبن علی التقی جواد الائمه علیه السلام. بی‌جا، صندوق پس انداز بانک ملی ایران، ۱۳۵۳، ۲۰ص.

پیشوای نهم: حضرت امام محمد تقی علیه السلام. هیئت تحریریه مؤسسه در راه حق، قم، مؤسسه در راه حق، ۱۳۷۶، ۵۶ص.

پیشوایان راستین: امام جواد علیه السلام. امید امیدوار، قم، شفق، بی‌تا، ۳۲ص.

پیشوایان اسلام: نهمین پیشوای معصوم امام محمد تقی علیه السلام. عبدالرحیم عقیقی بخشایشی، قم، نسل جوان، ۱۳۷۱، ۱۱۹ص.

پیشوایان هدایت: جواد الائمه حضرت امام محمدتقی علیه السلام. گروه مؤلفان (سید منذر حکیم با همکاری وسام بغدادی)، ترجمه سید حسین اسلامی اردکانی، قم، مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام، ۱۳۸۵، ۳۴۶ص.

تاریخ اسلام در دوره امامت امام رضا و امام جواد علیهما السلام. علی رفیعی، تهیه کننده پژوهشکده تحقیقات اسلامی نمانیدگی ولی فقیه در سپاه، قم، تحسین، ۱۳۸۲، ۲۰۵ص.

تاریخ اسلام در عصر امامت امام رضا و امام جواد علیهما السلام. قم، پژوهشکده تحقیقات اسلامی نمانیدگی ولی فقیه در سپاه، ۱۳۸۳، ۱۶۸ص.

تـاریخ حـرم کـاظمین علیهما السلام. محمدحسـن آل یاسـین، ترجمـه غلامرضـا اکبری، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام، ۱۳۷۱، ۲۹۵ص.

تـاریخ زنـدگی چهـارده معصـوم: امـام جـواد علیه السلام. گردآورنـده نشـر بی‌زمان، تهران، نشر بی‌زمان، ۱۳۹۲، ۱۰۸ص. (کتاب حاضـر برگرفتـه از سـه کتاب «جلاءالعیـون» تـالیف محمـدباقر مجلسـی و «منتهی‌الآمـال» تـالیف عباس قمی و «کشف‌الغمه» تالیف محدث اربلی است).

تجلی توحید، معصوم یازدهم، امام جـواد علیه السلام. سـیدمحمود حسـینی، تهران، تأویل، ۱۳۹۰، ۱۱۲ص.

تحلیلی از زندگانی و دوران امام محمد تقی علیه السلام حضرت جواد الائمه. فضل الله صلواتی، تهران، اطلاعات، ۱۳۸۴، ۵۹۹ص.

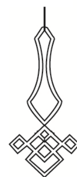
تحلیلی از زندگانی و زمان حضرت امام جواد علیه السلام. زیرنظر قوام الـدین وشنوی، قم، مؤسسه احیاء و نشر میراث اسلامی، ۱۳۵۶، ۱۱۱ص.

تحلیلی بر زندگانی امام جواد علیه السلام. عباسـعلی کامرانیـان، قـم، مجنـون، ۱۳۸۴، ۱۶۹ص.

ترجمـــه بحـــار الانـــوار: جلـــد دوازدهـــم زنـــدگی امـــام جـــواد و عسکریین علیهم السلام. محمد باقرمجلسی، تهران، اسلامیه، ۱۳۷۹، ۳۰۳ص.

تولد غنچه‌های پرپر. سعید روح‌افزا، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۲، ۴۶ص.

جدی فروزان: در ذکر حالات حضـرت امـام محمـدتقی علیه السلام و احفـاد آن‌جناب: متضمن آئین تشیع یا مرام اقلیت. از تالیفات عباس فیض، قم، چاپخانه قم، بی‌تا، ۳۲۰ص.

جواد الائمه امام محمدتقی علیه‌السلام: زندگی امام جواد علیه‌السلام از ولادت تا شهادت، سیره اخلاقی و اجتماعی امام جواد علیه‌السلام، رهنمودهای اخلاقی و رفتار امام جواد علیه‌السلام و.... محسن ماجراجو، قم، اصباح، ۱۳۹۰، ۱۹۲ص.

جواد الائمه علیه‌السلام جوان‌ترین امامان: جلد ۵۰ بحارالانوار محدث عالیمقام محمدباقر مجلسی: (تاریخ جامع، مستند، وحیانی). به کوشش سیدحسین تقوی دهاقانی، قم، ابتکار دانش، ۱۳۹۰، ۲۵۴ص.

جوادالائمه: زندگانی حضرت امام جواد علیه‌السلام. شیخ عباس قمی، به کوشش گروه معارف کتاب سبز، تهران، انتشارات کتاب سبز، ۱۳۹۰، ۹۶ص.

جوادالائمه: زندگانی حضرت امام جواد علیه‌السلام برگرفته از منتهی‌الآمال حاج شیخ عباس قمی. به کوشش سعید ایران‌پرست، تهران، کتابخانه دانش، ۱۳۹۳، ۹۶ص.

جواد اهل بیت علیهم‌السلام. اعظم السادات حسینی، تهران، نشر بیزمان، ۱۳۹۱، ۱۸۸ص.

جوان پارسا: سرگذشت داستان‌گونه امام محمدتقی علیه‌السلام. کمال السید، ترجمه مهدی عابدی، اصفهان، حدیث راه عشق، ۱۳۸۴، ۱۸۰ص.

جوان‌ترین آفتاب. سیدحسین حسینی، تهران، انتشارات منیر، ۱۳۹۳، ۲۲۰ص.

جوان‌ترین امام سمبل جوانان: پرتوی از زندگی امام جواد علیه‌السلام. جمعی از محققان، زیرنظر مهدی احدی امیرکلائی، قم، مؤمنین، ۱۳۷۸، ۱۴۴ص.

جوان‌ترین امام سمبل جوانان. مهدی احدی، برای مرکز تحقیقاتی جواد الائمه علیه‌السلام، قم، سیدجمال‌الدین اسدآبادی، ۱۳۹۱، ۱۸۹ص.

جوان‌ترین رهبر: حضرت امام جواد علیه‌السلام. مهدی مرادحاصل، تهران، وزارت آموزش و پرورش، موسسه فرهنگی منادی تربیت، ۱۳۸۰، ۳۲ص.

چشمه جود: اشعاری گزیده درباره شخصیت حضرت جواد الائمه علیه‌السلام. عباسعلی اسدی (صبا)، مشهد، بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۸۳، ۱۴۴ص.

چشمه جوشان جود: امام جود علیه‌السلام. علیرضا رجالی تهرانی، تهران، بزرگ اندیشه، ۱۳۷۹، ۵۰ص.

چلچراغ محدثین: چهل حدیث از امام جواد علیه‌السلام. عسکر نصیرایی، بابل، مسجد مقدس محدثین، ۱۳۹۱، ۵۹ص.

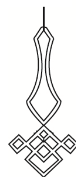
چهارده خورشید و یک آفتاب (وسعت آفتاب: روایت داستان زندگی امام جواد علیه‌السلام). اکرم کریم‌زاده، اصفهان، سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری اصفهان، ۱۳۸۶.

چهل حدیث: امام جواد علیه‌السلام: باران سخاوت. شاعر محمدابراهیم لگلزیان، مشهد، آستان قدس رضوی، شرکت به نشر، ۱۳۸۶، ۴۸ص.

چهل حدیث از امام جواد علیه‌السلام. گردآوری و ترجمه رمضانعلی قربانپور ریامی، تهران، همای دانش، ۱۳۸۴، ۶۴ص.

چهل حدیث از امام جواد علیه‌السلام. گردآوری و ترجمه مسعود معلم‌پور، مشهد، برکات اهل بیت، ۱۳۸۶، ۲۴ص.

چهل حدیث از امام محمد جواد علیه‌السلام: گهرهای تقوی. تهیه وتنظیم محمد حسین فلاح زاده، قم، نشر معروف، ۱۳۸۲، ۶۰ص.

چهل حدیث از حضرت جواد(ع). به کوشش شراره شرفی، مشهد، جلیل، ۱۳۸۲، ۴۸ص.

چهل حدیث سیره تقوی(ع). محمود شریفی، قم، معروف، ۱۳۷۸، ۸۰ص.

چهل داستان و چهل حدیث از امام جواد(ع). عبدالله صالحی نجف آبادی، قم، مهدی یار، ۱۳۸۱، ۱۳۶ص.

چهل گل از گلستان جوادالائمه، امام‌محمدتقی(ع). تدوین محسن ماجراجو، مشهد، دیانت، ۱۳۹۱، ۶۴ص.

حضرت امام محمدتقی(ع). لطیف راشدی و محمدرضا راشدی، قم، لاهوتیان، ۱۳۸۷، ۷۲ص.

حضرت امام محمدتقی(ع) **(امام نهم)**. عباس قدیانی، تهران، فردابه، ۱۳۷۸، ۳۰ص.

حضرت امام محمدتقی(ع) **جواد الائمه**. عبدالامیر فولادزاده. بی‌جا، بی‌تا، ۴۴ص.

حضرت امام محمدجواد(ع). مهدی رحیمی، تهران، بنیاد بعثت، ۱۳۷۶، ۶۸ص.

حضرت جواد الائمه(ع). عباس جوادی، اصفهان، نورالسلام، ۱۳۸۴، ۷۸ص.

حضرت جواد الائمه(ع). فضل الله کمپانی، تهران، مفید، ۱۳۶۱، ۲۸۴ص.

حضرت نجمه و خیزران (علیهما السلام) **مادران گرامی امام رضا و امام جواد**(علیهما السلام). بهاءالدین قهرمانی‌نژاد، تهران، نشر مشعر، ۱۳۹۰، ۷۸ص.

حکمت‌های تقوی: ترجمه و توضیح چهل حدیث از امام جـواد(ع). جواد محدثی، مشهد، به نشر، ۱۳۹۱، ۹۵ص.

حیات و سـیره امامـان: امـام جـواد (ع). تهیـه و تنظیـم معاونـت امـور فرهنگی، مدیریت آموزش، تهران، نشر مشعر، ۱۳۹۲، ۷۰ص.

خلوت‌گه راز: زیارت سه امام بزرگوار حضرت امام موسی کاظم (ع) **- حضـرت امـام رضـا** (ع) **- حضـرت امـام جـواد** (ع). بـه اهتمـام همـایون ابراهیمی، تهران، دنیای هنر، ۱۱۳۸۴، ۶۷ص.

داستان‌هایی از امام جواد(ع)**و امام هادی** (ع). جواد قیـومی، تهـران، قیوم، ۱۳۹۱، ۸۰ص.

داستان‌هایی از زندگانی حضرت جواد الائمه(ع) **نهمـین اختـر آسـمان انسانیت و ولایت.** علیرضا کربندی، مشهد، دامینه؛ واسع، ۱۳۹۱، ۹۲۱ص.

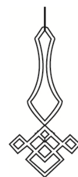
داستان‌هایی از زندگی امام رضا، امام جواد و امام هادی(ع). مهدی محدثی، قم، بوستان کتاب قم، ۱۳۸۲، ۱۰۴ص.

در مکتب باب المراد جواد الائمه حضرت امام محمد تقـی(ع). علی قائمی امیری، قم، پیام مقدس، ۱۳۸۵، ۹۶ص.

درختـی که بال در آورد، داستان‌هایی از زندگی امام جواد(ع). مجید ملامحمدی، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۳، ۶۳ص.

دریای جود: گزیده‌ای از سیره امام جواد(ع). ابوالفضـل هـادی‌منش، قم، بهار دل‌ها، ۱۳۹۲، ۶۰ص.

دعای عاشقان (زیارت نامه - ادعیـه - نمـاز): امـام جـواد(ع). شـیخ عباس قمی، به کوشش حسین نورایی، بی‌جا، نشر هیراد، ۱۳۸۰، ۵۳ص.

زلال مودت، حضرت امام جوادعلیه‌السلام. محمد مصطفوی، تهران، فرهیزش، ۱۳۹۳، ۴۸ص.

زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. احمد احمدی بیرجندی، مشهد، به نشر، ۱۳۹۱، ۳۰ص.

زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. احمد صادقی اردستانی، قم، مؤسسه فرهنگی انتشارات نقش، ۱۳۷۶، ۲۵۵ص.

زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. سیف الله یعقوبی قمشه ای، بی‌جا، مسجد الغدیر، ۱۳۶۴، ۱۲۱ص.

زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. عبدالرزاق مقرم، ترجمه پرویز لولاور، مشهد، آرام دل، ۱۳۸۹، ۱۷۴ص. (عنوان دیگر این کتاب «مقتل مقرم زندگانی حضرت جواد الائمه علیه‌السلام» است).

زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. فضل الله صلواتی، یزد، کانون انتشارات جوادیه، بی‌تا، ۵۸ص.

زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. محمد حسینی شاهرودی، بی‌جا، فیض کاشانی، ۱۳۷۵، ۲۲۱ص.

زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. مرتضی مدرسی چهاردهی، تهران، امیر، ۱۳۶۱، ۲۵۳ص.

زندگانی امام جوادعلیه‌السلام **از ولادت تا شهادت.** سید محمدکاظم قزوینی، ترجمه سید محمد صالحی، تهران، یاس بهشت، ۱۳۹۰، ۳۴۶ص.

زندگانی امام جوادعلیه‌السلام **مظهر تقوی و جود.** حسین ایمانی یامچی، قم، روح، ۱۳۷۶، ۲۵۲ص.

زندگانی امام محمدبن‌علی الجواد علیه‌السلام. علی‌اشرف خلخالی، تهران، زعیم، ۱۳۸۶، ۷۸ص.

زندگانی امام محمدبن‌علی جوادالائمه علیه‌السلام. محمدباقر بهبهانی، ترجمه ابراهیم سلطانی طلب، تصحیح محمدعلی حسین‌زاده، تهران، صیام، ۱۳۸۱، ۱۱۸ص. (این کتاب گزیده و ترجمه فارسی «الدمعه الساکبه فی احوال النبی والعتره الطاهره» است).

زندگانی امام محمدتقی جواد علیه‌السلام. مرتضی مدرسی چهاردهی، تهران، مجله ماه نو، بی‌تا، ۱۲۷ص.

زندگانی امام محمدتقی جواد الائمه علیه‌السلام. به کوشش حسین اصفهانی، تهران، سهامی طبع کتاب، ۱۳۷۹، ۳۹۵ص.

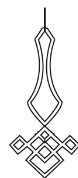
زندگانی جواد الائمه امام محمدتقی علیه‌السلام. سیدمحمدتقی مدرسی، ترجمه محمدتقی صادق شریعت، تهران، محبان الحسین علیه‌السلام، ۱۳۷۹، ۸۰ص.

زندگانی چهارده معصوم: امام محمدتقی علیه‌السلام و امام علی النقی علیه‌السلام. علی نوری و محمد نوری، تهران، جهانتاب، ۱۳۸۲، ۶۴ص.

زندگانی حضرت امام جواد علیه‌السلام. جمعی از علمای لبنان، ترجمه حمیدرضا کفاش، تهران، عابد، ۱۳۷۹، ۷۲ص.

زندگانی حضرت امام جواد علیه‌السلام و جلوه های ولایت. مرتضی مدرسی چهاردهی، تهران، امیر، ۱۳۶۱، ۲۵۲ص.

زندگانی حضرت امام محمد التقی جواد الائمه علیه‌السلام. عمادالدین حسین اصفهانی (عمادزاده)، تهران، طبع کتاب، ۱۳۴۱، ۳۹۵ص.

زنـدگانی حضـرت امـام محمـدتقیعلیه‌السلام. حسـین حماسـیان (صـابر کرمانی)، تهران، انتشارات اقبال، ۱۳۴۲، ۴۸ص.

زنـدگانی حضـرت امـام محمـدتقیعلیه‌السلام **اوج سـخاوت: همـراه بـا داستانی پنـدآموز.** فاطمه دهکردی، تهران، کاشف، ۱۳۹۱، ۲۱۰ص؛ تهران، آثار سخن، ۱۳۹۳، ۲۱۲ص.

زندگانی حضرت امام محمد تقـیعلیه‌السلام**: گزیـده ای از منتهـی الآمـال محدث قمی**رحمه‌الله. به کوشش رضا استادی، قـم، دفتـر نشـر برگزیـده، ۱۳۸۰، ۶۰ص.

زنـدگانی حضـرت امـام محمـدجوادعلیه‌السلام. کمـال‌الـدین طاهـایی و محمدحسین زارع، تهران، پاد، ۱۳۸۴، ۷۲ص.

زندگانی حضرت امام محمدجوادعلیه‌السلام. میـرداوود سیدحسـینی، تهـران، زرینرود، ۱۳۸۳، ۷۲ص.

زنـدگانی سـه امـام. محمـدتقی مقـدم، مشـهد، مقـدم، ۱۳۸۸، ۳ جلـد. (عنوان جلد اول این کتاب «زندگانی امام نهم حضرت جوادالائمه علیه‌السلام» است.

زندگانی سیاسـی امـام جـوادعلیه‌السلام**).** جعفـر مرتضـی العـاملی، ترجمـه محمـد حسینی، قم، جامعـه مدرسـین حـوزه علمیـه قـم، دفتـر انتشـارات اسـلامی، ۱۳۸۰، ۱۴۴ص. (عنوان دیگر این کتاب «نگاهی به زندگانی سیاسی امام جواد علیه‌السلام» است).

زندگانی و زمان امام جوادعلیه‌السلام. قوام‌الدین وشنوی، قم، انتشارات تشـیع، ۱۳۵۹، ۱۴۲ص.

زندگی امام جواد علیه‌السلام. حسین مظفر، تهران، امیرکبیر، کتاب‌های جیبی، ۱۳۹۱، ۳۹ص.

زندگی امام جواد علیه‌السلام. سیدعبدالحمید موسی کاظمی، تهران، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، مؤسسه انتشارات کتاب نشر، ۱۳۹۲، ۱۰۸ص.

زندگی امام جواد علیه‌السلام. مؤسسه دارالبلاغ، ترجمه محمود شریفی، قم، نورالسجاد، ۱۳۸۸، ۱۱۲ص.

زندگی امام محمدتقی الجواد علیه‌السلام. عبدالرحیم عقیقی بخشایشی، قم، نوید اسلام، ۱۳۸۱، ۱۴۰ص.

زندگی امام نهم امام جواد علیه‌السلام **به زبان ساده و روان.** حسن اولیائی، قم، وثوق، ۱۳۹۲، ۳۲ص.

زندگی ائمه معصومین علیهم‌السلام **و پیغمبران الهی امام موسی بن جعفر** علیه‌السلام **- امام رضا** علیه‌السلام **و امام جواد** علیه‌السلام. حمید هاشمی، تهران، فرهنگ و قلم، ۱۳۹۰، ۴۹ص.

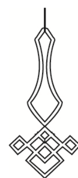
زندگی و سیمای امام جواد علیه‌السلام. سیدمحمدتقی مدرسی، ترجمه محمدصادق شریعت، تهران، موسسه فرهنگی انصارالحسین علیه‌السلام، ۱۳۷۲، ۸۵ص.

زندگینامه امام جواد علیه‌السلام. یدا... بهتاش، تهران، سبحان، ۱۳۹۲، ۱۴۴ص.

زندگینامه امام جواد علیه‌السلام**: همراه با چهل داستان و چهل حدیث.** سیدمحمد اخلاصی، قم، خرم، ۱۳۹۰، ۷۱ص.

زندگینامه امام محمد تقی علیه‌السلام. فاطمه جعفری نیکو، تهران، آوای عشق، ۱۳۹۰، ۱۱۲ص.

زیارتنامه امام موسی بن جعفر و امام جواد علیهماالسلام. ترجمه الهی قمشه‌ای، قم، نصایح، ۱۳۸۲، ۳۲ص.

ستارگان درخشان: سرگذشت حضرت امام محمد تقی علیه السلام. محمدجواد نجفی، تهران، کتابفروشی اسلامیه، ۱۳۷۰، ۲۰۰ص.

ستاره درخشنده آسمان ولایت. مصطفی برقعی، بی جا، بی نا، بی تا، ۲۲۰ص.

ستارگان هدایت: زندگینامه امام محمدتقی علیه السلام، امام علی‌النقی علیه السلام، امام حسن عسکری علیه السلام. یدالله بهتاش، تهران، سبحان، ۱۳۹۲، ۳۹۹ص.

سخنان امام نهم امام جواد علیه السلام. حسن اولیائی، قم، وثوق، ۱۳۹۲، ۸۰ص.

سخنان گهربار امام محمدتقی علیه السلام. منصور کریمیان، تهران، اشرفی، ۱۳۸۰، ۲۶ص.

سرچشمه های نور: امام جواد علیه السلام. مؤسسه البلاغ، ترجمه محمود شریفی، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۸، ۱۶۸ص.

سرور الفؤاد، یا، زندگانی حضرت امام جواد محمد بن علی التقی علیه السلام. ابوالقاسم سحاب، تهران، کتابفروشی اسلامیه، ۱۳۵۶، ۲۵۶ص.

سی داستان، سی حدیث : مجموعه زندگانی امام جواد علیه السلام در قالب سی داستان و سی حدیث از فرمایشات آن امام همام. روح الله رضائی، مشهد، رستگار، ۱۳۸۶، ۴۸ص.

سیره اجتماعی ائمه ابن الرضا علیه السلام (امام جواد، امام هادی، امام عسکری). سیداحمد میریان آکندی و مرتضی خرمی و سیده ستاره هاشمی قادی، ساری، شلفین، ۱۳۹۰، ۳۲۰ص.

سیره عملی امام جوادعلیه‌السلام. قربانعلی محقق ارزگانی، تهران، پیام یوسف، ۱۳۸۹، ۱۷۲ص.

سیره عملی اهلبیتعلیهم‌السلام**: امام محمد تقی جواد**علیه‌السلام. کاظم ارفع، تهران، فیض کاشانی، ۱۳۷۰، ۴۹ص.

سیره و زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. تهران، مؤسسه فرهنگی جهان‌رایانه کوثر، ۱۳۹۰، ۴۸ص.

سیری در زندگانی امام محمد تقی علیه‌السلام **(ابوعلی)**. ترجمه و تالیف محمد صالحی، تهران، معیار اندیشه، ۱۳۸۴، ۱۵۹ص.

شاهزادگان رضوی: روایتی از زندگانی امام جواد و امام هادیعلیهما‌السلام. حمید محمودزاده، با همکاری سیدمرتضی هاشمی گلپایگانی، تهران، نشر فکر، ۱۳۹۱، ۶۰ص.

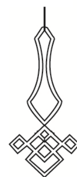
شرح زندگانی امام محمدجوادعلیه‌السلام. مهدی پیشوایی، تهران، مرکز فعالیت‌ها و پژوهشهای قرآن و عترت دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۷۸، ۴۷ص.

شناخت مختصر از باب المراد حضرت جوادعلیه‌السلام. غلامحسین مظاهری حبیبی، مشهد، استاد، ۱۳۸۳، ۲۵ص.

صحیفه امام جوادعلیه‌السلام. جواد قیومی اصفهانی، قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۱، ۳۲۰ص.

صحیفة الجوادعلیه‌السلام. گردآوری و تنظیم احمد عظیمی‌زاده، تهران، نیروی مقاومت بسیج، معاونت فرهنگی پرورشی، انتشارات فرآهنگ اندیشه، ۱۳۹۱، ۳۳ص.

عجایب و معجزات شگفت‌انگیزی از امام جوادعلیه‌السلام. تهیه و تنظیم واحد تحقیقاتی گل نرگس عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف ، قم، گل یاس، ۱۳۷۹، ۱۱۲ص.

عطر ولایت: اشعار برگزیده ویژه شـهادت حضـرت امـام هـادیعليه‌السلام، ویژه مـیلاد حضـرت امـام جـوادعليه‌السلام. محمـد قاسـمی، مشـهد، فجرآفـرین، ۱۳۸۸، ۸۰ص.

عطیــة الجــواد، در شــرح زنــدگانی حضــرت امــام محمــدتقیعليه‌السلام و ترجمه و شرح کلمات قصار منقـول آن حضـرت. مصـلح‌الـدین مهـدوی، اصفهان، حسینیه دارالشفای حضرت جواد الائمهعليه‌السلام، ۱۳۶۶، ۱۵۸ص.

فرشته‌ای در قصـر: داسـتان‌هـایی از زنـدگی امـام جـوادعليه‌السلام. مجیـد محبوبی، قم، نسیم حیات، ۱۳۹۰، ۸۰ص.

فرهنگ جامع سخنان امام جوادعليه‌السلام: ترجمه کتاب موسوعه کلمات الإمام الجوادعليه‌السلام. گروه حدیث پژوهشکده باقر العلـومعليه‌السلام، تهـران، شـرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۳۸۷، ۳۳۰ص.

فضائل امام محمد بن علی جوادالائمهعليه‌السلام. محمـود ارگـانی بهبهـانی حائری، قم، دارالموده، ۱۳۹۱، ۱۹۶ص.

فضائل و کرامات امام موسی کاظمعليه‌السلام، امـام رضـاعليه‌السلام و امـام محمـد ابن علی الجوادعليه‌السلام: ترجمـه کتـاب مدینـة المعـاجز. هاشـم بـن سـلیمان بحرانی، ترجمه غریب عساکره مجد، قم، ارمغان یوسف، ۱۳۸۹، ۴۲۴ص.

قصص الکاظمین، یا داستان‌هایی از امام کاظمعليه‌السلام و امـام جـوادعليه‌السلام به انضمام سوگنامه. قاسم میرخلف‌زاده، قم، مهدی‌یار، ۱۳۷۹، ۲۱۶ص.

کرامات حضرت امام محمدتقیعليه‌السلام و حضرت امام علـی النقـیعليه‌السلام. علی ابراهیمی، قم، عصر رهایی، ۱۳۹۰، ۱۷۵ص.

کرامات و معجزات امام جـوادعليه‌السلام. علـی اشـرف خلخـالی و غلامرضـا خوارزمی، تهران، زعیم، ۱۳۹۱، ۸۵ص.

کرامات و مقامات عرفانی امام جوادعلیه‌السلام. سیدعلی حسینی قمی، قم، انتشارات نبوغ، ۱۳۸۱، ۸۸ص.

کودکی که به امامت رسید: داستان زندگی امام جوادعلیه‌السلام. مسعود پهلوان‌بخش، تهران، مؤسسه فرهنگی منادی تربیت، ۱۳۸۷، ۴۸ص.

کودکی و جانشینی محمد بن علیعلیه‌السلام. علی پورحسینی، مشهد، ضریح آفتاب، ۱۳۹۰، ۸۶ص.

گذری بر زندگی حضرت امام محمدتقیعلیه‌السلام. محمود خسروی، قم، مهر خوبان، ۱۳۷۹، ۹۵ص.

گلستان آل علی علیه السلام مخصوص حضرت امام جوادعلیه‌السلام. مهدی اسماعیل پور نیازی، بابل، مبعث، ۱۳۷۸.

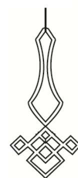
گنجینه نور: پرسش‌های مردم و پاسخ‌های امام جوادعلیه‌السلام. احمد قاضی زاهدی گلپایگانی، ترجمه محمدحسین رحیمیان، قم، روضة العباس، ۱۳۸۹، ۳۰۴ص.

گهرهای تقوی: چهل حدیث از امام محمد جوادعلیه‌السلام. قم، معروف، ۱۳۸۲، ۴۰ص، جیبی.

گوهر جود: نکاتی پیرامون مقام و منزلت امام جوادعلیه‌السلام. محمدرضا طباطبایی‌نسب، تهران، مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی نورالائمه علیهم‌السلام، ۱۳۸۹، ۲۱۹ص.

محمد بن علی علیه‌السلام **امام جواد.** مرضیه محمدزاده، قم، دلیل ما، ۱۳۹۰، ۴۱۶ص.

مستدرک عوالم‌العلوم بخش معجزه‌ها، فضایل و مناقب امام جوادعلیه‌السلام. عبدالله بحرانی (قرن ۱۲)، ملحقات و مستدرکات سیدمحمدباقر

موحدابطحی‌اصفهانی، ترجمه محسن احمدی، برای پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، مشهد، بنیاد فرهنگی هنری امام رضاعليه‌السلام، ۱۳۹۲، ۸۰ص.

مسیح اهل بیت: زندگی‌نامه حضرت جوادالائمه‌عليه‌السلام. علیرضا شرح‌شریفی، تهران، مؤلف، ۱۳۸۷، ۸۶ص.

معجزات امام جوادعليه‌السلام. حبیب الله اکبرپور، مشهد، نشر الف، ۱۳۸۲، ۱۰۴ص.

مهربان‌ترین نگار زندگانی امام جوادعليه‌السلام. مهدی شمس‌الدین، قم، نورنگار، ۱۳۷۶، ۴۸ص.

مهمانی از مدینه: داستان زندگانی امام جوادعليه‌السلام. رضا شیرازی، تهران، پیام آزادی، ۱۳۷۳، ۱۲۳ص.

میراث جاودانه: چهل حدیث از حضرت جوادعليه‌السلام. مشهد، نشر جلیل، ۱۳۸۲، ۴۸ص.

ناسخ التواریخ: زندگانی حضرت امام محمدتقی جواد الائمه‌عليه‌السلام. عباسقلی‌خان سپهر، تصحیح و حواشی محمدباقر بهبودی، تهران، اسلامیه، ۱۳۵۱، ۳ جلد.

نخل‌های بی قرار: چهل حکایت از زندگی امام جوادعليه‌السلام. ناصر نادری، تهران، پیام محراب، ۱۳۸۳، ۹۳ص.

نغمه‌ای در روزگار گرگ‌ها: روایتی نو از زندگی و زمانه امام جوادعليه‌السلام. کمال السید، ترجمه حسین سیدی، قم، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۲، ۱۵۶ص. (ترجمه فارسی کتاب «وکان تقیه: روایه تاریخیه» است).

نگاهی بر زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. محمد محمدی اشتهاردی، تهران، مطهر، ۱۳۷۴، ۱۴۴ص.

نگاهی گذرا بر زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. سیدعبدالرزاق مقرم، ترجمه پرویز لولاور، مشهد، بنیاد پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۷۲، ۱۷۷ص.

نگاهی نو به زندگی امام جوادعلیه‌السلام. علی کرمی فریدنی، به کوشش معصومه فرهادی، قم، نسیم انتظار، ۱۳۸۹، ۲۸۰ص.

نماز و عبادت امام جواد علیه‌السلام. عباس عزیزی، قم، صلاة، ۱۳۸۲، ۱۲۸ص.

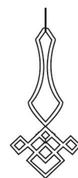
نهمین خورشید امامت (پرتوی از زندگانی پیشوای جد و کرامت، امام جوادعلیه‌السلام**)**. محمدعلی کریمی‌نیا، قم، کوثر ادب، ۱۱۳۹۱، ۲۴۸ص.

نهمین خورشید ولایت: مشتمل بر گزیده ای از زندگینامه و فضایل حضرت امام جوادالائمه علیه‌السلام. مهدی قربانی، مشهد، قاف مشهد الرضاعلیه‌السلام، ۱۳۸۹، ۱۲۸ص.

نهمین کوکب آسمان ولایت یا ترجمه مسند الإمام الجواد ابو جعفر محمد بن علی الرضاعلیه‌السلام. عزیزالله عطاردی، ترجمه ابوالفضائل مجتهدی، تهران، عطارد، ۱۳۸۸، ۶۳۴ص.

وسعت آفتاب (روایت داستان زندگی امام جوادعلیه‌السلام**)**. اکرم کریم‌زاده، اصفهان، سازمان فرهنگی و تفریحی شهرداری اصفهان، ۱۳۸۵، ۱۰۴ص.

هفتاد و دو کلمه مشتمل بر مختصری از زندگی امام جواد الائمهعلیه‌السلام. مهدی قربانی، مشهد، قاف مشهد الرضاعلیه‌السلام، ۱۳۸۴، ۸۸ص.

هفتـاد و یـک داسـتان از زنـدگی گوهربـار جـواد الائمـه امـام محمدتقی﷣. حسن کریمی سلیمی، تهران، شکوه مارال، ۱۳۸۳، ۱۰۰ص.

یادگار امام جواد﷣**: پیرامون معرفی امامزاده سید حسین معـروف به جدآقا.** محمدرضا رمضان‌نژاد، قم، عصر رهایی، ۱۳۸۵، ۱۷۲ص.

یکصـد و ده حـدیث از امـام جـواد و امـام هـادی﷩. محمدحسـین مجاهد، قم، فقه، ۱۳۸۵، ۶۲ص.

یکصد و ده نکته ناب از سخنان گوهربار امام محمدتقی﷣. حسین طباطبایی، تهران، قصر کتاب، ۱۳۸۹، ۹۶ص، جیبی.

یکصـد و سـی پرسـش در محضـر امـام جـواد﷣. علیرضـا زکـی‌زاده رنانی، قم، حدیث نینوا، ۱۳۸۸، ۱۹۸ص.

ویژه کودك و نوجوان

از امام پرهیزکار امام جواد﷣ **برام بگـو.** صدیقه خـداخواه، تصـویرگر مهشید شادمهر، تهران، اعجاز قلم، ۱۳۹۱، ۸ص.

امام جواد﷣. زهره فنایی، شاعر زهرا الماسی، تصویرگر مریم جـابری، مشهد، آذرآوا، ۱۳۸۹، ۱۲ص.

امـام جـواد﷣. سـپیده خلیلـی، تصـویرگر سـعید رزاقـی، تهـران، لـوح دانش، ۱۳۸۶، ۱۲ص.

امـام جـواد﷣. عاطفـه محمـدعلی، ترجمـه و تـالیف صـفر سـفیدرو، تصویرگر منقذ الموسوی و حسنین عباس، قم، سپهر اندیشه، ۱۳۹۰، ۱۲ص.

امام جواد﷣. فریبا کلهر، تصویرگر علی نامور، مشهد، شرکت به نشـر، ۱۳۸۸، ۲۴ص.

امام جوادعلیه‌السلام. کریم باوفا، تصویرگر حسن فیض عسکری، تبریز، احرا، ۱۳۹۳، ۱۶ص.

امام جوادعلیه‌السلام. مهدی وحید صدر، تصویرگری منقذ موسوی، مشهد، عروج اندیشه، ۱۳۸۶، ۱۲ص.

امام جوادعلیه‌السلام. شاعر نجمة السادات هاشمی، تصویرگر منصوره صحرایی، قم، حدیث نینوا، ۱۳۸۹، ۱۲ص.

امام جوادعلیه‌السلام **غنچه‌ای که پژمرد.** سپیده خلیلی، تصویرگر، سعید رزاقی، تهران، لوح دانش، ۱۳۸۷، ۱۲ص.

امام جوادعلیه‌السلام **کودکی که فرار نکرد.** غلامرضا آبروی، تصویرگران سعید گائینی و نسرین گائینی، قم، حضور، ۱۳۸۶، ۱۶ص.

امام جوادعلیه‌السلام **مرد ساربان.** ماندانا زارعی، تصویرگر سمیه بیگلری، کرج، در دانش بهمن، ۱۳۸۹، ۸ص.

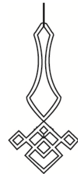
امام محمدتقیعلیه‌السلام. اسماعیل هنرمندنیا، تصویرگر مرجان نیک‌جاه، قزوین، سایه‌گستر، ۱۳۸۷، ۱۲ص.

امام محمدتقیعلیه‌السلام. اکرم مطلبی کربکندی، تصویرگر طاهره رضایی، تهران، گوهر اندیشه، ۱۳۹۰، ۱۲ص.

امام محمدتقیعلیه‌السلام. حسین فتاحی، تصویرگر محمدرضا دادگر، تهران، قدیانی؛ کتاب‌های بنفشه، ۱۳۸۸، ۲۴ص.

امام محمدتقیعلیه‌السلام. مهدی داورزنی، تصویرگر سامان شاه‌محمد، تهران، خیرالله، ۱۳۹۰، ۳۲ص.

امام محمدتقیعلیه‌السلام: **مثل فرشته زیبا.** محمدکاظم مزینانی، تهران، شرکت انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۵، ۲۰ص.

امام مهدی و منتظران از زبان امام جواد**. گزینش و برگردان روایات امیرمحمد داودی‌پور، تهران، یاس نگار، ۱۳۹۳، ۱۶ص.

امام نهم حضرت امام محمدتقی. شاعر حسین موسوی‌پاکزاد، تصویرگر سمانه یاری، قم، مؤسسه اطلاع رسانی اسلامی مرجع، ۱۳۸۹، ۱۴ص.

بخشنده پاک امام جواد. مهدی وحیدی صدر، قم، جامعة القرآن الکریم، ۱۳۸۶، ۱۲ص.

بخشنده ترین پدر دنیا. علی عباسی، تصویرگر س. بروجردی، مشهد، منتظران ظهور، ۱۳۸۵، ۱۲ص.

پنجره ای رو به آسمان: زندگی‌نامه امام جواد. مسلم نادری، تصویرگر عاطفه ملکی‌جو، تهران، انتشارات مدرسه، ۱۳۹۰، ۳۲ص.

جوان‌ترین ستاره امام محمدتقی. عباسعلی سپاهی یونسی، تصویرگر سیما بروجردی، مشهد، انصار، ۱۳۸۶، ۱۲ص.

جوان‌ترین ستاره: مجموعه دوازده قصه از زندگی امام محمد بن علی جواد الائمه. مسلم ناصری، تصویرگر مرتضی امین، تهران، پیام آزادی، ۱۳۸۱، ۹۵ص.

چرا او را جواد نامیدند؟. ابوالفضل هادی‌منش، تصویرگر فرشته منعمی، طراحی شرکت سیمای نور کوثر، قم، حدیث نینوا، ۱۳۸۹، ۱۲ص.

حضرت امام جواد. علی امامی، تصویرگری علی محمدی، تهران، همکلاسی، ۱۳۹۰، ۱۲ص.

حضرت امام جواد. شاعر حسین میرزائی و تصویرگری حامد غفاریان، مشهد، برکات اهل بیت، ۱۳۸۸، ۱۲ص.

حضرت امام جوادعلیه‌السلام**: پیشوای بخشنده.** حسین صالح، تصویرگران سعید گائینی و نسرین گائینی، قم، حضور، ۱۳۸۸، ۴۸ص.

حضرت امام محمدتقیعلیه‌السلام. محمود میرزایی دلاویز، طرح و اجرا شرکت کامپیوتری بارع‌سازان، تهران، شهزاد، ۱۳۸۹، ۱۲ص.

حضرت محمد بن علی (جواد)علیه‌السلام. مهدی وحیدی صدر، تصویرگر حسین آسیوند، قم، براق، ۱۳۸۵، ۲۴ص.

داستان زندگی امام جوادعلیه‌السلام. امیرمهدی مرادحاصل، تصویرگر محمدحسین صلواتیان، تهران، گل‌های بهشت، ۱۳۷۷؛ تهران، ورای دانش، ۱۳۸۹، ۳۰ص.

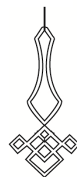
زندگی چهارده معصوم: امام کاظمعلیه‌السلام، **امام رضا**علیه‌السلام، **امام جواد**علیه‌السلام. امین الله جعفری؛ تصاویر و اجرای کامپیوتری آتلیه هنری نیک پی، مرودشت، فاتحان راه دانش، ۱۳۹۰، ۱۲ص.

زندگی‌نامه امام محمد تقی علیه‌السلام. مجتبی عبدی اسکندری، شاعر مریم جباری، تصویرگر زهره سیدمراغه، مشهد، نگین هشتم، ۱۳۹۱، ۱۲ص.

سفیر خدا: امام جوادعلیه‌السلام. فاطمه پارسا، تصویرسازی آتلیه محمدی‌فرد، تهران، شبرنگ، ۱۳۹۰، ۱۲ص.

سوغاتی: قصه هایی از زندگی امام جوادعلیه‌السلام. مسلم ناصری، تصویرگر محمدحسین صلواتیان، مشهد، شرکت به نشر(آستان قدس رضوی)، ۱۳۸۷، ۲۴ص.

سیری کوتاه در زندگی چهارده معصوم: حضرت امام محمد جوادعلیه‌السلام. بازنویسی مهدی رحیمی، تولید و آماده سازی واحد کودکان و نوجوانان بنیاد بعثت، تهران، بنیاد بعثت، مرکز چاپ و نشر، ۱۳۷۶، ۶۸ص.

شمشیرهای آسمانی مجموعه دوازده قصه از زندگی امام علی بن محمد التقیعلیه‌السلام. مسلم ناصری، تهران، پیام آزادی، ۱۳۸۱، ۱۰۲ص.

عزیزترین یادگار. مهدی وحیدی صدر، تصویرگر طیبه توسلی، مشهد، عروج اندیشه، ۱۳۸۵، ۱۲ص.

غنچه همان گل است. سعید روح‌افزا، تصویرگر پیمان پورحسین،طراح گرافیک کوروش پارسانژاد، تهران، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، ۱۳۸۹، ۱۲ص.

قصه زندگی امام جوادعلیه‌السلام. عباس رمضانی، تصویرگر فریبا بروفر، تهران، کتاب تارا، ۱۳۹۳، ۴۸ص.

کودک شجاع: امام جوادعلیه‌السلام. ابوالفضل هادی‌منش، تصویرگر فرشته ارکیا، طراحی شرکت سیمای نور کوثر، قم، حدیث نینوا، ۱۳۸۸، ۱۲ص.

کودکی که فرار نکرد، امام جوادعلیه‌السلام. غلامرضا آبروی، تصویرگران سعید گائینی و نسرین گائینی، قم، حضور، ۱۳۸۶، ۱۶ص.

مالیات سنگین (امام جوادعلیه‌السلام**).** ابوالفضل هادی‌منش، تصویرگر واحد کودک نسیم حیات، قم، نسیم حیات، ۱۳۸۹، ۱۲ص.

مجموعه لالائی معصومین امام محمدتقیعلیه‌السلام. شاعر رضوان داستانپور، نقاشی فرشته منعمی، قم، اکرام، ۱۲ص.

معصوم یازدهم امام محمدتقی جواد الائمهعلیه‌السلام. قم، مسجد مقدس جمکران، ۱۶ص.

من امام جوادعلیه‌السلام **را دوست دارم.** غلامرضا حیدری‌ابهری، تصویرگری صفیه احمدپور، گرافیست زینب نصرآبادی، قم، جمال، ۱۳۹۲، ۲۴ص.

مهربان یازدهم امام جواد. مجید ملامحمدی؛ تصـویرگری محمـد حسین صلواتیان، تهران، پیام آزادی؛ کتاب‌های پرنده، ۱۳۸۵، ۱۲ص.

نامه‌های بی‌نشان: داستان‌ها و روایت‌هایی از زندگی امام جواد. عباس رمضانی، صدیقه قاسمی، تهران، کتاب تارا، ۱۳۹۳، ۴۶ص.

هدیه الهی (مهارت آموزشی: فـداکاری). بهـروز واثقـی، تصـویرگری محمد آژیرنیار، تهران، کالج برتر، ۱۳۹۲، ۱۶ص.

هدیه خدا: داستان تولد امام جواد برای کودکـان. ناصـر نـادری، تصویرگری راحله برخورداری، تهران، پیام محراب، کتاب‌های غنچه، ۱۳۸۷، ۱۶ص.

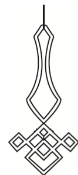
همراه با امام جواد ویژه نوجوانان عزیز. امید سمامی، قـم، اشـک یاس، ۱۳۸۹، ۳۲ص.

ب) عربی

آثـار و برکـات الإمـام الجـواد فـي دار الـدنیا. سیدهاشـم نـاجی الموسوی الجزائری، قم، ناجی الجزائری، ۱۳۸۴، ۱۴۰ص.

الإمام الهادي الـی الحـق: شـموع لتنطفـي و أشـجار دائمـة الثمـر. یحیی بن محمد المؤیدی، مراجعه و تصحیح عبدالرحمن بن محمد المرونی، عمان، مؤسسه الإمام زیدبن علی الثقافه، ۱۴۲۳ق./۲۰۰۲م.، ۳۱۴ص.

أئمة اهل البیت و الخلافة العباسـیة (۲۰۳ -۲۶۰ ق. /۸۱۸م.). حمدیة صالح الجبوری، دمشق، تموز، ۲۰۱۲م.

أدعية الإمام محمد الجوادعليه‌السلام **امام الهادي**عليه‌السلام **امام الحسن العسكري**عليه‌السلام. محمدعلى على دخيل، بيروت، دار المرتضى، ۱۴۲۱ق.، ۲۵۶ص.

أربعون حديثا وأربعون رواية عن الإمام محمد بن علي الجوادعليه‌السلام **مع قبس من السيرة والحياة.** كمال السيد، بيروت، دارالنبلاء، ۱۴۲۶ق.، ۹۱ص.

الإرشاد الى معرفة الإمام الجوادعليه‌السلام. حسين مدرسى، قم، دار محبى الحسين عليه‌السلام، ۱۴۲۴ق.، ۱۵۹ص.

إستشهاد الإمام الجوادعليه‌السلام **[۲۹ ذى الحجة ۲۲۰ه] او [۳۰ ذي‌الحجة].** محمود الغريفى البحرانى، قم، مؤسسة السيدة معصومه عليهاالسلام، ۱۳۸۵، ۳۲ص.

الإمام التاسع: الإمام محمد الجوادعليه‌السلام. لجنة التحرير فى طريق الحق، ترجمة محمد عبدالمنعم الخاقانى، قم، مؤسسة فى طريق الحق، ۱۴۱۰ق./۱۳۷۰ش، ۴۳ص.

الإمام التاسع ابوجعفر محمد الجوادعليه‌السلام. شيخ محمدحسن قبيسى عاملى، بيروت، ۱۴۰۳ق./۱۹۸۳م.، ۱۱۷ص.

الإمام التاسع محمد الجوادعليه‌السلام. محمدرضا حكيمى حايرى، بيروت، اعلمى، ۱۴۱۲ق./۱۹۹۲م.، ۳۳۵ص.

الإمام الجواد: أضواء من سيرته. محمود السيف، بيروت، دار العلوم، ۱۴۲۶ق.

الإمام الجوادعليه‌السلام **من المهد الى اللحد.** سيدمحمد كاظم قزوينى. قم، مؤسسة الرسالة، ۱۴۱۴ق.؛ قم، لسان الصدق، ۱۴۲۶ق.

الإمام الجوادعليه‌السلام **و آثاره التربوية.** الشؤون الفكرية العتبة الكاظمية المقدسة، بغداد، العتبة الكاظمية المقدسة، ۱۴۳۱ق.،

الإمام محمد الجوادعليه‌السلام. سیدمهدی آیت اللهی، تعریب کمال السید، قم، مؤسسه انصاریان ، ۲۰۰۱م.، ۲۳ص.

الإمام محمد الجوادعليه‌السلام. فهد الفرطوسی، بیروت، المؤلف، ۲۰۱۰ م.

الإمام محمد الجوادعليه‌السلام. لجنة التحریر، قم، دارالحسین‌عليه‌السلام، ۱۴۲۵ق./۲۰۰۴م.، ۲۵ص.

الإمام محمد الجوادعليه‌السلام**: الإمامة المبكرة و تداعيات الصرع العباسي.** محمدعلی الحلو، قم، مؤسسة السبطین العالمیة، ۱۴۲۹ق.، ۲۰۰ص.

الإمام محمد الجوادعليه‌السلام **أضواء من سيرته.** محمود السیف، قم، نصایح، ۱۴۲۶ق.، ۲۰۰ص.

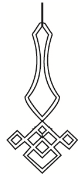
الإمام محمد الجوادعليه‌السلام **أنوار و أسرار.** کاظمین، العتبة الكاظمية المقدسة، قسم الثقافة و الأعلام، ۱۴۳۱ق.، ۳۱ص.

الإمام محمد الجوادعليه‌السلام **دروس و عِبَر.** رضی منصور العسیف، تقدیم شیخ عبدالله الیوسف،منتدیات الإمام الجواد، ۱۴۳۰ق، ۴۴ص.

الإمام محمد الجوادعليه‌السلام **سيرة و تاريخ.** السیدعدنان الحسینی، قم، مرکز الرسالة، ۱۴۲۰ق.، ۱۴۹ص.

الإمام محمد الجوادعليه‌السلام **شبيه عيسى و يحيى و سليمان**عليهم‌السلام. علی کورانی، قم، باقیات، ۱۳۹۱، ۴۰۰ص.

الإمام محمد الجوادعليه‌السلام **قدوة و أسوة.** سیدمحمدتقی مدرسی، بیروت، مؤسسة البصائر، ۱۴۰۷ق؛ کربلا، رابطة الأخوة اسلامیه، ۱۴۰۴ق.، ۷۱ص.

الإمام محمد الجوادعليه السلام **معجزة السماء في الارض.** محمدحسين علی الصغير. بيروت، مؤسسة البلاغ، دارسلونی، ۲۰۰۸م./۱۴۲۹ق.، ۳۱۲ص.

الإمام محمد بن علي الجوادعليه السلام. سيد عبدالودود امين، به كوشش شيخ عفيف نابلسی، كويت، دارالتوجيه الاسلامی، ۱۴۰۰ق. (از سلسله «الائمة الاثنا عشر، سيرة و جهاد»)

الإمام محمد بن علي الجواد تاسع أئمه اهل البيتعليهم السلام. عبدالزهرا عثمان محمد، مشهد، مجمع البحوث الاسلاميه، ۱۴۰۸ق.، ۱۴۹ص.

الإمام محمد بن علي الجوادعليه السلام**: مكانته الدينية و ظروفه السياسية.** عبدالزهراء عثمان محمد، بيروت، دار الهادی، ۱۴۲۵ق.، ۱۸۴ص.

الإمام المعجزة محمد الجوادعليه السلام. كامل سليمان، بيروت، دارالكتاب اللبنانی، ۱۴۱۲ق، ۳۶۰ص.

الإمامان موسى الكاظمعليه السلام **ومحمد الجواد**عليه السلام **: سيرة وتاريخ.** محمدحسن آل‌ياسين، بغداد، قسم الثقافة والاعلام، العتبة الكاظمية المقدسة، ۱۴۳۰ ق.، ۲۰۶ص.

الإمامة والتاريخ، قراءات و ثائفية في مواقف ثلاثة ائمه. غالب حسن، بيروت، دارالهادی، ۱۴۲۳ق.، ۲۲۲ص.

الإمامة و ظاهرة صغر سن الإمام. عبدالمطلب الخرسان، نجف، العتبة العلوية المقدسة، قسم الشؤون الفكرية و الثقافية، ۱۴۲۹ق./۲۰۰۸م.،

تحت منبر الإمام جوادعليه السلام. الأمانة العامة للعتبة الكاظمية المقدسة، قسم الشؤون الفكرية والثقافية، ۱۴۳۵ق.، ۳ جلد.

ثلاثة أئمة عرض و ایضاح - محمدالباقر، محمدالجواد و علي

الهاديﷺ **(الإمام محمدالجوادﷺ سيرته و حياته).** احمد مغنيه، بيروت، مطبعة الوطن، بی تا، ۲۴ص.

جزاء أعداء الإمام الجوادﷺ في دارالدنيا. سیدهاشم ناجی جزایری، قم، چاپخانه دانش، ۱۴۱۹ق.، ۹۵ص.

جواد الأئمة محمد بن علي الجوادﷺ. فاطمة علی جعفر، کویت، مؤلف، ۲۰۱۰م.

الجواد محمدﷺ: كتاب، علمي، أدبي، تاريخي يبحث فی حياة النبیﷺ و العترة الطاهرةﷺ. حسين الشاکری، قم، الهادی، ۱۴۱۹ق.،۵۷۴ص.

حياة الإمام محمد الجوادﷺ: دراسة وتحليل. باقر شریف القرشی، تحقیق مهدی باقر القرشی، بیروت، دار جواد الائمة، ۱۴۲۹ق.، ۳۵۰ص.

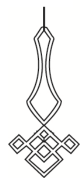
الحياة السياسية للإمام الجوادﷺ نبذة يسيرة دراسة و تحليل. جعفر مرتضی العاملی، بیروت، الدار الاسلامیة، ۱۴۰۵ق.؛ بیروت، المرکز الاسلامی للدراسات، ۱۴۲۵ق.، ۱۱۷ص.

حياة أولي النهى: الإمام التاسع محمد الجوادﷺ. محمدرضا حکیمی الحائری، بیروت، مؤسسة الاعلمی للمطبوعات، ۱۹۹۲م.، ۳۴۴ص.

ذكرى ميلاد الإمام محمد الجوادﷺ. گروه نویسندگان (روحانیون کربلا)، نجف، مطبعة الغری، ۱۳۸۶ق.، ۳۲ص.

ذكرى وفاة الإمام الجوادﷺ. گروه نویسندگان (روحانیون کربلا)، نجف، مطبعة الغری، ۱۳۸۶ق، ۳۶ص.

سبل الرشاد إلى أصحاب الإمام الجوادﷺ. عبدالحسین شبستری، قم، کتابخانه تخصصی تاریخ اسلام و ایران، ۱۴۲۱ق.، ۱۴۲۱ق.، ۳۶۰ص.

سیرة الإمام محمد الجوادؑ**: دراسة تحلیلیة للسیرة الأخلاقیة والعلمیة والسیاسیة للإمام الجواد**ؑ. عبدالله أحمد الیوسف، بیروت، دار المحجة البیضاء، ۲۰۱۲م.، ۳۴۰ص.

الصحیفة الرضویة الجامعة لأدعیة الإمام علي بن موسی بن الرضاؑ **و أبنائه الإمام الجواد**ؑ. محمدباقر موحدی ابطحی، قم، موسسه الإمام المهدیؑ، ۱۴۲۰ق./۱۳۸۱، ۴۶۳ص.

صرخات بغداد في بکائیات الجوادؑ. عادل عبدالرحمن بدری، مشهد، بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۳۹۳، ۳۲۹ص.

عوالم العلوم والمعارف والأحوال من الآیات و الأخبار و الأقوال: الإمام الجوادؑ **و مستدرکاتها**. السید محمدباقر بن مرتضی موحد ابطحی اصفهانی، قم، مؤسسة الإمام المهدیؑ، ۱۴۱۳ق.، جلد ۲۳.

فی رحاب الإمامین الجواد والهاديؑ. فوزی آل سیف، بیروت، دارالمحجة البیضاء، ۱۴۲۶ق.، ۲۲۸ص.

قبسات نورانیة في شرح الزیارة الجوادیة. عبدالکریم العقیلی، قم، دارالغدیر، ۱۴۲۴ق.، ۱۱۲ص.

قبس من نور الإمام الجوادؑ**؛ بحث في الإمامة و إمامة الجواد**ؑ. حسن الشقری، قم، مؤسسه عاشورا، ۲۰۰۳م.، ۱۴۳ص.

قبس من نور الإمام محمد بن علي الجوادؑ. حسن عبدالامیر الحائری، بیروت، مؤسسة الثقلین، ۱۴۲۶ق.

قصة البازي الأشهب بین الإمام الجوادؑ **والمامون العباسي حوار و اعجاز**. امین حبیب آل درویش، بیروت، دارالمحجة البیضاء، ۲۰۱۰م.

كلمة الإمام الجواد؏. سيد حسن حسينى شيرازى، كويت، دارالعلم، ۱۴۲۷ق. /۲۰۰۶م.، ۱۵۲ص؛ بيروت، ۱۹۹۹م.،

لمحة عن الإمام الجواد؏**: باب المراد.** العتبة الكاظمية المقدسة، بغداد، الشؤون الفكرية العتبة الكاظمية المقدسة، ۱۴۳۲ق.، ۳۳ص.

محمد الجواد؏ **الإمام: سيرة و دراسة و تحليل**. كامل سليمان، بيروت، دارالتعارف للمطبوعات، ۱۹۸۸م.، ۳۶۰ص.

مسند الإمام الجواد؏. عزيز الله العطاردى، بيروت، دار الصفوة، ۱۴۱۳ق.،

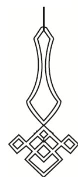
مسند الإمام الجواد أبي جعفر محمد بن علي الرضا؏. جمعه و رتبه عزيزالله العطاردى، بيروت، دار الصفوة، ۱۴۱۳ هـ. / ۱۹۹۳. - ۳۵۵ ص؛ مشهد، كنگره جهانى حضرت رضا؏، ۱۳۶۸، ۳۵۵ص.

معجم مؤلفي الكاظمية. منصور المنصور، بغداد، دار الكتاب العربى، مؤسسة الإمامين الجوادين، ۲۰۱۱م.

مكاتيب الأئمه: مكاتيب الإمام علي بن موسى الرضا؏ **و مكاتيب الإمام محمد بن علي الجواد**؏. على احمدى ميانجى، تحقيق مجتبى فرجى، قم، دارالحديث، ۱۳۸۷، جلد ۵، ۴۶۴ص.

موسوعة الإمام الجواد؏. اللجنة العلمية فى مؤسسة ولى العصر للدراسات الاسلاميه، قم، مؤسسه ولى العصر للدراسات الاسلاميه، ۱۳۷۷، ۲جلد.

موسوعة سيرة أهل البيت؊. باقر شريف القرشى، تحقيق مهدى باقر القرشى، قم، دار المعروف؛ مؤسسة كتاب عام الولاية، ۱۴۳۰ هـ. / ۲۰۰۹.

- ۴۰ ج. //ج.۳۲. الإمام محمد الجوادعليه‌السلام

موسوعة كلمات الإمام الجوادعليه‌السلام. پژوهشكده باقرالعلومعليه‌السلام، قم، نورالسجاد، ۱۴۲۲/۱۳۸۰ق.، ۳۲۰ص.

و كان تقيا: رواية تاريخية. كمال السيد، قم، انصاريان، ۱۴۲۵/۱۳۸۳ق.، ۵۹۱ص.

وفاة الإمام الجوادعليه‌السلام. عبدالرزاق الموسوی المقرم، قم، شريف الرضی، ۱۴۱۲ق.، ۱۰۲ص؛ نجف، مكتبة الحيدريه، ۱۳۷۱ق./۱۹۵۲م.، ۱۰۴ص.

وفاة الإمام محمد الجوادعليه‌السلام. شيخ حسين بن محمد درازی بحرانی (۱۳۸۷ق.)، نجف، ۱۳۷۱ق، ۳۴ص؛ مطبعة الحيدرية، ۱۳۷۲ق./۱۹۵۳م.، ۳۶ص.

ولادة الإمام محمد الجوادعليه‌السلام. سيد محمدحسين طالقانی، نجف، دارالمعارف، ۱۳۸۷ق.، ۲۴ص.

ويژه كودك و نوجوان

الإمام محمد بن علي الجوادعليه‌السلام. وارث الكندی، تصويرگری طيبه عبدالله، نجف، دارالبراق لثقافه الاطفال، ۲۰۱۳م.، ۱۶ص.

الغلام الشجاع. عامر ملاعيدی، تصويرگری طيبه توسلی، مشهد، عروج انديشه، ۱۳۸۶، ۱۲ص.

في رحاب الجوادين: الإمام موسی‌بن‌جعفر الكاظم و الإمام محمدبن علي الجوادعليهماالسلام. وارث الكندی، تصويرگری طيبه عبدالله، قم، براق، ۱۳۹۰، ۱۶ص.

ج) اردو

کسی نی نه دیکها. سعید آل‌رسول، ترجمه سیدنیاز علی رضوی، تهران، آثار سبز، ۱۳۹۳، ۲۴ص. (کتاب حاضر قبلا تحت عنوان «هیچ کس ندید» با ترجمه سعید آل رسول توسط انتشارات بنیاد بعثت، واحد کودکان و نوجوانان، ۱۳۷۳. منتشر شده است؛ این کتاب بازنویسی داستانی از زندگي امام جوادعليه‌السلام است)

گیارهوان معصوم: حضرت امام محمدتقیعليه‌السلام. مهدی آیت‌اللهی، ترجمه به اردو محمدافضل حیدری و نثار احمد و علی‌حیدر قاضی، قم، مؤسسه انصاریان، ۱۳۷۵، ۲۴ص.

د) اسپانیولی

Imam Muhammad At - Taqi (P) : el noveno de los inmaculados imames (la paz sea con el).[1] Equipo de escritores, de la Fundacion Dar Rah - e HaqqTraduccion del persa Martha Golzar y Rah matullah Golzar.

ه) انگلیسی

Imam Jawad (A.S) & His Educational Legacy.[2]

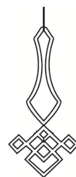
Sayings of Imam Mohammad Taqi.[3] Sayyid Zain al-Abidin Razavi, Qum, Ansariyan, 2013، 32 p.

---

۱. پیشوای نهم: حضرت امام محمدتقیعليه‌السلام. قم، مجمع جهانی اهل‌بیتعليهم‌السلام، ۱۳۸۵/۲۰۰۶، ۶۸ص.

۲. الإمام الجوادعليه‌السلام. العتبة الکاظمیة المقدسة – قسم الشؤون الفکریة، بغداد، العتبة الکاظمیة المقدسة، قسم الشؤون الفکریة، ۲۰۱۰ م.

۳. سخنان امام محمد تقیعليه‌السلام.

The elevnth infallible Hazrat Imam Muhammad Taqi (a.s.).[1] by Mehdi Ayatullahi, translated by Javed Iqbal, Quzilbash, 2001, 24p.

The Introduction to Infallibles (A.S): Imam Mohammad Taqi (A.S). by Syed Mehdi Ayatullahin, Qom, Ansariyan, 2013, 40p.

The life of Imam Muhammad Al-Jawad.[2] by Baqir Shareef al-Qurashi, translated by Abdullah al-Shahin, 2005, 248p.

و) تامیل

Imam Muhammed ibnu Ali al Javad - peace be upon him.[3] author Dar Rahe Haq Institutetranslated by madani.

ز) ترکی

حضرت امام محمدتقی علیه‌السلام دن قیرخ حدیث. حق یولوندا یازی قورولو، چئویرن حسین سرخابلی، تهران، بعثت قورولوشو، ۱۴۱۲ق، ۱۷ص.

ح) ترکی استانبولی

hz. imam muhammed taki. bahri akyol & William Montgomery Watt, new dehli, kitab bhavan, 1996.

---

۱. حضرت امام محمدتقی علیه‌السلام.

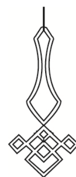
۲. حیاة الإمام محمد الجواد علیه‌السلام. باقر شریف قرشی؛ ترجمه به انگلیسی عبدالله شاهین، قم، انصاریان، ۱۳۸۳.

۳. پیشوای نهم: حضرت امام تقی علیه‌السلام. مؤسسه در راه حق، تهران، الهدی، ۲۰۰۷/۱۳۸۶م.، ۴۵ص.

ط) ترکی آذربایجانی

Imam Mahammadtagi(a)yn haiaty.[1] Mahammadtagi Mudarrisi; tarjuma edan I. Mamizada.

۱. هدایتگران راه نور. سیدمحمدتقی مدرسی، تهران، محبان الحسین علیه السلام، ۱۳۷۹ / ۲۰۰۰، ۷۲ص.

فصل دوم: پایان نامه

الف) دکتری/سطح چهار حوزه

الإمام محمد بن علي الجـوادعليه‌السلام... سـيرته و تراثـه الفكـري. محمـد عزیز عبدالامیر، پایان نامه دکتری، معهـد التـاریخ العربـی والتـراث الفکـری، عراق، ۲۰۰۶م.

عرفان حضرت جوادالائمـهعليه‌السلام در احـوال و آثـار. بتـول خسـروی، بـه راهنمـایی علـی شیخ‌الاسـلامی و سـیدعباس حسـینی‌قائم‌مقامی، دانشـکده الهیات و فلسفه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، ۱۳۸۲.

ب) کارشناسی ارشد/ سطح سه حوزه

الإمام محمد الجوادعليه‌السلام وآراؤه فـي التفسـير والرواية. کـریم مجیـد یاسین الکعبی، جامعة الکوفه

بررسـی اوضـاع سیاسـی اجتمـاعی عصـر امـام جـوادعليه‌السلام. سـید ابوالحسین لشکری، به راهنمایی جمشید قائمی و مشاوره عزت الله نصـیری، رشته تاریخ و تمدن ملل اسـلامی، دانشـکده علـوم انسـانی، گـروه الهیـات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر ری، ۱۳۸۹، ۱۷۲ص.

بررسی اوضاع سیاسی اجتماعی عصر امام جوادعلیه‌السلام. الهه قاسمی، به راهنمایی مهدی گلجان و مشاوره علی جعفرپور، رشته تاریخ و تمدن ملل اسلامی، دانشکده علوم پایه، گروه الهیات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر ری، ۱۳۹۰، ۱۰۱ص.

بررسی نقش و جایگاه امام نهمعلیه‌السلام **در حدیث شیعه.** حکیمه وفایی، به راهنمایی مجید معارف و مشاوره سیدمحمد رضوی، دانشکده الهیات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۳، ۱۷۹ص.

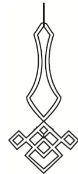
تاریخ تشیع در دوران امام جوادعلیه‌السلام. حسین نعیم‌آبادی، به راهنمایی محمدرضا جباری و مشاوره نعمت‌الله صفری فروشانی، رشته تاریخ اسلام، دانشکده علوم سیاسی و اجتماعی، دانشگاه باقرالعلوم قم، ۱۳۹۰، ۲۳۳ص.

تبیین مختصات تربیت اجتماعی (مبانی، اصول، روش‌ها) از منظر امام جوادعلیه‌السلام. ربابه حسن نیای دموچالی، به راهنمایی فهیمه انصاریان و مشاوره سیدفرهاد افتخارزاده، رشته تاریخ وفلسفه آموزش و پرورش در تعلیم وتربیت اسلامی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۹۲، ۱۲۷ص.

تحلیل قرآنی سیره عبادی اخلاقی امام جوادعلیه‌السلام. پریوش نظری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فسا، ۱۳۹۴.

سیره اجتماعی ابن الرضا امام جواد امام هادی و امام عسکریعلیهم‌السلام. سیده ستاره هاشمی قادی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری، ۱۳۹۰.

فضایل زندگی امام جوادعلیه‌السلام **از دیدگاه آیات و روایات.** منصوره عباسی، به راهنمایی محمدباقر حجتی و علیرضا فیض، رشته علوم قرآن وحدیث، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، ۱۳۷۵، ۲۰۲ص.

گونه‌شناسی اصحاب امام جوادعلیه‌السلام و نقش فرهنگی، اجتماعی و سیاسی آنان. علی واحدی، به راهنمایی محسن الویری و مشاوره محمدرضا جباری و محسن رنجبر، رشته تاریخ تشیع، دانشگاه مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی‌رحمه‌الله، ۱۳۹۱،

گونه شناسی روایات امام جوادعلیه‌السلام و امام هادی‌علیه‌السلام در تفسیر قرآن با تاکید بر تفاسیر البرهان، نورالثلقین و کنز الدقائق. مرجان غلامی، به راهنمایی سهیلا جلالی کندری و مشاوره پروین بهارزاده، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه الزهرا، تهران، ۱۳۹۲، ۱۶۷ص.

ج) کارشناسی/سطح دو حوزه

ابعاد زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. زهرا خلیلی، ورامین، حوزه علمیه خواهران، ۱۳۸۶، ۱۴۷ص.

ابعاد سیاسی زندگانی امام جوادعلیه‌السلام. معصومه عیوضی، به راهنمایی فراهانی و دهشیری، قم، جامعة الزهراءعلیهاالسلام، ۱۳۷۸،

بررسی اجمالی ابعاد شخصیتی امام جوادعلیه‌السلام. محمدحسن موسوی، به راهنمایی حسن ستوده، مدرسه،فقه و معارف اسلامی، جامعة المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۹، ۱۶۹ص.

بررسی سیره اخلاقی، اجتماعی و سیاسی امام جوادعلیه‌السلام. نجمه صفدری، به راهنمایی صدیقه رضایی و مشاوره احمد منتظری، مدرسه علمیه پیروان حضرت زهراعلیهاالسلام مشهد، حوزه علمیه خراسان، ۱۳۸۵، ۱۱۱ص.

جایگاه علمی و سیاسی امام جوادعلیه‌السلام. سیده نرگس برسی، به راهنمایی حسن احمدیان، جامعة الزهرا، قم، ۱۳۸۷.

جلوه‌های رفتاری شخصیت امام جواد(علیه السلام). الهه صفری دلیگانی، به راهنمایی محمدجواد نوروزی، جامعة الزهرا، قم، ۱۳۸۲.

جلوه‌های رفتاری شخصیت امام جواد(علیه السلام) **در ابعاد مختلف.** ویدا ابدالی، به راهنمایی حسن محمدی، جامعة الزهرا، قم، ۱۳۸۰.

سیره اخلاقی سیاسی امام جواد(علیه السلام). مرضیه چراغی، به راهنمایی ویدا بهمنی، حوزه علمیه امام خمینی(رحمه الله) کرمانشاه، ۱۳۸۵، ۱۱۶ص.

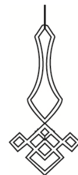
سیره اخلاقی و سیاسی امام جواد(علیه السلام). آزاده خسته، به راهنمایی علی اصغر رستمی و مشاوره باقری، مدرسه علمیه حضرت نرجس(علیها السلام) کاشمر، حوزه علمیه خراسان، ۱۳۸۵، ۱۳۸ص.

سیره اخلاقی و سیاسی امام جواد(علیه السلام). صدیقه میرزایی، به راهنمایی خانم موسوی و مشاوره فرزانه نیکوبرش، مدرسه علمیه خواهران کوثر، ۱۳۸۴، ۹۷ص.

سیره اخلاقی و سیاسی امام جواد(علیه السلام). صغری رحمانی‌فر، به راهنمایی سکینه بیک خورمیزی و مشاوره تکتم وفادار نصرالله زاده، مدرسه علمیه نرجس(علیها السلام) مشهد، حوزه علمیه خراسان.

سیره سیاسی حضرت امام جواد(علیه السلام). مریم سادات موسوی، به راهنمایی تیموری، حوزه علمیه مجتهده امین اصفهان، ۱۳۸۷، ۹۵ص.

سیره سیاسی و اخلاقی امام جواد(علیه السلام). زهره رئیسی، به راهنمایی هادی رمضانی، مدرسه علمیه حضرت رقیه(علیها السلام) مشهد، حوزه علمیه خراسان، ۱۳۸۳، ۹۶ص.

شمه‌ای از زندگی امام جوادعلیه‌السلام**.** احمد جواهری، به راهنمایی وحید قدرشناس، مرکز آموزش عالی ضمن خدمت فرهنگیان خواجه نصیر الدین طوسی کرمان، ۱۳۷۸، ۸۲ص.

فرازهایی از حیات اخلاقی، علمی و سیاسی امام محمدتقی حضرت جوادعلیه‌السلام**.** کبری ذوالفقاری، به راهنمایی زهرا خالوزاده مبارکه، مدرسه علمیه الزهراءعلیهاالسلام، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران، ۱۳۸۶.

فضائل و مناقب معصوم نهمعلیه‌السلام**.** زهرا سیاهپوش، به راهنمایی علیرضا اسعدی، جامعة الزهراءعلیهاالسلام قم، ۱۳۸۳.

نقش امام جوادعلیه‌السلام **در تثبیت امر امامت.** نرگس بحرانی، به راهنمایی خانم سالاریه، جامعة الزهراءعلیهاالسلام قم، ۱۳۸۹.

فصل سوم: مقالات

الف) فارسی

«**آثار و سیمای پیشوای نهم**علیه‌السلام». سیدعلی‌نقی میرحسینی، فرهنگ کوثر، ش ۵۸، دی ۱۳۸۱، صص ۸۲-۸۸.

«**آموزه‌های تربیتی در گفتار امام جواد**علیه‌السلام». سیدموسی صدر، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۱۰۴ و ۱۰۵.

«**آسمان جود و کرامت**». محمدجواد نوری‌همدانی، گلبرگ معرفت، ش ۵۸، دی ۱۳۸۳، صص ۷۵-۸۰.

«**آیینه داران فروغ تقوی**علیه‌السلام». فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۳۰-۱۵۶.

«**ارتباط شیعیان ایران با امام جواد**علیه‌السلام». رسول جعفریان، زائر، ش۵۱، آبان ۱۳۷۷، ص ۴۹.

«**از حضرت جواد الائمه**علیه‌السلام **بیاموزیم**». عبد الکریم پاک‌نیا، مبلغان، ش۱۰۹، آبان و آذر ۱۳۸۷، صص۲۲-۳۰؛ ش۱۱۷، تیر ۱۳۸۸، صص۳۴-۴۶.

«**اسوه‌های بشریت: حضرت امام جواد**علیه‌السلام». رسول جعفریان، نور علم، ش ۴۳-۴۴، بهمن ۱۳۷۰ و اردیبهشت ۱۳۷۱، صص ۳۸-۶۳.

«**اشک‌های امام جواد**علیه‌السلام». مجتبی کلباسی، امان، ش ۲۶، آبان-آذر ۱۳۸۹، صص ۱۰ و ۱۱.

«**امام جواد**علیه‌السلام **از دیدگاه دانشمندان اهل سنت**». حسین‌علی پورافضلی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۲۴ و ۲۵.

«**امام جواد**علیه‌السلام **الگوی دانشمندان جوان**». عبدالکریم پاک‌نیا، پاسدار اسلام، ش ۲۸۹، دی ۱۳۸۴، صص۲۳-۲۵؛ مسجد، ش ۱۴۰، مرداد ۱۳۸۸، ص ۱۰۶.

«**امام جواد**علیه‌السلام **به روایت اهل سنّت**». محمدمحسن طبسی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۵۹-۶۷.

«**امام جواد**علیه‌السلام **پاسدار حریم وحی**». عبدالکریم پاک‌نیا، مبلغان، ش۴۵، مهر ۱۳۸۲، صص ۱۹-۳۰.

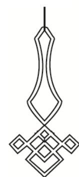
«**امام جواد**علیه‌السلام **تجسم صلابت**». شمس الله صفرلکی، فرهنگ کوثر، ش ۳۶، اسفند ۱۳۷۸، صص ۳۶-۴۰.

«**امام جواد**علیه‌السلام **در آیینه مطبوعات**». علی اکبر فرخی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۴۵-۱۴۹.

«**امام جواد**علیه‌السلام **غریب بغداد**». محمد عابدی، مبلغان، ش ۴۹، بهمن ۱۳۸۲، صص ۴۱-۴۸.

«**امام جواد**علیه‌السلام**، مظهر تقوا و بخشش و ستیز با طاغوت**». د. سمنانی، سروش، ش ۱۴۳، اردیبهشت ۱۳۶۱، صص ۲۸ و ۲۹.

«**امام جواد**علیه‌السلام **مولودی با برکت**». سیدجواد حسینی، مبلغان، ش ۵۷، شهریور ۱۳۸۳، صص ۲۵-۳۲.

«**امام جواد**علیه‌السلام **مولودی پر خیر و برکت**». محمد ناصر حسینی علایی، رشد آموزش معارف اسلامی، ش ۵۲، پاییز و زمستان ۱۳۸۲، صص ۱۱-۲۰.

«**امام جواد**علیه‌السلام **و انتخاب همسر**». احمد محیطی اردکانی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۹۸-۱۰۶.

«**امام جواد**علیه‌السلام **و خلفای عباسی**». محمدعلی امینی، زائر، ش ۵۱، صص ۴۰-۴۳.

«**امام جواد**علیه‌السلام **و راز شهادت**». عباس کوثری، فرهنگ کوثر، ش ۲۴، اسفند ۱۳۷۷، صص ۶۲-۶۴.

«**امام محمد تقی**علیه‌السلام**، اسوه کرامت و جواد الائمه**». مسجد، ش ۱۳۲، آذر ۱۳۸۷، صص ۵۰-۵۵.

«**امام محمدتقی**علیه‌السلام**، مظهر جود و تقوا**». پلیس انقلاب، ش ۷، شهریور ۱۳۶۱، صص ۴۲ و ۴۳.

«**امامت حضرت امام جواد**علیه‌السلام **در یک نگاه**». عباس زارعی، معارف اسلامی، ش ۷۳، پائیز ۱۳۸۷، صص ۲۴-۴۳.

«**امامت حضرت امام جواد**علیه‌السلام **در یک نگاه**». علیرضا انصاری، معارف اسلامی، ش ۷۱، بهار ۱۳۸۷، صص ۷-۱۴.

«**امامت جوادالائمه**علیه‌السلام**؛ با نگرشی بر مسأله امامت و بلوغ جسمی**». محمد عابدی، مبلغان، ش ۹، آبان ۱۳۷۹، صص ۲۵-۴۱.

«**امامت و بلوغ**». عسکری اسلامپور کریمی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۷۴-۹۷.

«**امام جود و بخشش**». فاطمه عسکری، اشارات، ش ۱۵۰، بهار ۱۳۹۲، ص ۱۳۰.

«**او بار سنگین امامت را در ۸ سالگی پذیرا شد**». پیام انقلاب، ش۱۸، آبان ۱۳۵۹، ص ۲۱.

«**اولین امام خردسال**». حسین‌علی پورافضلی، زائر، ش ۶۵، بهمن- اسفند ۱۳۷۸، صص ۱۹-۲۱.

«**با رهبری خوب جامعه اصلاح می‌شود**». استقامت، ش ۴۶، مرداد ۱۳۶۳، صص ۳۷-۴۰.

«**باران رحمت: اشاراتی از کرامات امام جوادعلیه‌السلام**». زائر، ش ۱۹۸، خرداد ۱۳۹۰، صص ۲۲ و ۲۳.

«**بخشی از زندگینامه گهربار امام جوادعلیه‌السلام**». حمل و نقل و توسعه، ش ۷۴، مهر ۱۳۹۲، صص ۸۹-۹۲.

«**برخی از دلائل امامت امام جوادعلیه‌السلام**». عبد الکریم پاک‌نیا، مبلغان، ش ۸۵، آذر و دی ۱۳۸۵، صص ۲۲-۳۰.

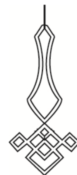
«**بررسی امامت حضرت جوادعلیه‌السلام در خردسالی**». پاسدار اسلام، ش۲۷۳، شهریور ۱۳۸۳، صص ۲۸ و ۲۹.

«**بلوغ و امامت**». اسماعیل اسلام‌پور کریمی، پاسدار اسلام، ش ۳۰۸، مرداد ۱۳۸۶، صص ۲۶-۳۱.

«**پاسخ به یک پرسش درباره ولایت امام جوادعلیه‌السلام**». اسوه، ش ۶۲، بهمن ۱۳۸۱، ص ۳۸.

«**پرتوی از زندگانی امام جواد و امام هادی‌علیهما‌السلام**». پاسدار اسلام، ش۹۸، بهمن ۱۳۶۸، صص ۶ و ۷.

«**پرتوی از سیمای امام جوادعلیه‌السلام**». احمد عابدینی، فرهنگ کوثر، ش۲۰، آبان ۱۳۷۷، صص ۷۲ و ۷۳.

«تجلی انـوار الهـی در منـاظرات امـام جـوادعليه‌السلام». علیرضـا شـهرکی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۲۰ و ۲۱.

«تحقیقـی پیرامـون سـفرهای حضـرت جـواد الائمـهعليه‌السلام». عبـاس مسلمی سیرجانی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۳۵-۳۹.

«تحلیـل روان‌شـناختی سـخنان امـام جـوادعليه‌السلام». ابـراهیم اخـوی، اشارات، ش ۱۵۰، بهار ۱۳۹۲، صص ۱۲۷-۱۲۹.

«توشه ای از کلام و سیره جواد الائمهعليه‌السلام». جعفـر نصـراللهی، نسـیم وحی، ش ۲۹، خرداد ۱۳۹۰، ص ۳۶.

«تشیع در گذرگاه تاریخ؛ متن نامـه امـام رضـاعليه‌السلام بـه فرزنـدش امـام جـواد از خراسـان». داود الهـامی، درس‌هـایی از مکتـب اسـلام، سـال ۳۴، ش۲، صص ۲۰-۳۰.

«توکل در کلام امام جوادعليه‌السلام». یاسر جهانی‌پور، فرهنگ کوثر، ش۸۳، پاییز ۱۳۸۹، صص ۵۸-۶۷.

«جایگـاه امـام جـوادعليه‌السلام از نظـر اهـل سـنت». سیدابوالحسـن بـاقری، اسوه، ش ۱۵۱، تیر ۱۳۸۹، صص ۱۵-۲۰.

«جایگاه علمی امام جوادعليه‌السلام». جـواد خرمـی، مبلغـان، ش ۷۳، آذر و دی ۱۱۳۸۴، صص ۴۹-۵۹.

«جرعه نوشان اقیانوس بی‌کران جوادالائمـهعليه‌السلام». عسـکر اسـلامپور کریمی، پاسدار اسلام، ش ۳۱۲، آذر ۱۳۸۶، صص ۳۵-۴۰.

«جرعه نوشان جویبار جوادی». سید حسـن قریشـی، فرهنـگ کـوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۲۴-۱۲۹.

«**جمال جمیل امام جواد**علیه‌السلام **در شعر فارسی**». محمدعلی مجاهدی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۷۹-۸۱.

«**جواد الائمه**علیه‌السلام **و چگونگی حراست از دین در زمان حکومت عباسیان**». محمد یداللهی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۴۴-۴۶.

«**جوان‌ترین جواد**». اسوه، ش ۱۷۳، مهر ۱۳۹۲، صص ۱۴ و ۱۵.

«**چهارمین دوره تاریخی امامت**». پژوهشهای اجتماعی اسلامی، ش۸۱-۸۲، فروردین و اردیبهشت - خرداد و تیر ۱۳۸۹، صص ۱۴۸-۱۹۹.

«**حضرت امام محمدتقی**علیه‌السلام». علی زمانی قمشه‌ای، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۳۹، ش ۳، خرداد ۱۳۷۸، صص ۴۷-۵۲.

«**خدمت در سیره و سخن جواد الائمه**علیه‌السلام». محمد عابدی، مبلغان، ش۶۱، آذر و دی ۱۳۸۳، صص ۲۵-۳۱.

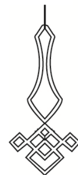
«**خدمت و مهرورزی در اندیشه تقوی**». محمدابراهیم احمدی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۸۶-۹۷.

«**خورشید در خاک: شهادت امام جواد**علیه‌السلام». فاطمه محمدی، گلبرگ معرفت، ش ۷۰، دی ۱۳۸۴، صص ۸۷-۱۰۱.

«**خوشه ای از خرمن جود امام جواد**علیه‌السلام». اشارات، ش ۱۵۰، بهار ۱۳۹۲، صص ۱۳۱-۱۴۳.

«**دختران جواد الائمه**علیه‌السلام». محمد عابدی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۳۱ و ۳۲.

«**دوستی و تعامل با همنوعان در سیره امام جواد**علیه‌السلام». اسماعیل نساجی زواره، پاسدار اسلام، ش۳۳۵، آبان ۱۳۸۸، صص ۴۴-۴۷.

«**رابطه سن و امامت**». علی‌رضا اسماعیل‌آبادی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۱۴-۱۶.

«**راز ناشناختگی امام جواد**علیه‌السلام ». احمد عابدینی، فرهنگ کوثر، ش۱۳، فروردین ۱۳۷۷، صص ۶۷-۶۹.

«**راویان امام جواد**علیه‌السلام». ایرج امان‌پورقرایی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، ص ۵۰-۵۲.

«**راویان قم در عصر امام**علیه‌السلام». غلامعلی عباسی، فرهنگ کوثر، ش۶۵، بهار ۱۳۸۵، ص ۱۱۵.

«**راویان مشترک فریقین از امام جواد**علیه‌السلام». عرفان فاضل، مجموعه مقالات هشتمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی (۱۳۷۴).

«**رساله فتحیه (در بیان نکته تقدم حمد بر تهلیل در خطبه حضرت جواد**علیه‌السلام**)**». تألیف میرزا ابوالقاسم گیلانی قمی، به کوشش رضا استادی، علوم حدیث، ش ۲۸، تابستان ۱۳۸۲، صص ۲۰-۶۴.

«**رقص شیطان**». لیلا اسلامی گوی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۰۷-۱۱۴.

«**روش امام جواد**علیه‌السلام **برای ترویج آیات الهی**». پرسمان، ش ۱۰۶، آبان ۱۳۹۰ ص ۸.

«**روش‌های علمی امام جواد**علیه‌السلام». خادم حسین فاضلی، دو ماهنامه آفاق مهر، ش ۵۳، مهر و آبان ۱۳۹۲، صص ۸۲-۸۴.

«**رویدادهای عصر امام جواد**علیه‌السلام». سید حسن قریشی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۲-۲۹.

«زندگانی و سیره عملی امام محمد بن علی الجواد علیه‌السلام». ستار هدایت‌خواه، زائر، ش ۹، آذر ۱۳۷۳، صص ۲۰-۲۳.

«سخنان امام جواد علیه‌السلام در وادی اعتقادات». پاسدار اسلام، ش ۳۱۲، آذر ۱۳۸۶، صص ۳۱-۳۴.

«سیره اخلاقی امام علیه‌السلام». عبدالکریم پاک‌نیا، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۴۶-۵۱.

«سیره و اخلاق امام جواد علیه‌السلام». سیدشیر آقاحسینی، آفاق مهر، ش۴۲، آبان-بهمن ۱۳۸۹، صص ۶۴ و ۶۵.

«سیره سیاسی - اجتماعی امام محمدتقی علیه‌السلام در هدایت شیعیان». ابوالقاسم شاکر، حصون، ش ۳۲، مهر و آبان ۱۳۹۰، صص ۳۶-۴۶.

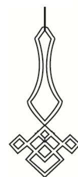
«شخصیت علمی امام جواد علیه‌السلام در آینه مناظرات». محمدحسن شریعت‌زاده خراسانی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۲۲ و ۲۳.

«شرحی کوتاه بر زندگانی امام محمد تقی علیه‌السلام». عروة الوثقی، ش۳۳، مهر ۱۳۵۹، ص ۱۳.

«شهر هزار چهره هرزه: به مناسبت بیست و سوم خرداد سالروز میلاد امام جواد علیه‌السلام». کمال سید، پیام زن، ش ۲۳۱، خرداد ۱۳۹۰، صص ۱۳-۱۸.

«شیعه چه می‌گوید؟». مهدی سراج انصاری، آیین اسلام، ش ۱۲۰، تیر ۱۳۲۵، صص ۶ و ۷.

«شیوه‌های آموزنده سیاسی و اجتماعی امام جواد علیه‌السلام». سیدرضا موسوی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۹۹-۱۰۳.

«ضرورت تدوین دانشنامه امام جوادعلیه‌السلام». محمد اصغری‌نژاد، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۵۳-۱۵۶.

«علم و اعجاز جواد الائمه‌علیه‌السلام». سیدعلی‌نقی میرحسینی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۹-۲۹.

«فرقه‌های کلامی دوران امام جوادعلیه‌السلام و موضع‌گیری‌های امام». حمید فغفور مغربی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۱۷-۱۹.

«فروغی از سیمای نهمین آفتاب». اشرف آشوری، مبلغان، ش ۱۳، ذی القعده ۱۴۲۱ق.، صص ۳۲-۴۳.

«قطره ای از دریای عنایات حضرت جوادعلیه‌السلام». عبد الکریم پاک‌نیا، مبلغان، ش ۸۱، مرداد و شهریور ۱۳۸۵، صص ۲۰-۳۰.

«کتابشناسی امام جوادعلیه‌السلام». جواد قاسمی‌زاده، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۱۰۶-۱۰۸.

«کتابشناسی امام جوادعلیه‌السلام». ناصر بهرامی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۳۶-۱۴۴.

«کتابشناسی امام جوادعلیه‌السلام». ناصرالدین انصاری قمی، مشکوة، ش۴۵، زمستان ۱۳۷۳، صص ۱۶۴-۱۷۴.

«کرامات آفتاب نهم، امام جوادعلیه‌السلام». زائر، ش ۱۸۷، تیر ۱۳۸۹، ص۲۵.

«کنیه‌ها و القاب امام جوادعلیه‌السلام». سید عباس رفیعی‌پور، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۳۰-۳۳.

«گزیده‌ای از صفات امام جوادعلیه‌السلام در شعر شاعران». زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۸۲-۸۷.

«گوشه‌ای از فعالیت‌های شیعیان امام رضا و امام جواد علیهما السلام در قم». عبدالهادی احمدی، مشکوة، ش ۳۸، بهار ۱۳۷۲، صص ۱۴۱-۱۵۵.

«گوشه‌هایی از معجزات و کرامات امام جواد علیه السلام». نادره شریف اعلم، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۲۶-۲۸.

«ماجرای شهادت امام محمدتقی علیه السلام». سیدمجتبی اهری، مبلغان، ش۳۷، بهمن ۱۳۸۱، صص ۴۸-۵۸.

«مبارزات سیاسی امام جواد علیه السلام». سیدمحمود هاشمی‌شاهرودی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۶۹-۷۱.

«مبارزات فرهنگی امام جواد علیه السلام». اسماعیل مصباحی زواره، پاسدار اسلام، ش ۳۱۲، آذر ۱۳۸۶، صص ۲۳-۲۵.

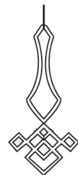
«مروری بر شیوه‌های مبارزاتی امام جواد علیه السلام». پیام انقلاب، ش ۹۲، شهریور ۱۳۶۲، صص ۴-۸.

«مظهر جود و تقوی». حبیب الله شمس، اعتصام، ش ۵، شهریور ۱۳۶۱، صص ۴۰ و ۴۱.

«مقام علمی - سیاسی امام جواد علیه السلام». اسماعیل مصباحی زواره، پاسدار اسلام، ش ۳۲۴، آذر ۱۳۸۷، صص ۴۴-۴۷.

«مناظرات امام جواد علیه السلام با حضرت عبدالعظیم حسنی». سیدکاظم ارفع، شناخت‌نامه حضرت عبدالعظیم حسنی علیه السلام و شهر ری (مجموعه مقالات چاپ شده) (به کوشش هادی ربانی و علی اکبر زمانی‌نژاد، قم، دارالحدیث، ۱۳۸۲)، صص ۱۱۵-۱۲۲.

«مناظرات امام نهم». یعقوبی قمشه‌ای، درس‌هایی از مکتب اسلام، ش۲۹۷، آذر ۱۳۶۴، صص ۶۰-۶۳.

«مناظرات حضرت جوادالائمهعلیه‌السلام**»**. عسکر اسلامپور کریمی، پاسدار اسلام، ش ۳۳۵، آبان ۱۳۸۸، صص ۳۲-۳۷.

«مناظره ای از امام جـوادعلیه‌السلام**»**. سـید جـواد حسـینی، مبلغـان، ش ۳۳، مهر ۱۳۸۱، صص ۳۱-۳۴.

«موسـوعة الإمـام الجـوادعلیه‌السلام **(اللجنـة العلميـه فـی مؤسسـة ولـی العصر**عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف**؛ بإشراف ابی القاسم الخزعلی)»**. کتاب ماه دین، ش ۲۵، آبـان ۱۳۷۸، ص ۱۵.

«مهاجرت‌ها و اقامتگـاه‌هـای امـام محمـدتقیعلیه‌السلام**»**. غلامرضـا گلـی زواره، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۳۴-۴۵.

«میراث علمی امام جوادعلیه‌السلام**»**. رضا حق‌پناه، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۱۲ و ۱۳.

«میـراث نـور». فاطمـه خوشـنما، نامـه جامعـه، ش ۸۱، خـرداد ۱۳۹۰، صص ۶۶ و ۶۷.

«میزگرد پیرامون امام جوادعلیه‌السلام**»**. با حضور سیدعزالدین زنجانی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۶۳-۶۸.

«نامه امام جوادعلیه‌السلام **به والی سیستان»**. رحیمـی، مـدیریت در اسـلام (نخل شهداد)، ش ۸، پاییز و زمستان ۱۳۸۵، ص ۵۰.

«نامه های امام جوادعلیه‌السلام**»**. داود الهامی، درس‌هـایی از مکتـب اسـلام، ش ۴۰۱، مرداد ۱۳۷۳، صص ۳۴-۴۰.

«نقدی بر رویکرد انتقادی فخر رازی و ابن تیمیه بـه جایگـاه علمـی امام جواد و عسـکریینعلیهم‌السلام **بـا تأکیـد بـر میـراث مکتـوب اهـل سـنت»**.

حسین اسکندری و محمد کرمانی‌کجور، امامت پژوهی، ش ۷، پاییز ۱۳۹۱، صص ۱۵۳-۱۸۰.

«نقش شیعیان کوفه در دوره امام رضا و امام جواد علیهما السلام». عبدالهادی احمدی، مشکوة، ش ۳۵، تابستان ۱۳۷۵، صص ۱۱۶-۱۴۸.

«نگاهی به امامت امام جواد علیه السلام». پیام زن، ش ۱۹۶، تیر ۱۳۸۷، صص۳۴-۳۷.

«نگاهی به سیره تبلیغی امام جواد علیه السلام». محمد حاج اسماعیلی، مبلغان، ش ۲، اسفند ۱۳۷۸، صص ۳۶-۳۹.

«نگاهی به سیره عملی امام جواد علیه السلام». زهرا زحمت کش، آفاق مهر، ش ۴۷، آبان و آذر ۱۳۹۰، صص ۳۴ و ۳۵.

«نگاهی به نماز و سیره عبادی جوادالائمه علیه السلام». بهورز، ش ۸۷، زمستان ۱۳۹۱ و بهار ۱۳۹۲، ص ۲۵.

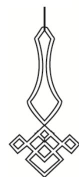
«نگاهی گذرا به زندگانی سیاسی امام جواد علیه السلام». سیدمحمد امام (جزایری)، مبلغان، ش ۱۸۱، شهریور-مهر ۱۳۹۳، صص ۲۱-۲۹.

«نگاهی گذرا به سیره سیاسی اجتماعی امام جواد علیه السلام». غلام‌نبی گلستانی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۷۲-۷۵.

«نگاهی گذرا به سیره قرآنی حضرت جوادالائمه علیه السلام ». پاسدار اسلام، ش ۳۳۵، آبان ۱۳۸۸، صص ۱۶ و ۱۷.

«نگرشی بر قاطعیت سیاسی و علمی امام جواد علیه السلام». سیدمهدی سلطانی رنانی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۵۲-۵۸.

«نگرشی کوتاه به زندگانی امام جواد علیه السلام». یعقوبی قمشه‌ای،

درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۲۵، ش ۴، تیر ۱۳۶۴، صص ۲۱-۲۳؛ ش۵، مرداد ۱۳۶۴، صص ۵۷-۶۱.

«**نمایندگان فرهنگی امام جواد**علیه‌السلام». محمد افتخاری، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۴۷ و ۴۸.

«**نمی از یم سخنان امام جواد**علیه‌السلام». سیدجواد حسینی، پاسدار اسلام، ش ۲۶۵، دی ۱۳۸۲، صص ۲۲-۲۵.

«**نهمین اختر**». اعظم تاجیک، پیشوایان‌علیهم‌السلام (به کوشش جمیله کچوئی)، صص ۲۱۱-۲۳۰.

«**نهمین امام بر حق جواد الائمه**علیه‌السلام». احمد قاضی‌زاهدی، خورشید مکه، ش ۱۲، شهریور-مهر ۱۳۸۲، صص ۱۲ و ۱۳.

«**نهمین پیشوای معصوم امام محمدتقی**علیه‌السلام». عروة الوثقی، ش ۸۳، شهریور ۱۳۶۱، ص ۲۱.

«**نیرنگ مأمون به امام جواد**علیه‌السلام». داود الهامی، درس‌هایی از مکتب اسلام، ش ۴، تیر ۱۳۷۳، صص ۲۹-۳۷.

«**نیم‌نگاهی بر زندگانی جوادالائمه**علیه‌السلام». زائر، ش ۱۱۷، شهریور ۱۳۸۳، صص ۴۵ و ۴۶.

«**وصیت اخلاقی امام جواد**علیه‌السلام **به یکی از یارانش**». حسن اردشیری لاجیمی، مبلغان، ش ۱۴۵، مهر و آبان ۱۳۹۰، صص ۵۲-۵۸.

«**ولای جواد الائمه**علیه‌السلام». پیام انقلاب، ش ۱۶۷، مرداد ۱۳۶۵، صص ۴-۷.

«**همسران جواد الائمه**علیه‌السلام». اشرف عاشوری، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۲۹ و ۳۰.

«یاران برجسته امام جواد؊». حسین‌علی پورافضلی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۵۶-۵۸.

ب) عربی

«الأبعاد التربوية في أقوال الإمام الكاظم؊». هاشم حسين ناصر المحنك، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد؊ (رجب ۱۴۳۲ق.).

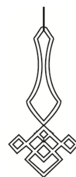
«الأبعاد السياسية لزواج الإمام محمد الجواد؊ من ام‌الفضل بنت المأمون العباسي». ستار جبار الجابری، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد؊(رجب ۱۴۳۲ق.).

«أبوجعفر الثاني الإمام الجواد؊ (ولد سنة ۱۵۹ ه ۸۱۱ م - توفی سنة ۲۲۰ ه ۸۳۵ م)». العرفان، ش ۳۵۸، شوال ۱۳۶۷ق.، صص ۱۱۹۳-۱۱۹۷.

«الأثر الأدبي للإمام علي؊ في حكم الإمامين الكاظم والجواد؊». رزاق عبدالأمیر مهدی الطیار، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد؊(رجب ۱۴۳۲ق.).

«أثر الإمام الجواد؊ في تأصيل القواعد الفقهية». سحر كاظم عبدالزهره الوائلی، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد؊ (رجب ۱۴۳۲ق.).

«أثر الإمام محمد الجواد؊ المعرفي (دراسة في مروریاته الفقهية)». علی عبدالحسین المظفر و حیدر عبدالجبار الوائلی، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد؊ (رجب ۱۴۳۲ق.).

«الأثر الفكري والعقائدي للإمام محمد بن علي الجواد عليه السلام **في المجتمع الاسلامي»**. صالح مهدى عباس، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام (رجب ۱۴۳۲ق.).

«أثر الوشاية في صراع الإمام محمد الجواد عليه السلام **ضد السلطة العباسية»**. زهير يوسف عليوى، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام(رجب ۱۴۳۲ق.).

«الأحاديث الفنية عند الإمام محمد الجواد عليه السلام **مقارنة أسلوبية»**. عبدالإله عبدالوهاب هادى و إمل جاسم عبدالرضا، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام (رجب ۱۴۳۲ق.).

«الأدوار الجهادية والرسالية للإمام محمد الجواد عليه السلام **و أثرها في المجتمع»**. فيصل التميمى، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام (رجب ۱۴۳۲ق.).

«الأصول الفكرية في المناظرات الكاظمية». عامرة الياسرى و هاشمية حميد، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام (رجب ۱۴۳۲ق.).

«الإمام الجواد عليه السلام **في العيون»**. محمد الحلفى، مجلة الفرات، ش۷۶، ذوالقعدة ۱۴۲۸ق.

«الإمام الجواد عليه السلام **فی تاريخ بغداد (دراسة تحليلية)»**. كاظم جواد كاظم المنذرى، مجلة العميد، المجلد الثاني، العدد الثاني، السنة الثانية / شعبان ۱۴۳۴هـ . حزيران ۲۰۱۳م، صص ۴۶-۵۲.

«الإمام الجواد عليه السلام**: قدوة الشباب المؤمن»**. السيد عبدالكريم الحسينى، الهادى، ش ۳۰، سال ۱۳۹۹ق.، صص ۴۴-۴۷.

«الإمـام الجـوادعليه‌السلام المعجـزة: روايـة الحـافظ ابـن حجـر الهيثمـي».
شعائر، ش ۱۸، ذوالقعده ۱۴۳۲ق.، صص ۲۹ و۳۰.

«الإمـام الجـواد معجـزة الهيـة خالـدة/ السـيرة والاعجـاز: ملامـح عامة». تحريريه، شعائر، ش ۱۸، ذوالقعده ۱۴۳۲ق.، صص ۳۳-۳۶.

«الإمام الجـوادعليه‌السلام و محنـة الشـيعة فـي بـدء إمامتـه». محمـدجعفر طباطبايى، ينابيع، ش ۵۱، رجب - شعبان ۱۴۳۴ق.، صص ۷۲-۷۵.

«الإمام الجوادعليه‌السلام وآثاره في تفسير القرآن الكريم». عماد الكـاظمى، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجوادعليهماالسلام (رجب ۱۴۳۲ق.).

«الإمام الجوادعليه‌السلام و مناظراته». تامر محمد حمـزة، بقيةاللـه، ش ۲۰۶، ذوالقعدة ۱۴۲۹ق.، صص ۱۸-۲۱.

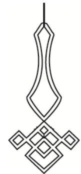
«الإمـام محمـد الجـوادعليه‌السلام». صـلاح العابـدى، مجلـة الفـرات، ش ۸، ذوالقعدة ۱۴۲۲ق.

«الإمام محمد الجـوادعليه‌السلام». هيئة التحرير، مجلة الفرات، ش ۵۸، محرم ۱۴۲۷ق.

«الإمام محمد الجوادعليه‌السلام تاسع الأئمـة ألإثنـي عشـر (۱۹۵-۲۲۰هـ) سيرته ومنهجه العلمـي». رشا عيسى فارس، مجلة العلوم الحديثة والتراثيـة، ش ۱، سال ۲۰۱۳م.، صص ۴۶-۵۲ .

«الإمام محمد الجوادعليه‌السلام توظيف التفوق العلمي في إثبـات الإمامـة و إرشاد الأمة». زينب إبراهيم حسـن، آداب الكوفـة، ش ۱۸، سـال ۲۰۱۴م.، صص ۴۲۳-۴۴۶.

«الإمام محمد الجوادعليه‌السلام و دلائـل إمامتـه». نبيلـة عبـد المـنعم داود، قبـل للنشر ضمن وقائع ندوة الإمام محمد الجوادعليه‌السلام، العتبة الكاظمية المقدسة ۲۰۱۰ .

«الإمام محمد بن علي الجوادعليه السلام وآثاره فی تفسیر القرآن الکـریم». عماد موسی محمود، مجلة كلية الآداب، العدد ٩٩.

«إمامـة الجـوادعليه السلام إطلالـة علـي التشـيع». منيـر صـادق الكـاظمی، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجوادعليهما السلام (رجب ١۴٣٢ق.).

«إمامة الجوادعليه السلام في الصغر». أحمد خشاب، بقيةالله، ش ١٣٢، أيلـول ٢٠٠٢م.، صص ٣۶-٣٩.

«الإمامة المبكرة». السيد محمد باقر الصدر، الفكر الاسـلامی، ش ٢١-٢٢، جمادی الثانية ١۴٢٠ق.، صص ١۵-٢٠.

«الإمامة المبكرة وأبعادها البيولوجية والسيكلوجية». زينب كامـل كريم الويسی، المؤتمر السنوي الثـاني الإمامـان الكـاظم والجـوادعليهما السلام(رجـب ١۴٣٢ق.).

«الدوافع النفسية والسياسية للمعتصـم العباسـي لإغتيـال الإمـام محمد الجوادعليه السلام». اسماء عبد محی شاتی، المؤتمر السنوي الثاني الإمامـان الكاظم والجوادعليهما السلام (رجب ١۴٣٢ق.).

«دور الإمام الجوادعليه السلام في ترسيخ العقيدة المهدوية». علـی محمـد سعدون الفياض، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجوادعليهما السلام (رجـب ١۴٣٢ق.).

«شـذرات مـن جهـاد الإمـام الجـوادعليه السلام». فيصـل التميمـی، المـؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجوادعليهما السلام (رجب ١۴٣٢ق.).

«صور من سيرة الإمام محمد الجوادعليه السلام وأثره في مجتمعه». وجدان فريق عنـاد، المـؤتمر السـنوي الثـاني الإمامـان الكـاظم والجـوادعليهما السلام (رجـب ١۴٣٢ق.).

«عصـر الإمـامين علیهما السلام اخـتلاف المظهـر و تطـابق المضـمون». علـی عبدالمطلب المدنی، المؤتمر السـنوي الثـاني الإمامـان الكـاظم والجـواد علیهما السلام (رجب ۱۴۳۲ق.).

«علوم المأكـل والمشـرب والتـداوي فـی تـراث الإمـام الجـواد علیه السلام». شهرزاد محمد جعفر الشديدی، مجلة العلوم الحديثة والتراثية، المجلـد الاول، العدد الاول، لسنة ۲۰۱۳، صص ۱-۶.

«فلسفة الصبر وأبعادها في سيرة الإمـامين الكـاظم والجـواد علیهما السلام». محمـد فهـد حسـين القيسـی، المـؤتمر السـنوي الثـاني الإمامـان الكـاظم والجواد علیهما السلام (رجب ۱۴۳۲ق.).

«في رحاب الإمام الجواد علیه السلام». احمد حسين شحادة، الفكر الاسلامی، ش ۴۱-۴۲، محرم و صفر ۱۳۹۹ق.، صص ۸۰-۸۶.

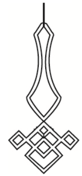
«قبسات من حياة الإمام الجـواد علیه السلام العلميـة». ألـيس كـورانی، نـور الإسلام، ش ۱۶۳-۱۶۴، رجب-شعبان ۱۴۳۴ق.، صص ۱۰-۱۴.

«قراءة في سيرة الإمام الجواد علیه السلام». بقيةالله، ش ۵۱، جمادی الأخـری ۱۴۱۶ق.، صص ۳۶-۴۵.

«قراءة في كتاب الحياة السياسية للإمام الجواد علیه السلام». محمود دبوق، بقيةالله، ش ۱۶۱، شباط ۲۰۰۵م.، صص ۷۲-۷۵.

«لمحات أسلوبية فی الأحاديث عند الإمـام الجـواد علیه السلام». عبـد الإلـه العرداوی، ينابيع، ش ۳۳، ذو القعدة ـ ذو الحجة ۱۴۳۰ق.

«مدرسة الإمام الجـواد علیه السلام». جـواد كـاظم النصـرالله و انتصـار عـدنان العواد، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد علیهما السلام (رجب ۱۴۳۲ق.).

«**المفاهيم التربوية لدى الإمامين الكاظم والجواد**عليهما السلام». عبدالحسين احمد الخفاجی و عبدالكريم جعفر الربيعی، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام (رجب ۱۴۳۲ق.).

«**من أدب الأئمة المغيب: أدب الإمامين الجوادين**عليهما السلام». خليل خلف بشير، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام (رجب ۱۴۳۲ق.).

«**من بلاغة حكم الإمامين الكاظم والجواد**عليهما السلام». احمد جاسم ثانی الركابی، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام (رجب ۱۴۳۲ق.).

«**منهج الإستدلال القرآني عند الإمام الجواد**عليه السلام ». محمد محمود زوين، ينابيع، ش ۵۳، ذوالقعدة - ذو الحجة ۱۴۳۴ق.، صص ۱۶-۲۱.

«**نحو فهم افضل للمعصوم: من محاولات إختبار المعجزة**». محمدعلی متوليان، شعائر، ش ۱۸، ذوالقعده ۱۴۳۲ق.، صص ۴۱ و ۴۲.

«**نفحات من سيرة الإمام محمد الجواد**عليه السلام». حيدر رزاق شمران، النجف الاشرف، ش ۸۵، ذی القعده ۱۴۳۲ق.، صص ۱۲ و ۱۳.

«**و آتيناه الحكم صبيا: فرادة إعجاز نبيين، و إمامين**». حسين كورانی، شعائر، ش ۱۸، ذوالقعده ۱۴۳۲ق.، صص ۳۷-۴۰.

«**و يكلم الناس في المهد: قانون الإصطفاء الالهي**». السيد عدنان الحسينی، شعائر، ش ۱۸، ذوالقعده ۱۴۳۲ق.، صص ۳۱ و ۳۲.

«**وفاة الإمام محمد الجواد**عليه السلام». حسين بحرانی، كتاب الوفيات، صص ۳۳۹-۳۶۲.

کتابشناسی شهر کاظمین

فصل اول: کتاب

الف) فارسی

آرام دجلـه: سـیمای کـاظمین. حسـن ایـدرم، قـم، گرگـان، ۱۳۸۰، ۲۴۰ص.

تاریخ حرم کـاظمین. محمدحسـن آل یاسـین، مشـهد، کنگـره جهـانی حضرت رضا۷، ۱۳۷۱، ۲۹۵ص.

تاریخ کاظمین و بغداد. عباس فیض قمی، ۱۳۲۷.

سـیمای کـاظمین: آرام دجلـه. حسـن ایـدرم، تهـران، مشـعر، ۱۳۸۸، ۱۶۷ص.

مشاهیر مدفون در کاظمین. ابراهیم زنگه قاسم‌آبادی و فرشته زنگنـه، مشهد، خورشید شرق، ۱۳۸۹، ۲۲۶ص.

ب)عربی

تاریخ الإمامین الکاظمین علیهما السلام و روضتهما الشـریفة مـن یـوم دفنهمـا... ویلیه نظام العتبات المقدسة. جعفر بن محمد النقـدی، تصـحیح امیـر عبـاس، بغداد، دارالکتاب العراقیه، المکتبة العلمیه، ۱۳۶۹ق.، ۱۲۳ص.

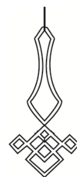
تاریخ الکاظمیة. محمد امین الاسدی، بیروت، الـوراق للنشـر، ۲۰۱۳م.، ۳۵۶ص.

تاریخ المشهد الکاظمی. محمدحسن آل یاسین، بغداد، مطبعة المعارف، ۱۳۸۷ق./ ۱۹۶۷م.، ۳۰ص.

قبس من الکاظمین. سیدمسلم سیدحسین موسوی، بغداد، الدار العربیه للکتاب، ۱۹۸۶م.، ۱۵۷ص.

کواکب مشهد الکـاظمین فـی القـرنین الأخیـرین والقـرن الحـالي. عبـدالکریم الـدباغ، کـاظمین، الشـؤون الفکریـة والثقافیـه، العتبـة الکاظمیـة المقدسه، ۱۴۳۱ق./ ۲۰۱۰م.، ۲ جلد.

موسوعة العتبات المقدسة: قسم الکاظمین. جعفر الخلیلی، بیروت، دارالتعارف، ۱۳۸۷ق./ ۱۹۶۷م.

فصل دوم: مقاله

الف) فارسی

«**آثار تاریخی مذهبی کاظمین**». هیئت تحریریه، مسجد، ش ۱۱۴، خرداد ۱۳۸۶، صص ۶۰ و ۶۱.

«**آستانه کاظمین**». عبدالحسین شهیدی صالحی، دایرة المعارف تشیع، جلد ۱، صص ۱۰۷-۱۰۹.

«**اماکن مذهبی عراق: کاظمین**». زائر، ش ۱۰۲، خرداد ۱۳۸۲، صص ۴۰ و ۴۱.

«**تاریخچه حرم کاظمین**». حسین ایزدی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه‌السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۵۴۳-۵۶۲.

«**حرم کاظمین**». جواد محدثی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۸۶ و ۸۷.

«**کاظمین**». محمود مدیرزاده، یغما، ش ۲۱۸، شهریور ۱۳۴۵، صص ۳۲۰ و ۳۲۱.

«**کاظمین کانون عشق، علم و هنر**». زائر، ش ۱۳۵، اسفند ۱۳۸۴، صص ۲۶ و ۲۷.

«کاظمین و مشاهیر مدفون در آن». سید مهدی واعظ موسوی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۱۰۹ و ۱۱۰.

«موقوفات ایرانیان در عراق: بغداد و کاظمین». محمدرضا انصاری‌قمی، وقف میراث جاویدان، ش ۹، بهار ۱۳۷۴، صص ۹۲-۱۰۲.

ب) عربی

«تاريخ المشهد الكاظمي على أعتابه تُقضى الحوائج». ألیس کورانی، شعائر، ش ۴۲، ذوالقعده ۱۴۳۳ق.، صص ۸-۱۲.

«تطوير العمارة الإسلامية في المشهد الكاظمي المقدس». ضرغام خالد الطائی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى ابن جعفر الكاظم علیه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«الثقافة والمجلة في الكاظمية المقدسة». قاسم الخفاجی، منبر الجوادين، ش ۱۰۰، رمضان ۱۴۳۵ق.، صص ۱۲-۱۵.

«جوانب عمارية للحضرة الكاظمية الشريفة». شیماء ماجد الحبوبی، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم علیه السلام، رجب ۱۴۳۱ق./جولای ۲۰۱۰م.

«الصحف والمجلات الصادرة في الكاظمية من سنة ١٩٢٤ إلى سنة ١٩٧١». حمید البغدادی، ینابیع، ش ۵۳، ذوالقعده-ذوالحجه ۱۴۳۴ق.، صص ۱۱۸-۱۲۳.

«عمليات الإعمار في المشهد الكاظمی حتی عام ١٩١٧م.». قاسم عبدالهادی الزیرجاوی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي

الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«**الكاظمية**». السيد عبدالرزاق الحسنى، الدليل، سال ۲، ش ۶، ربيع الثاني ۱۳۶۷ق.، صص ۳۰۶-۳۰۹.

«**الكاظمية**». العرفان، سال ۱۴، ش ۵-۶، شعبان و رمضان ۱۳۵۲ق.، صص ۴۹۱-۴۹۶.

«**كاظمية، تاريخ عريق و حضارة شامخة، التراث الثقافي يرسم مسيره التحدى و الثورة**». مصطفى عبيدى، الوحدة، ش ۲۳۱، اكتبر ۱۹۹۹م.، صص ۲۲-۲۴.

«**الكاظمية في كتابات الرحالة الأجانب من عام ١٦١٦-١٩١٦**». كريم عبدالحسين فرج، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق./می ۲۰۱۲م.).

«**الكاظمية والمشهد الكاظمي**». محمدمهدى الصدر، الثقافة الاسلامية، ش ۲۷، ربيع‌الأول و ربيع‌الثاني ۱۴۱۰ق.، صص ۲۲۷-۲۴۵.

«**لمحات من تاريخ الكاظمية**». محمدحسن آل ياسين، البلاغ، سال ۳، ش ۳-۴، جمادى الاولى ۱۳۹۰ق.، صص ۷-۳۸.

«**مدن الشيعة المقدسة: الكاظمية**». السيد عبدالرزاق الحسنى، الدليل، سال ۲، ش ۵، ربيع الاول ۱۳۶۷ق.، صص ۲۲۹-۲۳۱.

«**مدينة الكاظمين؛ معلم ديني سياحي (دراسة تاريخية)**». على جاسم طلال الموسوى، أهل البيت عليهم السلام، ش ۱۲، ربيع الاول ۱۴۳۳ق.، صص ۹۵-۱۱۶.

«مدينة الكاظمية: تاج الزوراء، و مثوى الجـوادينعليهما السلام**»**. السيد حسـن الأمين، شعائر، ش ۵۴، ذوالقعده ۱۴۳۵ق.، صص ۸-۱۲.

«المشهد الكاظمي فـی العصـر العباسـي». محمدحسـن آل یاسـین، سومر، سال ۱۸، ش ۱-۲، ۱۹۶۲م.، صص ۱۱۹-۱۲۸.

«المشهد الكاظمي: مـن بـدء الإحـتلال المغـولي الـی نهایـة الاحـتلال العثماني». محمدحسن آل یاسین، سومر، سال ۱۹، ش ۱-۲، صص ۱۵۵-۱۷۰.

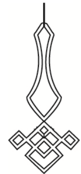
«المشـهد الكـاظمي و أثـره علـی التخطـيط العمرانـي للنسـيج التقليدي الكاظمي». سهاد كـاظم عبدالموسـوی و هـديل موفـق القيسـی، ملخصات بحوث المؤتمر السـنوي الثالـث الـدولي الإمـام موسـی بـن جعفـر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«مشهد الكاظمينعليهما السلام **رؤيـة استشـراقية (دونالدسـون) أنموذجـا»**. جواد كاظم النصر الله و انتصـار عـدنان العـواد، ملخصـات بحـوث المـؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطـاء خالـد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«المشهد الكـاظمي المطهـر أقـدم و أبـرز أثـر خططـي شـاخص فـي بغداد». كمال رشيد العكيلی و آلاء نافع جاسم، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ۱۴۳۱ق. /جولای ۲۰۱۰م.

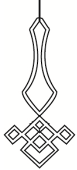
«مكتبـات الكاظميـة العامـة و الخاصـة». طـارق خالصـی، الكتـاب (بغداد)، فوريه ۱۹۷۳م.، صص ۸۷-۹۸.

«مـن أقـدم الوثـائق الرسـمية العثمانيـة عـن العتبـة الكاظميـة المقدسة». ياسين شـهاب شـكری الموصـلی، ملخصـات بحـوث المـؤتمر

السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظمعليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. /می ۲۰۱۲م.).

«**نقباء و سدته الروضة الكاظمية المقدسة**». منبر الجوادين، ش ۱، شعبان ۱۴۲۸ق.، ص ۳.

نمایه پدیدآورندگان

